ŞİRKETLER GRUBU

DIŞ TİCARET SUNUMU

HOŞGELDİNİZ!!!

ŞİRKETLER GRUBU

DIŞ TİCARET VE GÜMRÜK MEVZUATI GENEL BİLGİLER

DIŞ TİCARET NEDİR?

- Dış ticaret, mal ve hizmetlerin ülkeler arasında ve belli bir döviz cinsi üzerinden el değiştirmesi ve/veya alım satım işlemidir.
- Dış ticaret rejimi ise, ithalat ve ihracata konu mal ve hizmet hareketlerinin yasal mevzuat hükümlerine uygun olarak gerekli denetim ve kontrolle tabi tutulması ile bedeli döviz hareketlerinin kambiyo mevzuatına uygun olarak yürütülmesine ilişkin hükümlerden oluşmaktadır.

ŞİRKETLER GRUBU

DIŞ TİCARETİN AKTÖRLERİ

Temel Aktörler

√ İhracatçı
√ İthalatçı

Aracı Aktörler

√ Bankalar
√ Nakliyeciler
√ Sigorta şirketleri

Diğer Aktörler

√ İhracatçı Birlikleri
√ Gümrük müşavirleri
√ Ticaret ve Sanayi Odaları
√ Gözetim firmaları

ŞİRKETLER GRUBU

DIŞ TİCARET İŞLEMİNİN GERÇEKLEŞMESİ

HAZIRLIK	√ Alıcı ile satıcı, bir malın satılması/satınalınması konusunda anlaşır. √ Satıcı tarafından proforma fatura düzenlenerek teklifte bulunulur.
ANLAŞMA	√ Yapılan teklifin (icabın) kabulü ile sözleşme akdedilmiş olur. √ Taraflar ileride doğabilecek itilafları çözmek amacıyla yazılı sözleşme yapabilirler. √ Gümrüğe yapılan kıymet beyanlarında yazılı sözleşme ibrazı önem arz eder.
TESLİM	√ İhracatçı, anlaşılan teslim şekline göre malı anlaşılan yerde ve tarihte alıcının teslim almasına √ hazır tutar. √ Teslim yeri ihraç ülkesinde olabileceği gibi ithal ülkesinde de olabilir. √ Risk ve masrafların hangi aşamada kime ait olacağı kararlaştırılan teslim şeklinden anlaşılır.
ÖDEME	√ Mal bedeli, anlaşmaya göre malın teslim alanı tarafından ödenir. √ Ödeme anlaşmaya göre peşin veya belirli bir vadeye bağlı olarak kredili olabilir.

ŞİRKETLER GRUBU

SATIŞ SÖZLEŞMELERİNDE SATICI VE ALICININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ (EDİMLERİ)

SATICININ EDİMLERİ	ALICININ EDİMLERİ
√ Malı teslim etmek √ Mala ilişkin belgeleri vermek ve malın mülkiyetini geçirmek √ Anlaşmaya göre üstlenilmiş ise eşyanın teslim yerine taşınmasını ve teslimini sağlamak √ Anlaşmaya göre üstlenilmiş ise teslime konu malların sigortasını yaptırmak ve bedelini ödemek √ Anlaşmaya göre üstlenilmiş ise satış sonrası garanti kapsamında yükümlülüklerini yerine getirmek √	√ Mal bedelini ödemek √ Malı teslim almak √ Anlaşmaya göre üstlenilmiş ise malın teslim alınmasından sonraki navlun, sigorta , yükleme ve elleçleme giderlerini ödemek √ Anlaşmaya göre üstlenilmiş ise royalti ve lisans ücretlerini ödemek √ Anlaşmaya göre üstlenilmiş ise sonraki satışlardan elde edilen hasıladan anlaşılan payı satıcıya ödemek √ .....

ŞİRKETLER GRUBU

SATIŞ SÖZLEŞMELERİNDE YER ALMASI GEREKEN UNSURLAR

√ Tarafların ad/ünvan ve adresleri
√ Sözleşmenin konusu(sözleşmenin hangi amaçla yapıldığı)
√ Kapsamı(hangi miktarda hangi ürünler için yapıldığı)
√ Birim fiyat ve toplam tutar
√ Teslim şekli
√ Ödeme şekli
√ Sevk tarihi
√ Sevkiyatın türü, ambalajlama özellikleri
√ Sözleşmede öngörülmesi halinde gözetim şekli ve şirketi
√ Mücbir sebep durumlarında yapılacak işlem(fors majör)
√ İtilaf halinde yetkili merciler
√ Tarafların kanuni adresleri ve banka bilgileri
√ .....

ŞİRKETLER GRUBU

TESLİM ŞEKLİNİN BELİRLENMESİ

- Dış ticarette alıcı ile satıcı arasında üzerinde anlaşmaya varılması gereken en önemli konulardan birisi de malların nasıl teslim edileceği, bir başka ifadeyle, malların teslimi ile ilgili olarak ortaya çıkacak yükümlülükleri kimin üstleneceğidir.
- Teslim yükümlülüğü;
- Satıcının, malları hangi noktaya getirdiğinde yasal olarak alıcıya teslim etmiş sayılacağı,
- Malların taşınması sırasında doğacak masrafların alıcı ve satıcı arasında nasıl paylaşılacağı,
- Taşıma sırasındaki kayıp ve hasar rizikolarını kimin üstleneceğidir.

ŞİRKETLER GRUBU

TESLİM ŞEKLİNİN BELİRLENMESİ

- Alıcı ile satıcı arasında imzalanan satış sözleşmelerinde, malın alıcıya tesliminde;
- Hangi hal ve noktada satıcının yükümlülüklerini yerine getirmiş sayılacağı,
- Navlun ve sigorta giderlerinin kimin tarafından karşılanacağının kararlaştırılması,
- Bu konuda çıkabilecek anlaşmazlıkları önlemek ve tam bir mutabakat sağlanması amacıyla MİLLETLER ARASI TİCARET ODASI (Internatıonal Chamber Of Commerce) tarafından uluslar arası standart kurallar konulmuştur.
- Günümüzde geçerli olan kural ise, 2010‘ da yayınlanan 715 sayılı broşürle (İncoterms 2010)belirlenmiştir.

ŞİRKETLER GRUBU

TESLİM ŞEKİLERİ

GRUP E Teslim Şekli;

√ **EXW (EX Works)** İş Yerinde Teslim

• **SATICININ YÜKÜMLÜLÜĞÜ EN AZ SEVİYEDEDİR.**

GRUP F

FCA	Taşıyıcıya Masrafsız (Free Carrier)
FAS	Gemi Doğrultusunda Masrafsız (Free Alongside Ship)
FOB	Gemide Masrafsız (Free On Board)

√ **İHRACATÇININ MALLARI ALICININ VERDİĞİ TALİMAT ÜZERİNE TAŞIYICIYA TESLİM ETMESİNİ GEREKTİRİR.**

TESLİM ŞEKİLERİ

GRUP C

ANA TAŞIMA
ÖDENMİŞ

CFR : Masraflar ve Navlun
(Charges and Freight)

CIF : Masraflar, Sigorta ve Navlun
(Charges, Insurance and Freight)

CPT : Taşıma Ödenmiş
(Carriage Paid to)

CIP : Taşıma ve Sigorta Ödenmiş
(Carrie and Insurance Paid to)

ŞİRKETLER GRUBU

TESLİM ŞEKİLERİ

GRUP D

Navlun + sigorta ödenmiş

DAT : **Terminalde Teslim**
(Delivered at Terminal)

DAP : **Belirlenen Yerde Teslim**
(Delivered at Place)

DDP : **Gümrük Resmi Ödenmiş Olarak**
(Delivered Duty Paid)

√ **İHRACATÇI,** MALLARIN **İTHAL ÜLKESİ İÇİNDE** KARARLAŞTIRILAN YER YA DA VARIŞ NOKTASINA ULAŞMASINDAN SORUMLUDUR.

√ **İHRACATÇI,** BU YERE KADAR MALLARIN GETİRİLMESİ İLE İLGİLİ BÜTÜN HASAR VE MASRAFLARI KARŞILAMALIDIR.

ŞİRKETLER GRUBU

EXW TESLİM ŞEKLİNDE SORUMLULUKLAR

EXW : Satıcının / ihracatçının sorumlulukları:

√ Satıcı(ihracatçı) sözleşme koşullarına uygun malı hazırlayarak belirtilen tarihte veya süre içinde yine anlaşmada belirtilen yerde (Fabrika, depo, büro vb.) malları alıcının emrine hazır tutar.

√ Malların emrine hazır tutulduğunu alıcıya bildirir.

√ Alıcının ihracat ile ilgili belgeleri alabilmesi için yardımcı olur.

√ Alıcının talep etmesi halinde, tüm masraf ve riski alıcıya ait olmak üzere taşıma acentası ile anlaşma yaparak, düzenlettiği taşıma belgesini varış yerinde malları teslim alabilmesi için gönderir.

√ Ulusal mevzuat gereği ihraç işlemlerini tamamlar.

EXW : Alıcının / ithalatçının sorumlulukları:

- Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder.
- Malları satıcının işletmesinde teslim aldığı andan itibaren malla ilgili tüm risk ve masraflar alıcının sorumluluğunda olduğundan, sigortayı yaptırır.
- Malların taşıtılması amacıyla taşıma acentası ile anlaşarak navlun bedelini öder.
- İhracat gümrükleme ve ithalat masraflarını karşılar.

FCA

FCA : İhracatçının sorumlulukları;

- Satıcı sözleşme koşullarına uygun olarak malı hazırlar.
- Alıcının ülkesinde istenen gerekli belgeleri düzenler.
- Alıcının talep etmesi halinde, taşıma acentası ile masrafları alıcıya ait olmak üzere anlaşır.
- Malları taşıyıcıya veya taşıma acentasının gözetimine belirlenen tarihte ve yerde teslim eder.
- Teslim anına kadar bütün masraf ve riskler ihracatçının yükümlülüğündedir.
- İhracat gümrük işlemleri, ihracatçının yükümlülüğündedir.

FCA : İthalatçının sorumlulukları;

- Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder.
- İthalat ile ilgili belge veya izinleri alarak gümrük vergisi ve masraflarını ödemekle yükümlüdür.
- Taşıma acentası ile anlaşma yaparak navlun ücretini öder. Belirlenen tarihte ve yerde mallarını teslim alır.
- Bu andan itibaren bütün masraflar ve risk alıcıya aitttir.
- Sigortaya yaptırır.

FAS TESLİM ŞEKLİNDE SORUMLULUKLAR

İhracatçının sorumlulukları;

- Satıcı sözleşme şartları uyarınca malları hazırlar.
- Alıcının isteği üzerine tüm masraf ve riskler alıcıya ait olmak üzere; alıcının ülkesinde istenen gerekli belgeleri ve benzeri idari ve ticari belgeleri almasında yardımcı olur.
- Mallar belirlenen limanda, belirlenen tarihte alıcının daha önce belirlediği geminin yanına getirmekle teslim işlemini tamamlar.
- Bu andan itibaren malla ilgili tüm masraf ve riskler alıcıya geçer.
- Alıcının isteği üzerine; masraflar alıcıya ait olmak üzere yükleme belgesinin düzenlenmesini sağlar, varış limanında malları teslim alabilmesi için alıcıya gönderir ve gecikmeksizin gerekli bildirimlerde bulunur.
- İhracat gümrük işlemlerini yapar.

İthalatçının sorumlulukları;

- Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder.
- İhracat ve ithalat ile ilgili gerekli belgeleri hazırlar,
- Gümrük masraflarının tümünü öder.
- Taşıma acentası ile anlaşma yaparak, geminin yükleme limanına yaklaşık ne zaman varacağını satıcıya bildirir.
- Yükleme emrine hazır tutulan malları teslim alır. Bu andan itibaren bütün masraflar ve risk alıcıya aittir.
- İhracat işlemlerinin yapılması alıcıya aittir.

ŞİRKETLER GRUBU

FOB TESLİM ŞEKLİNDE SORUMLULUKLAR

İhracatçının sorumlulukları;

- Satıcı sözleşme koşullarına uygun olarak malı hazırlar.
- Belirlenen limanda, belirlenen tarihte alıcının temin etmiş olduğu gemiye yükleme yapar.
- Alıcının ülkesinde kullanacağı gerekli belgeleri hazırlar,
- İhracat gümrük işlemlerini tamamlar.
- Alıcıya yüklemenin yapıldığını bildirir.
- Düzenlenen taşıma belgesini ve alıcının ülkesindeki kullanacağı gerekli diğer belgeleri ödeme şekline göre alıcıya gönderir.
- Malların geminin küpeştesini (güvertesini) geçene kadar meydana gelebilecek her türlü masraf, hasar ve kayıp satıcının/ihracatçının sorumluluğundadır.

İthalatçının sorumlulukları;

- Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder.
- Taşıma acentası ile anlaşma yaparak navlun bedelini öder.
- Yükleme limanında mallar geminin küpeştesini geçtikten sonra malla ilgili tüm masraf ve riskler alıcının sorumluluğundadır.
- Bu nedenle sigorta yaptırır.
- İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar.

ŞİRKETLER GRUBU

CFR TESLİM ŞEKLİNDE SORUMLULUKLAR

Satıcının (ihracatçı) sorumlulukları;

- Satıcı sözleşme koşullarına uygun olarak malı hazırlar.
- Alıcının ülkesinde kullanacağı gerekli belgeleri hazırlar.
- İhracat gümrük işlemlerini tamamlar.
- Taşıma acentası ile sözleşme yaparak varış limanına kadar olan navlun ücretini öder.
- Mallar gemi küpeştesini geçtikten sonra navlun dışında meydana gelen tüm masraf ve riskler alıcıya aittir.
- Satıcı yüklemenin gerçekleştiğini ve muhtemel varış tarihini alıcıya bildirir.
- Düzenlenen taşıma belgesini ve gerekli diğer belgeleri alıcıya gönderir.

İthalatçının sorumlulukları;

- Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder.
- Sigorta yaptırır.
- Varış limanında boşaltma masraflarını ve liman ücretlerini de ödemek suretiyle gecikmeksizin malını boşaltır.
- Taşıma süresince malla ilgili olarak yapılmış olan navlun dışındaki bütün masrafları ödemek zorundadır.
- İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar.

CİF TESLİM ŞEKLİNDE SORUMLULUKLAR

Satıcının(ihracatçının) sorumlulukları;

- Satıcı sözleşme koşullarına uygun olarak malı hazırlar.
- Alıcının ülkesinde kullanacağı gerekli belgeleri hazırlar.
- İhracat gümrük işlemlerini tamamlar.
- Taşıma acentası ile sözleşme yaparak varış limanına kadar olan navlun ücretini öder.
- Gönderdiği malın sigortasını yaptırır, sigorta primini öder.
- Malları yaklaşık hangi tarihte varış limanında olacağını alıcıya bildirir.
- Düzenlenen taşıma belgesini ve gerekli diğer belgeleri alıcıya gönderir.

Alıcının(ithalatçı) sorumlulukları;

- Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder.
- Malların varış limanında boşaltma masraflarını ve liman ücretlerini de ödemek suretiyle gecikmeksizin malını boşaltır.
- Teslim anından sonra, navlun ve sigorta primi dışındaki meydana gelen bütün masraflar alıcı tarafından karşılanır.
- İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini öder.

CPT TESLİM ŞEKLİNDE SORUMLULUKLAR

Satıcının(ihracatçı) sorumlulukları;

- Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar.
- Alıcının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar.
- İhracat gümrük işlemlerini tamamlar.
- Taşıma acentası ile sözleşme yaparak varış limanına kadar olan navlun ücretini öder.
- Malları ilk taşıyıcının gözetimine devrettiği andan itibaren malla ilgili tüm risk ve masraflardan kurtulur.
- Teslimi gerçekleştirildiği ve muhtemel varış tarihini alıcıya bildirir.

Alıcının sorumlulukları;

- Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder.
- Malların ilk taşıyıcıya tesliminden itibaren navlun dışındaki malla ilgili tüm masraf ve riskler alıcıya aittir. Bu nedenle sigorta yaptırır.
- Transit taşıma nedeni ile doğabilecek gümrük masraflarını da alıcı tarafından karşılanır.
- Navlun bedeline dahil değilse boşaltma masraflarını ödeyerek cirolu konşimentoyu acentadan teslim alır.
- İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini öder.

CIP TESLİM ŞEKLİNDE SORUMLULUKLAR

Satıcının sorumlulukları;

- Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar.
- Alıcının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar.
- İhracat gümrük işlemlerini tamamlar.
- Taşıyıcı ile sözleşme yaparak varış limanına kadar olan navlun ücretini öder.
- Gönderdiği malın sigortasını yaptırır, sigorta primini öder.
- Malları ilk taşıyıcının gözetimine devrettiği andan itibaren ilgili risk ve masraflardan kurtulur. Bu andan itibaren navlun ve sigorta primi dışındaki malla ilgili tüm masraf ve riskler alıcıya aittir.

Alıcının sorumlulukları;

- Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder.
- Malları varış limanında boşaltma masraflarını ve liman ücretlerini de ödemek suretiyle gecikmeksizin malını boşaltır.
- Teslim anından sonra navlun ve sigorta primi dışındaki meydana gelen bütün masraflar alıcı tarafından karşılanır.
- İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini öder.

DAT TESLİM ŞEKLİNDE SORUMLULUKLAR

Satıcının sorumlulukları;

- Satıcı malları belirlenen varma yerinde veya limanda belirlenen terminalde , gelen taşıma aracından boşaltılmış bir şekilde alıcının tasarrufuna bırakmakla yükümlüdür.
- Satıcı, malların belirlenen varma yerinde veya limanda belirlenen terminale getirilmesi ve taşıma aracından boşaltılmasına ilişkin tüm hasar ve masrafları üstlenir.
- Tarafların belirlenen varma yeri veya limanda termimal ve bu terminaldeki noktayı mümkün oldukça açık bir şekilde belirtmesi gerekir. Zira bu noktaya kadar oluşacak masraflar satıcı tarafından karşılanır.
- Bu teslim şeklinde, satıcının malları ithal için gümrüklenmesi, ithal harçlarının ödenmesi ve ithalat için gerekli gümrük formalitelerinin takibine ilişkin herhangi bir yükümlülüğü yoktur.

Alıcının sorumlulukları;

- Satım sözleşmesine uygun olarak mal bedelini öder
- Malların tesliminden itibaren doğacak hasar ve riskler alıcıya aittir.
- Mallarımn ithaliyle ilgili tüm formaliteleri ve gümrük işlemlerini yapmakla yükümlüdür.

DAP TESLİM ŞEKLİNDE SORUMLULUKLAR

Satıcının sorumlulukları;

- DAP teslim, satıcının malları belirlenen varma yerinde, gelen taşıma aracından boşaltılmadan alıcının tasarrufuna bırakmakla teslim ettiğini ifade eder.
- Satıcı, malların belirlenen varma yerine getirilmesine ilişkin tüm hasar ve riski üstlenir.
- Tarafların, belirlenen varma yerindeki ilgili noktayı mümkün olduğunca açık bir şekilde belirtilmesi gerekmektedir. Zira bu noktaya kadar oluşacak masraflar satıcı tarafından karşılanır.
- Bu teslim şeklinde satıcının ithalat için gerek gümrük gerekse ithalat harçlarının ödenmesi ve formalitelerin yerine getirilmesine ilişkin yükümlülüğü yoktur.

Alıcının sorumlulukları;

- Satım sözleşmesine uygun olarak mal bedelini öder
- Malların tesliminden itibaren doğacak hasar ve riskler alıcıya aittir.
- Mallarımn ithaliyle ilgili tüm formaliteleri ve gümrük işlemlerini yapmakla yükümlüdür.

ŞİRKETLER GRUBU

DDP SATICININ/ALICININ SORUMLULUĞU

Satıcının sorumlulukları;

- Anlaşma koşullarına uygun malı hazırlar.
- Navlunu öder ve sigorta yaptırır.
- İhracatla ilgili çıkış işlemlerini tamamlar.
- Varış ülkesinde ithalat işlemlerini yaptırır ve ithalat vergilerini öder.
- Anlaşılan yer ve tarihte malların alıcıya teslimine kadar doğacak her türlü hasar ve masraflar satıcı karşılar.
- DDP satıcı açısından azami yükümlülüğü ifade eder.
- Bu teslim şekli daha çok büyük ölçekli yatırım mallarının varış ülkesinde ithalat vergilerinden muaf olduğu taşımalar için satıcı/ihracatçı açısından risk oluşturmaz. Diğer durumlarda ek maliyet ve risk oluşturur.

Alıcının sorumlulukları;

- Mal bedelini öder.
- Boşaltma marsaflarını öder ve teslimden itibaren oluşacak hasar ve risk alıcıya aittir.

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACATÇI AÇISINDAN EN UYGUN ÖDEME ŞEKLİNİN SEÇİMİ

- Her ödeme şekli ithalatçı ve ihracatçı için değişik risk değerlerine sahiptir.
- İhracatçılar açısından , bedeli ödenmemiş bir yükleme ithalatçıya verilmiş bir kredi niteliğindedir.
- Bu yüzden ihracatçılar ödemenin mümkün olan en kısa zamanda ellerinde olmasını isterler.
- İhracatçılar için en makbul ödeme şekli sipariş verilir verilmez veya yükleme yapılmadan önce mal bedelinin ithalatçı tarfından ödenmesidir.

BAŞLICA ÖDEME ŞEKİLLERİ:

- PEŞİN ÖDEME
- MAL MUKABİLİ ÖDEME
- VESAİK MUKABİLİ ÖDEME
- KABUL KREDİLİ ÖDEME
- AKREDİTİFLİ ÖDEME

ŞİRKETLER GRUBU

PEŞİN ÖDEME

- Peşin ödeme; ithalatçının (alıcının), malların kendine sevkinden önce ihracatçıya(satıcıya) ödeme yapılmasıdır.
- İhracatçı açısından en avantajlı ödeme şekli olup, ithalatçı açısından ise en riskli olan ödeme şeklidir.
- Bu ödeme şeklinde ihracatçının avantajı; mal sevkiyatında bulunmadan parayı alarak yaptığı işlerin finansmanını ithalatçı vasıtası ile sağlamaktadır.
- İthalatçının dezavantajı ise; parasını peşin ödediği malı alamamak ya da düşük kalitede veya değişik mal gönderilmesi riskini taşımaktadır.
- Ancak alıcının, satıcının mal bedelini tahsil ettikten sonra malları göndermeme riskine karşılık, satıcıdan peşin ödeme garantisi (Advance Payment Guarantee) talep etme hakkı saklıdır.

ŞİRKETLER GRUBU

MAL MUKABİLİ

- İhracatçının (satıcının) bedelini tahsil etmediği malları alıcının emrine göndermesidir.
- Açık hesap olarak adlandırılan bu ödeme şeklinde, alıcı ve satıcı arasında varılan anlaşma çerçevesinde, malların ithalatını takiben belirli bir süre sonra ödemesi yapılır.
- Peşin ödemenin aksine mal mukabili işlem, ihracatçı tarafından alıcıya verilen bir kredili ödeme şeklidir.
- İthalatçı açısından en avantajlı ödeme şekli olup, ihracatçı açısından en riskli ödeme şeklidir.

İhracatçının Riskleri:

√ Mal bedelinin zamanında veya hiç alınamaması,

√ Malların gümrükten çekilmeyerek devlete terk edilmesi,

√ Gümrüğe gelmiş malların geri iade edilmesi ya da zamanında çekilmeyerek fiyatının düşürülmesi.

- Belirtilen sakıncalardan dolayı bu ödeme şekli daha çok konsinye ihracatta, ithalatçı ülkedeki şubelerine mal gönderiminde(petrol, ilaç vb.)kardeş firmalar arasındaki alım satımlarda kullanılmaktadır.

ŞİRKETLER GRUBU

VESAİK MUKABİLİ ÖDEME

- İhracatçının, malları yükledikten sonra, yükleme belgelerini, ihracat belgelerini ve ithalatçının talep ettiği diğer belgeleri, bankası aracılığı ile ithalatçının(alıcının) ülkesindeki bankasına bedelinin tahsili koşulu ile gönderilmesi işlemidir.
- Bu ödeme şeklinde vesaik bedeli aracı bankaca tahsil edilmeden, vesaikin ithalatçıya teslimi söz konusu değildir.
- İhracatçı ve ithalatçı, kendi aralarında yaptıkları sözleşmenin gereklerinin yerine getirilmesinde bankaların kontrolüne ve taahhüdüne gerek duymamakta, sadece mal bedelinin tahsilinde bankalrın aracılığını talep etmektedirler.
- Mal mukabili ödeme şekline kıyasla ihracatçı daha güven altındadır. Çünkü ithalatçının bankaya ödeme yapmadan veya ödeme taahhüdünde bulunmadan önce malların mülkiyetine hak kazanamayacağını bilir.
- Ayrıca ihracatçı ithalatçı bankasından ödeme garantisi de isteyebilir.(Banka avali)

ŞİRKETLER GRUBU

VESAİK MUKABİLİNDE İHRACATÇININ DİKKAT ETMESİ GEREKLER:

- Bu ödeme şeklinde ithalatçı ödemeyi sevkiyattan çok uzun bir süre sonra yapabilmektedir.
- Ayrıca, ihracatçı sevkedilen malların ithalatçı tarafından gümrükten çekilmemesi durumunda, malların geri getirilmesi veya yeni bir alıcı bulma riski ile karşı karşıya kalabilir.
- Vesaik, uluslararası ve yurtiçi mevzuat açısından eksiksiz, doğru ve tam olarak düzenlenmiş olmalıdır.
- Vesaik, (konişmento, fatura, sigorta belgeleri, poliçeler, menşe belgeleri v.b) doğru şekilde imzalanmış ve cirolanmış olmalıdır.
- Vesaik tahsilatının MTO 600 sayılı broşür kapsamında olduğu belirtilmelidir. Zira tahsilat esnasında doğabilecek sorunlar ve gecikmelere ilişkin maddeler, anılan broşür kapsamında düzenlenmiştir.
- İşleme ilişkin komisyon ve masrafların amire mi yoksa, muhataba mı ait olduğu hususu, amir (satıcı) tarafından belirtilmiş olmalıdır.

ŞİRKETLER GRUBU

KABUL KREDİLİ ÖDEME

- Kabul kredisi, satılan mal bedelinin bir poliçeye bağlandığı ve police bedelinin ithalatçı tarafından poliçe vadesinde satıcıya ödendiği ödeme şeklidir.
- Kabul kredisinde, poliçede firma kabulü ve banka kabulü olarak iki türlü kabul vardır.
- **Firma kabulü:** İthalatçı ödeme tahhüdünde bulunur, yani poliçeyi sadece ithalatçının kabul etmesidir.
- Ancak, **satıcının ithalatçının yanı sıra bir bankanın da garantörlüğünü istemesi durumunda,** bu riski üstlenecek bankanın ithalatçı adına banka aval kredisi tahsis edebilir.
- **Aval kredisi;** ihracatçının sevk ettiği mallarla ilgili olarak vesaikle birlikte ibraz edilen **poliçenin, ithalatçı tarafından kabul edilmesi ve kabul edilen bu poliçeye ithalatçının bankasının da aval şerhi koyması suretiyle kullanılır.**

Aval veren kişi mali belgenin (poliçe,senet v.b) ödemesini garanti etmiş olur.

ŞİRKETLER GRUBU

AKREDİTİFLİ ÖDEME

- Akreditif, ihraç edilen malların bedellerinin ödenmesi konusunda, ithalatçının talimatına dayanarak ithalatçı bankası tarafından belirli bir miktara kadar ve belirli bir vadede ve öngörülen şartların yerine getirilmesi kaydiyle ihracatçıya ödeme yapılacağını veya ihracatçı tarafından düzenlenmiş poliçeleri kabul edeceğini ihracatçıya taahhüt etmesidir.
- Akreditif sistemi, ithalatçı ile ihracatçı arasındaki sözleşmeye ek olarak bankaların garantörlüğünü devreye sokarak, aralarında oluşabilecek sorunlara çözüm getirmiştir.
- Buna göre bir akreditif işleminde banka, ithalatçı ve ihracatçı arasında aracılık rolünü üstlenerek belirli koşulların yerine getirilmesinden sonra ihracatçıya ödemenin yapılacağına dair teminatı, ithalatçının yerine verir.

Akreditifin ihracatçıya sağladığı yararlar:

- Akreditife dayanan satışlarda, ihracatçı akreditif şartlarına uygun hareket ettiği taktirde ithalatçının mal bedelini ödeme zorunda kalacağından, ithalatçı ödeme yapmaz ise bu ödemenin amir bankasından hemen alacağına kuşku duymaz.
- Ayrıca ihracatçı; lehine açılan akreditife dayanarak, banka kredisi sağlayarak finansman ihtiyacını karşılama imkanına sahiptir.

ŞİRKETLER GRUBU

AKREDİTİFİN İŞLEYİŞİ

1. İhracatçı ithalatçıya proforma fatura gönderir ve satış sözleşmesi imzalanır
2. İthalatçının bankası akreditifi ihracatçının bankasına ihbar eder
3. İhracatçı firma mallar ile ilgili vesaiki hazırlayarak yüklemeyi yapar, sevkiyatı başlatır
4. İhracatçının bankası (aracı banka) vesaiki ithalatçının bankasına (amir banka) gönderir
5. İthalatçı firma bankasından vesaiki teslim alır
6. İhracatçının bankası (aracı banka) akreditif bedelini ihracatçı firmaya öder
7. İthalatçının bankası (amir banka) ihracatçının bankasına (aracı banka) akreditif bedelini gönderir
8. İthalatçı firma bankasına (amir banka) ödemeyi yapar veya kredi kullanır
9. İhracatçı firma akreditif vesaikini kendi bankasına (aracı banka) teslim eder
10. İhracatçının bankası (aracı banka) akreditifi ihracatçıya ihbar eder
11. İthalatçı amir bankaya akreditif şartlarını bildirerek akreditif açtırmak üzere talimat verir

ŞİRKETLER GRUBU

PROJELENDİRME VE ÖN İZİNLER

- Eşyanın nevi ve niteliğine göre tabi tutulacağı rejim ile ilgili önceden projelendirme gerekebilir.
- Eşyanın tabi tutulacağı rejimin öngördüğü belge ve izinlerin önceden alınması, maliyetlerin hesaplanması ve risklerin minimize edilmesi için ön çalışmanın yapılması ve izinlerin/belgelerin alınması gerekir.
- Örneğin dahilde işleme rejimi kapsamında yapılacak ithalatlarda önceden projenledirilmiş bir belgeye(dahilde işme izin belgesine) ihtiyaç duyulmaktadır.
- Bu nedenle eşyanın dahil olacağı mevzuat önceden projelendirilmeli ve gerekli önlemler alınmalıdır.

ŞİRKETLER GRUBU

İTHALAT VE İHRACATTA BELGELENDİRME

- İthalat ve ihracat işlemleri, her ülkenin kendi mevzuatına göre farklılık göstermektedir.
- Söz konusu işlem eğer yurtdışından ülkemize yapılacak ihracat ise, ülkemizde bu ürünün ithalinde gerekecek prosedüre uygun belge ve yükleme bilgilerine ihtiyaç olacaktır.
- Eğer Türkiye'den bir ihracat yapılıyorsa o ülke mevzuatına göre düzenlenmesi gereken belgeler belirlenmelidir.
- Bu belgelerin bir kısmı tercihli ticaretin ön gördüğü belgeler(A.TR,EUR.1 vb.) olabilir; bir kısmı ise, o eşyanın ithali ya da iharacına bağlı olarak o ülkenin ulusal mevzuatı ya da uluslararası sözleşmeler kapsamında ibrazı zorunlu olan belgelerdir.
- Kontrol belgesi, lisans belgesi, işçi sağlığı gibi ön izin gerektiren bir belgenin alımı da ithallatan/ihracattan önce tamamlanmış olmalıdır.

SF
ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜKLEME

ŞİRKETLER GRUBU

TEMEL KAVRAMLAR

- Gümrüğün konusunu, dış ticarete konu eşya ve taşıtlar oluşturur. Nitekim 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nda bu Kanunun amacı, eşya ve taşıtlara uygulanacak kurallar olarak belirlenmiştir.

Bu kuralları iki ana çerçevede değerlendirebiliriz.

- Birincisi vergilendirmeye ilişkin kurallar,
- İkincisi vergi dışı önlemler.
- Teknik tabirle izah edersek tarife önlemleri ve tarife dışı önlemler olarak açıklayabiliriz.

GÜMRÜK YÜKÜMLÜSÜ

■ Gümrük yükümlülüğünü yerine getirmekle sorumlu bütün kişilerdir.

■ Gümrük idareleriyle muhatap olan kişiler;

√ Kanun, tüzük, kararname, yönetmelik , tebliğ hükümlerine uymak,

√ Gözetim ve kontrollere tabi olmak;,

√ Her türlü vergi, resim, harç ve ücretlerini ödemek,

√ İlgili kanun ve mevzuatların zorunlu kıldığı tüm işlemleri yerine getirmekle yükümlüdür.

ŞİRKETLER GRUBU

TEMEL KAVRAMLAR

Serbest dolaşımda bulunan eşya;

√ Tümüyle Türkiye veya Topluluk'ta elde edilmiş olan ürünler,

√ Tamamı veya bir kısmı üçüncü ülkeler menşeli olup ta;

- ithal işlemleri tamamlanmış,
- gerekli gümrük vergisi, eş etkili vergi ve resimleri tahsil edilmiş,
- bu vergi ve resimleri tam veya kısmi bir iadeden yararlanmamış eşyadır.

İthalat vergileri;

- Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri kapsamaktadır.

ŞİRKETLER GRUBU

İTHALAT VERGİLERİ

İthalat vergileri, eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ile mali yükleri ve tarım politikası veya işlenmiş bazı tarım ürünlerine uygulanan vergiler ile diğer mali yükleri kapsar.

İthalat rejimine bağlı olarak ödenecek vergi oranları her yıl yenilenerek yayımlanan ithalat rejimi kararına ekli I, II, III, IV, V ve VI sayılı listeler kapsamında belirlenmektedir.

ŞİRKETLER GRUBU

İTHALAT REJİMİ KARARI İLE BELİRLENEN GÜMRÜK VERGİLERİ

- İthalat Rejimi Kararı'nda uygulanacak gümrük vergisi oranları ile toplu konu fonu miktarları, Gümrük Birliği, Serbest Ticaret Anlaşmaları, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi ve madde politikamız kapsamında ülke ve ülke grupları dikkate alınarak 6 Liste halinde belirlenmiştir.

- **I SAYILI LİSTE :** Tarım ürünleri
- **II SAYILI LİSTE :** Sanayi ürünleri
- **III SAYILI LİSTE :** İşlenmiş tarım ürünleri
- **IV SAYILI LİSTE :** Balıkçılık ve su ürünleri
- **V SAYILI LİSTE :** Gümrük vergisi askıya alınan ürünler
- **VI SAYILI LİSTE :** Sivil hava taşıtlarında kullnılmaya mahsus ürünler

ŞİRKETLER GRUBU

İTHALAT VERGİLERİ

Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükler

Gümrük Vergisi	Toplu Konut Fonu
İlave Gümrük Vergisi	Tütün Fonu
Tek ve Maktu Vergi	Ek Fon
Dampinge Karşı Vergi	Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu
Sübvansiyona Karşı Telafi Edici Vergi	Çevre Katkı Payı
Katma Değer Vergisi	Telafi Erici Vergi (İhracat)
Özel Tüketim Vergisi	TRT Bandrol Ücreti (Ticari olmayan eşya için)
Ek Mali Yükümlülük	

GÜMRÜK GÖZETİMİ VE KONTROLÜ

- **“Gümrük gözetimi”** deyimi, gümrük mevzuatına ve gereken hallerde gümrük gözetimi altındaki eşyaya uygulanacak diğer hükümlere uyulmasını sağlamak üzere gümrük idareleri tarafından genel olarak uygulanan işlemleri,
- **“Gümrük kontrolü”** deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit ve nihai kullanımını düzenleyen gümrük mevzuatının ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen;

- eşyanın muayenesi,
- beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması,
- işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi,
- taşıma araçlarının kontrolü ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamaları,

İfade etmektedir.

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ İŞLEM

- **Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması:**

Gümrüğe sunulan eşyanın;

√ Bir gümrük rejimine tabi tutulması veya

√ Bir serbest bölgeye girmesi veya

√ Türkiye Gümrük Bölgesi dışına yeniden ihracı veya

√ İmhası veya

√ Gümrüğe terk edilmesi

İşlemlerinden birine tabi tutulması zorunluluğudur.

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK REJİMLERİ

√ Serbest dolaşıma giriş rejimi

√ Transit rejimi

√ Gümrük antrepo rejimi

√ Dahilde işleme rejimi

√ Gümrük kontrolü altında işleme rejimi

√ Geçici ithalat rejimi

√ Hariçte işleme rejimi

√ İhracat rejimi

EŞYANIN GÜMRÜĞE SUNULMASI

■ **Eşyanın gümrüğe sunulması;**

- Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın belirlenen usul ve esaslara uygun olarak gümrük idaresine bildirimde bulunulmasıdır.
- Türkiye kara suları ile hava sahasında transit geçen taşıtlar hariç, Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın, bu eşyayı getiren kişi veya duruma göre gelişinden sonra taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından gümrüğe sunulur.

ŞİRKETLER GRUBU

ÖZET BEYAN VERİLMESİ

- Türkiye Gümrük Bölgesine(TGB) getirilen eşya için özet beyan verimesi zorunludur.
- Özet beyan, eşyayı TGB ne getiren taşıyıcılar veya gümrük bölgesine taşıma sorumluluğunu üstlenen kişilerce veri işleme tekniği yoluyla verilir.
- Özet beyana orjinal manifesto ve konişmentonun eklenmesi zorunludur.
- Manifesto veya konişmeto bilgilerinin bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gümrük idaresine gönderilmesi durumunda, özet beyana orjinal manifesto ve konişmentonu eklenmesi zorunlu değildir.
- Özet beyan gümrük idaresince tescil edilir ve tescil bilgileri özet beyan veren kişiye elektronik olarak bildirilir.

ŞİRKETLER GRUBU

VARIŞ BİLDİRİMİ

- Denizyolu ve havayolu taşımacılığında, taşıma aracının gümrük idaresine varışıyla birlikte zaman kaybedilmeden taşıyıcı tarafından elektronik yolla gümrük idaresine “varış bildirimi”nin gönderilmesi gerekmektedir.
- Varış bildirimi, eşyayı ve getirildiği taşıma aracını giriş gümrük idaresine tanıtmak amacıyla verilir ve bu nedenle daha önce sunulan giriş özet beyanının tanımlanması için gerekli olan bilgileri içermek zorundadır. Bu bilgiler, eşyaya ve taşımaya ilişin genel bilgilerdir.
- Deniz ve hava yolu taşımacılığında varış bildirimi sunulması zorunlu iken karayolunda ve demiryolunda bu yükümlülük eşyanın sunulmasıyla yerine getirilir.

DENİZYOLU İLE TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİNE EŞYA GELİŞİ

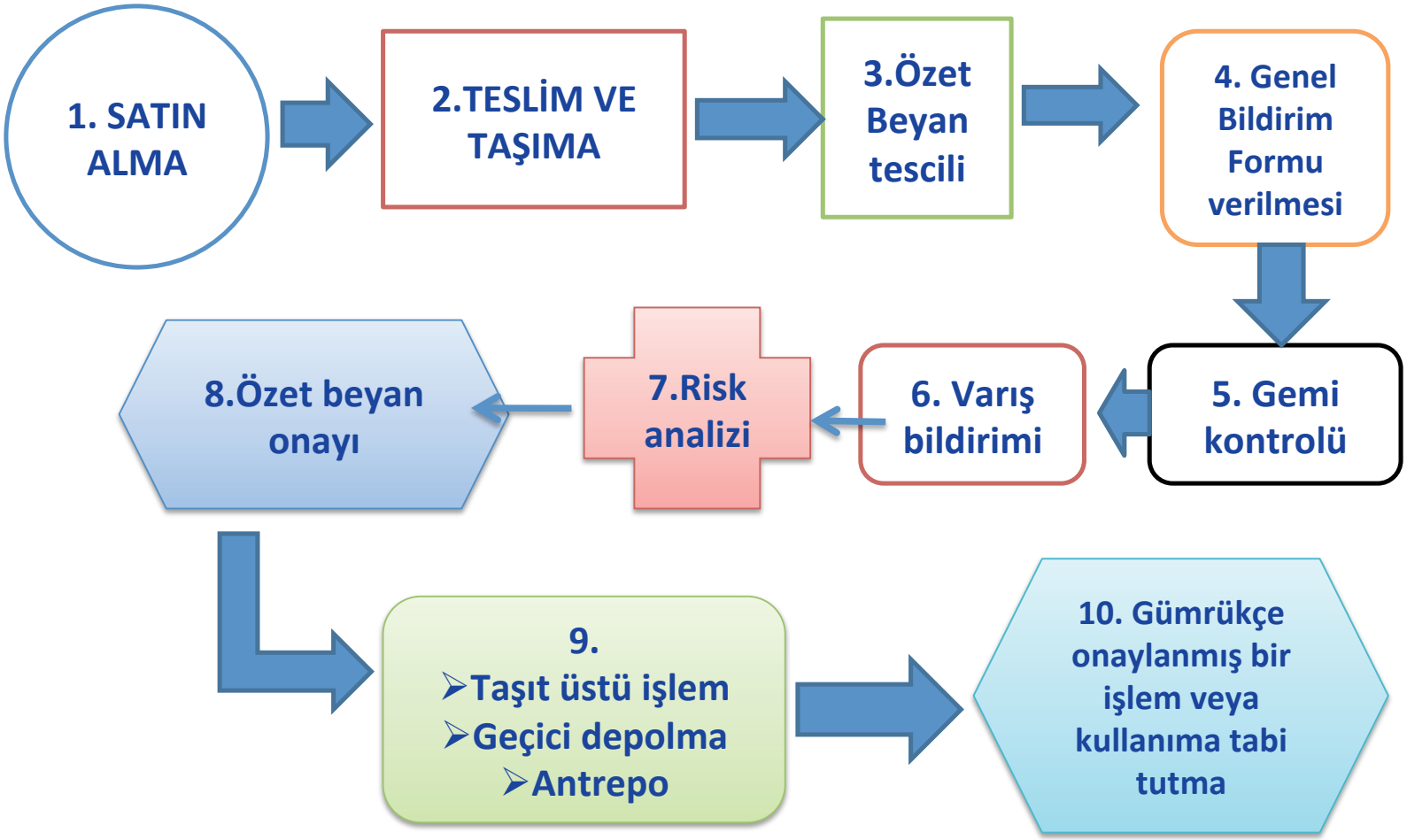

HAVAYOLU İLE TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİNE EŞYA GELİŞİ

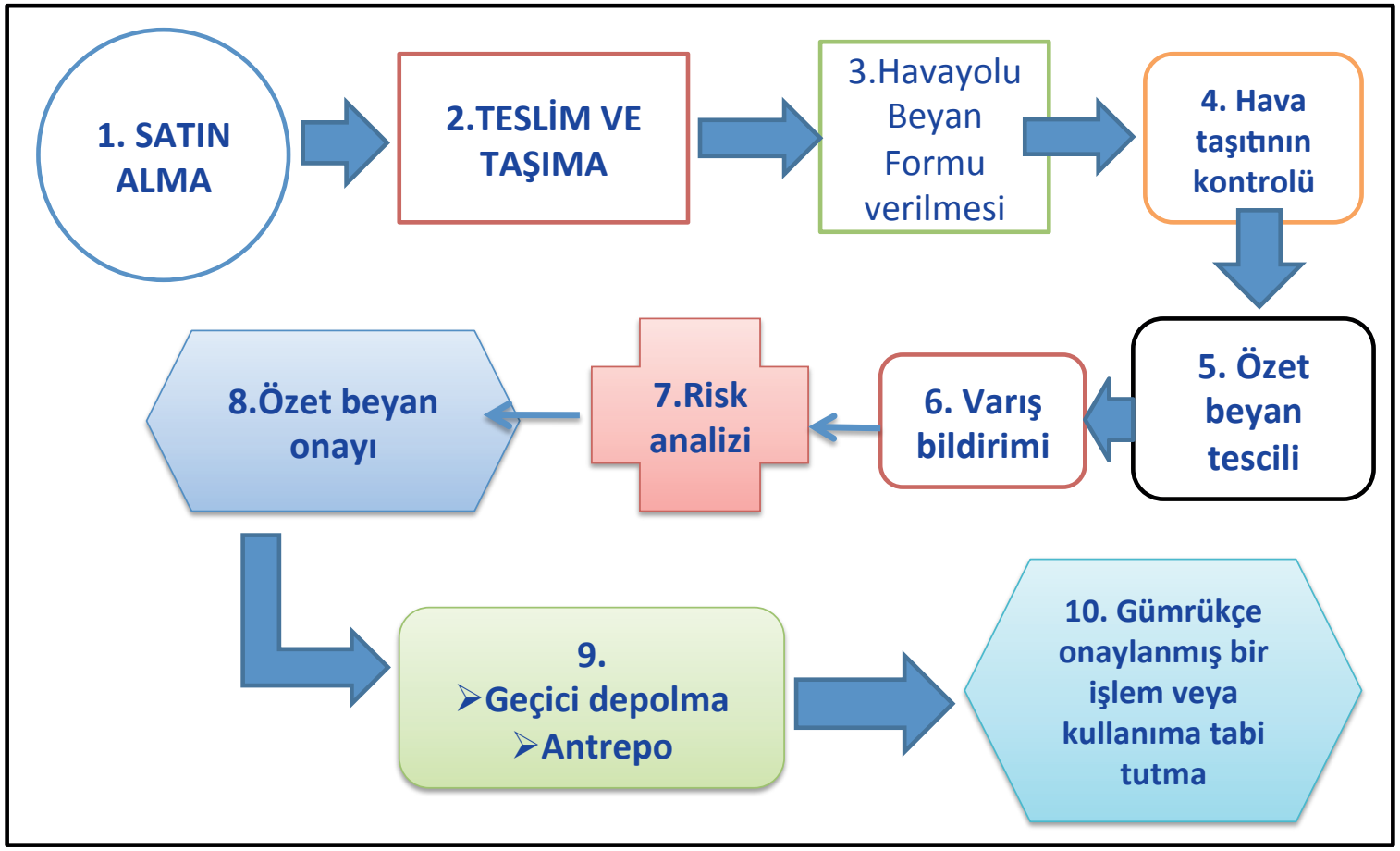

KARAYOLU İLE TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİNE EŞYA GELİŞİ

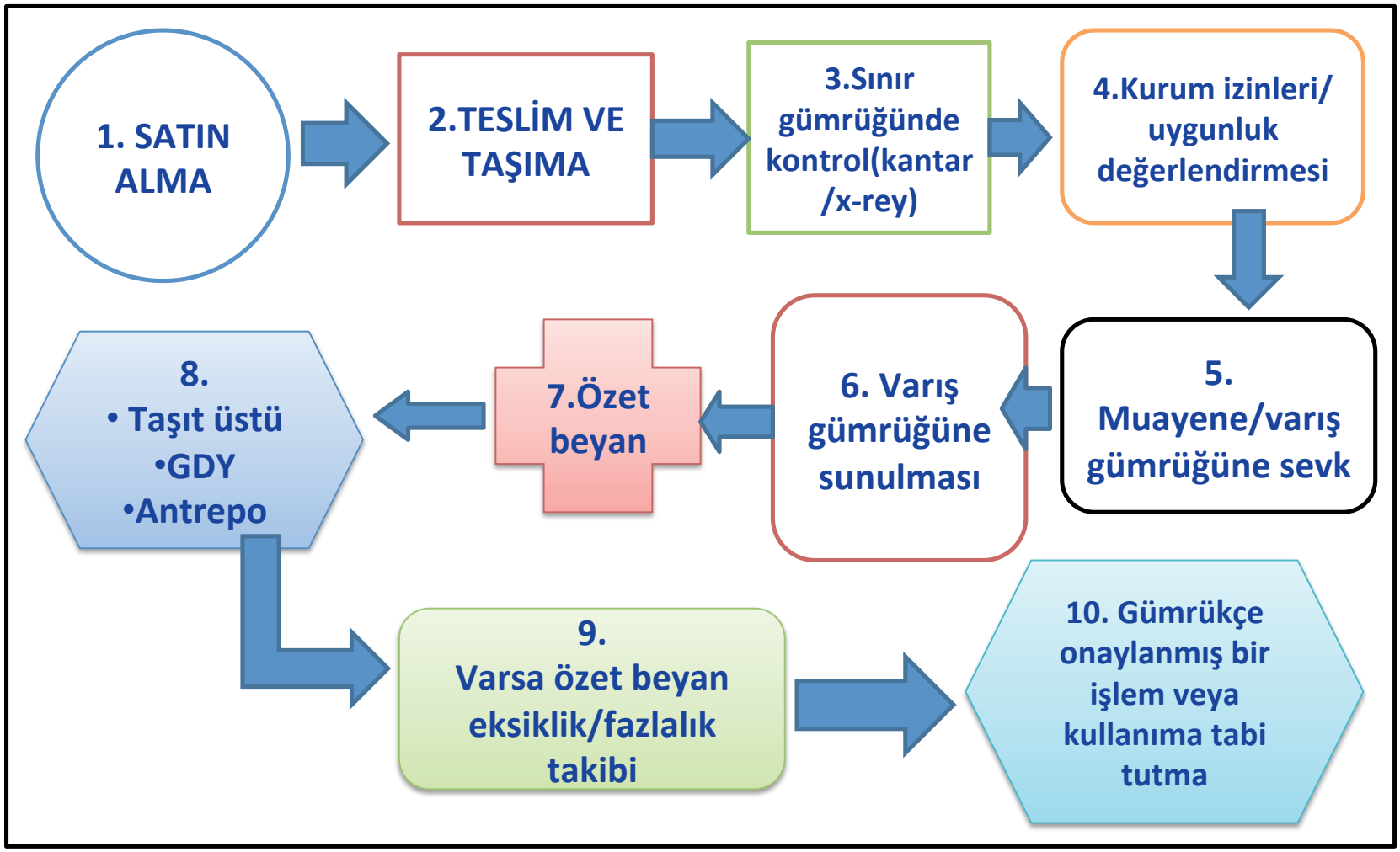

SERBEST BÖLGEYE DENİZ YOLU İLE EŞYA GİRİŞİ

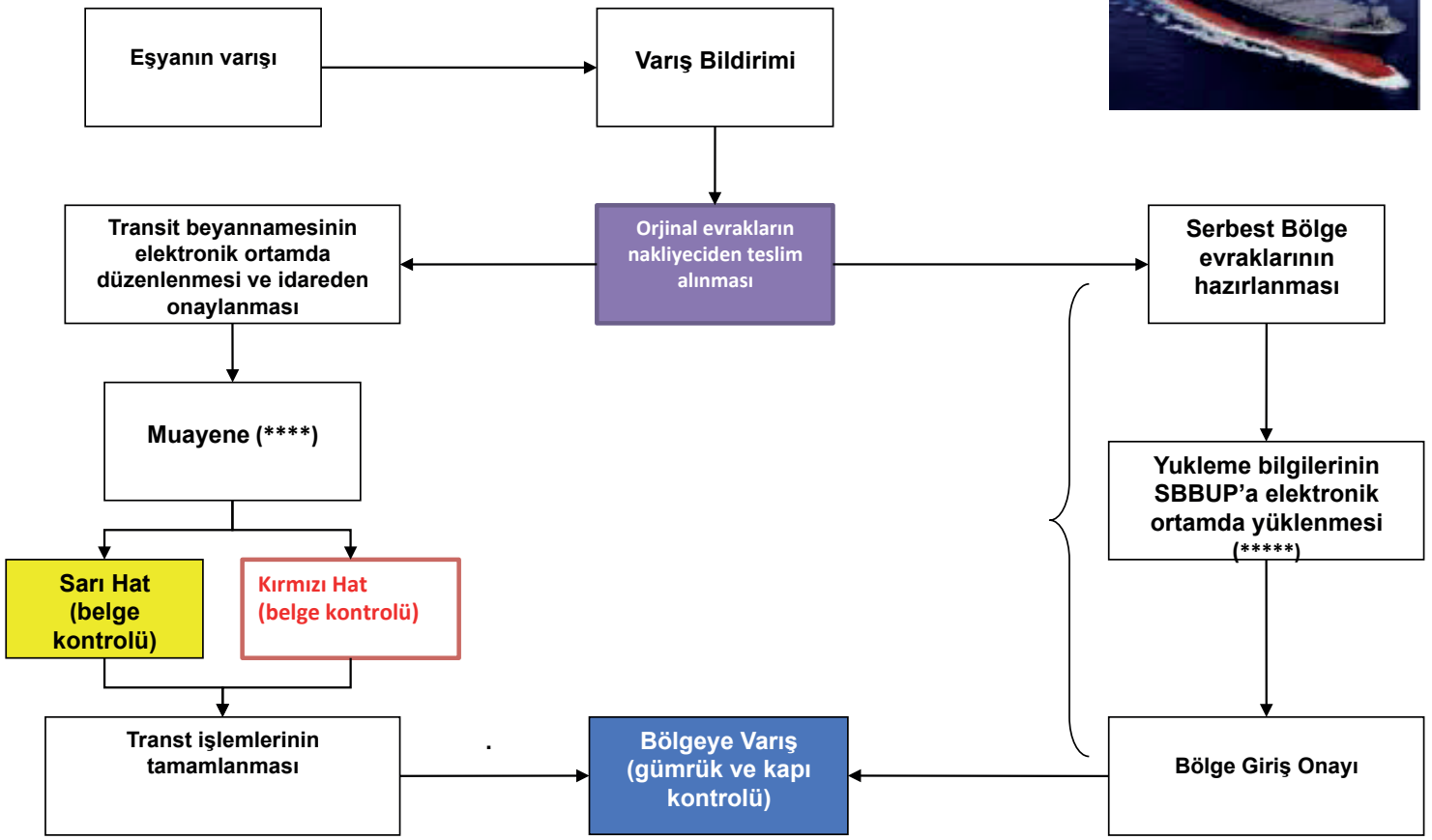

SERBEST BÖLGEYE KARAYOLU İLE EŞYA GİRİŞİ

Serbest Bölgeye varış

Orjinal evrakların nakliyeciden teslim alınması

Serbest Bölge evraklarının hazırlanması

Yukleme bilgilerinin SBBUP'a elektronik ortamda yüklenmesi

Bölge Giriş Onayı

Evrakların nakliye firmasına teslmi ve eşyaların bölgeye alınmas

Bölgeye giriş

ŞİRKETLER GRUBU

ÇIKIŞ BİLDİRİMİ

- Türkiye Gümrük Bölgesini terk ederken kullanılan taşıtın işleticisi veya temsilcisinin, taşıtta taşınan tüm eşyayı kapsayacak şekilde çıkış gümrük idaresine (ihracat gümrük idaresi değil) taşıtın çıkışına ilişkin olarak yaptığı bildirimdir.
- Kara sınır kapılarından transit rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek taşıma aracı için çıkış bildiriminde bulunulmaz. Bu durum dışında, Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden tüm taşıma araçları için çıkış bildirimi yapılması gerekmektedir.
- Çıkış bildiriminde, taşınan eşya için daha önce düzenlenmiş olan gümrük beyannamesi, beyanname yerine geçen belge veya özet beyanın tespiti için gerekli bilgiler ile taşımaya ilişkin bilgilerin yer alması gerekmektedir.

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜĞE SUNULAN EŞYAYA GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ BİR İŞLEM VEYA KULLANIM BELİRLENMESİ ZORUNLULUĞU

- Gümrüğe sunulan eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilir.
- Özet beyan kapsamındaki eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek, buna ilişkin işlemler;
- Deniz yolu ile gelen eşya için, özet beyan verildiği tarihten itibaren kırbeş gün,
- Diğer bir yolla gelen eşya için, özet beyan verildiği tarihten itibaren yirmi gün içinde tamamlanır.

ŞİRKETLER GRUBU

EŞYANIN GEÇİCİ DEPOLANMASI

- Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen serbest dolaşımda olmayan eşya gümrüğe sunulmasından sonra, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak üzere geçici depolama yerlerine, antrepolara veya gümrükçe izin verilen yerlere konulabilir.
- Eşya, geçici depolama yerlerine buralarda görevli işletme personelinin sorumluluğu ve gümrük memurlarının gözetimi altında alınır.
- Gümrük memuru, geçici depolama yerine alınan eşya için boşaltma listeleri ile özet beyan bilgilerini kontrol ederek eksiklik veya fazlalık yoksa onaylar.
- Eksiklik veya fazlalık varsa tutanağa bağlanarak takibat yapılması için idareye teslim edilir.
- Geçici depolma yerleri, geçici depolanan eşyanın her türlü dış etken müdahalelerden korunmasını sağlayacak şekilde yapılmış ve taşıtların durduğu, yanaşabildiği

GEÇİCİ DEPOLMA YERİNE EŞYA GİRİŞİ

- Özet beyan
- Varış bildirimi

↓

Risk analizi ve özet beyan onayı

→

Boşaltama tutanağı

↓

Eksiklik/fazlalık varsa takibi

↓

- **Kurum izinleri**
- **Uygunluk değerlendirmesi**

←

Süre aşımı varsa TASFİYE hükümleri uygulanır

←

Süre aşımı yoksa Beyanname tescili ve ithalat süreci

ŞİRKETLER GRUBU

EŞYANIN KALABİLECEĞİ SÜRE VE SÜREYİ KESEN HALLER:

- Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek gümrüğe sunulan ve özet beyan verilerek geçici depolama yerlerine alınan eşyanın bu yerlerde kalma süresi;

√ Deniz yolu ile gelen eşya için, özet beyan verildiği tarihten itibaren kırk beş gün,

√ Diğer bir yolla (kara, hava, demiryolu, boru hattı vb.) gelen eşya için özet beyan verildiği tarihten itibaren yirmi gün içinde işlemleri tamamlanır.

- Ancak, eşyanın herhangi bir adli veya idari takibata konu olması halinde, bu takibat nedeniyle geçen süreler ile dış ticaret ve sair mevzuat gereği eşyanın ithalinde ibrazı gereken belgelerin alınması için ilgili kurumlara yapılan müracaatlar sırasında geçen süreler, işlem tarihinden itibaren durdurularak işlemin sonuçlandırıldığı tarihten itibaren kalan süre verilir.

- Bu süreler içinde işlemleri bitirilmeyen eşyaya tasfiye hükümleri uygulanır.

ŞİRKETLER GRUBU

BEYAN SAHİBİ VE TEMSİLCİSİ

- Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerin gümrük idaresine yapılan beyanı, bizzat rejim hak sahipleri tarafından yapılabileceği gibi, bir temsilci tayin etmek suretiyle de hukuki tasarrufta bulunabilirler.
- Bu nedenle bütün kişiler, gümrük mevzuatı ile öngörülen tasarrufları ve işlemleri gerçekleştirmek üzere gümrük idarelerindeki işlemleri için bir temsilci tayin edebilirler.
- Temsilci doğrudan veya dolaylı olabilir.

ŞİRKETLER GRUBU

BEYAN VE BEYANNAME VERİLMESİ

- Devlet, belediye, il özel idareleri ve diğer kamu tüzel kişilerin amir ve memurları ile özel hukuk tüzel kişilerinin kendilerini temsile yetkili personeli doğrudan temsil yoluyla, gümrük müşavirleri ise dolaylı temsil yoluyla beyanda bulunabilirler.
- Kara, deniz ve havayolu işletmeleri ile nakliyeci kuruluş temsilcileri, taşıdıkları eşyanın sadece transit işlemleri için doğrudan temsil yoluyla beyanda bulunabilirler.

ŞİRKETLER GRUBU

BEYANNAMEYE EKLENECEK BELGELER

- Gümrük beyannamesi ile birlikte faturanın ibrazı zorunludur. Ayrıca beyanname ekinde;
- Eşyanın serbest dolaşıma girişinde, teslim şekline göre navlun faturası ve/veya sigorta poliçesi,
- Transit ve antrepo rejimlerinde, taşıma belgeleri,
- Eşyanın laboratuar tahliline veya ekspertize tabi tutulması halinde , buna ilişkin rapor,
- İhracat, transit ve antrepo rejimleri dışında, kıymet bildirim formu,
- Eşyanın tercihli tarife uygulamasından yararlanması halinde gerekli belgeler,
- Eşyanın ilgili rejime tabi tutulabilmesı için bir izin veya belge arandığı hallerde, söz konusu izin veya belge,

Aranır.

ŞİRKETLER GRUBU

BEYANIN HUKUKİ BAĞLAYICILIĞI

- Yapılan beyanlar, beyannamenin tescil tarihi itibariyle yürürlükte olan ve o rejim için öngörülen tüm yükümlülüklerin yerine getirilmesi gerekir.
- **Tescil edilmiş beyanname, ait olduğu eşyanın vergileri ve para cezalarından dolayı taahhüt niteliğinde beyan sahibini bağlar ve gümrük vergileri tahakkuna esas tutulur.**
- Bununla birlikte, beyan sahibinin talebi üzerine , başka bir eşyanın beyanı sonucunu doğurmaması kaydiyle, tescil edilmiş beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilebilir.
- Tescil edilmiş beyannameler; eşyanın yanlışlıkla bu rejime tabi tutulmuş olduğunun kanıtlanması ya da eşayanı bu rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle mümkün olmadığının anlaşılması hallerinde iptal edilebilir. İptal, beyandan kaynaklanan cezai sorumluluğu ortadan kaldırmaz.

ŞİRKETLER GRUBU

BEYANIN KONTROLÜ

- Beyanın kontrol türü, bilgisayar sistemi tarafından risk kriterlerine göre belirlenir.
- **Kontrol türleri:**

√ **Kırmızı hat;** eşyanın muayenesi ile birlikte belge kontrolünün de yapıldığı hattır.

√ **Sarı hat;** eşyaya ait beyanname ve eklerinin doğruluğunun ve birbirleriyle uygunluğunun kontrol edildiği hattır.

√ **Mavi hat;** onaylanmış kişi statü belgesine sahip olan kişilerin yaralandığı, ithalat veya ihracatta belge kontrolüne ve eşya muayenesine tabi tutulmadan eşyanın teslim edildiği hattır.

√ **Yeşil hat;** yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında eşyanın belge kontrolüne ve muayeneye tabi tutulmadığı hattır.

İTHALAT SÜRECİ

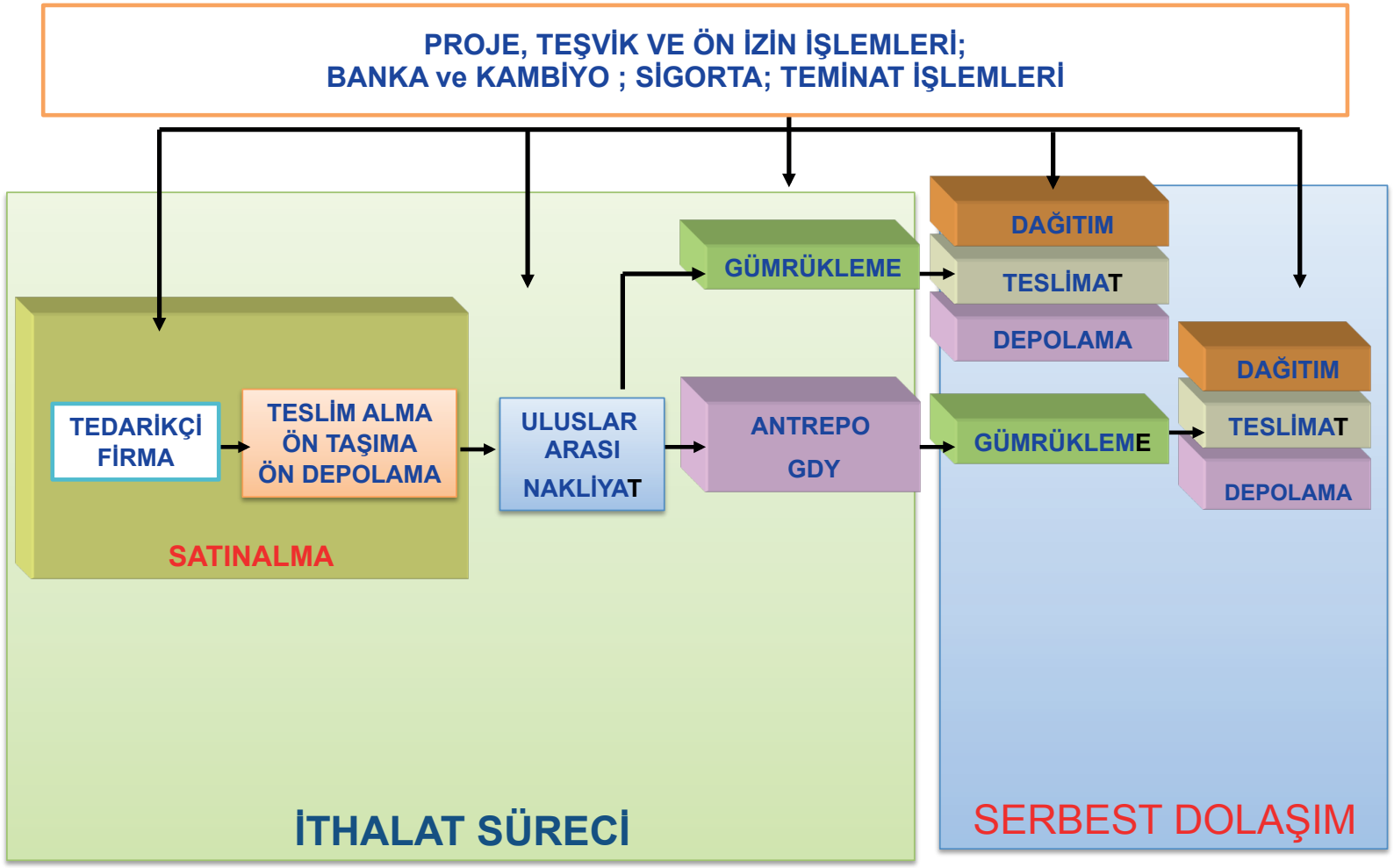

GÜMRÜKLEME SÜREÇLERİ

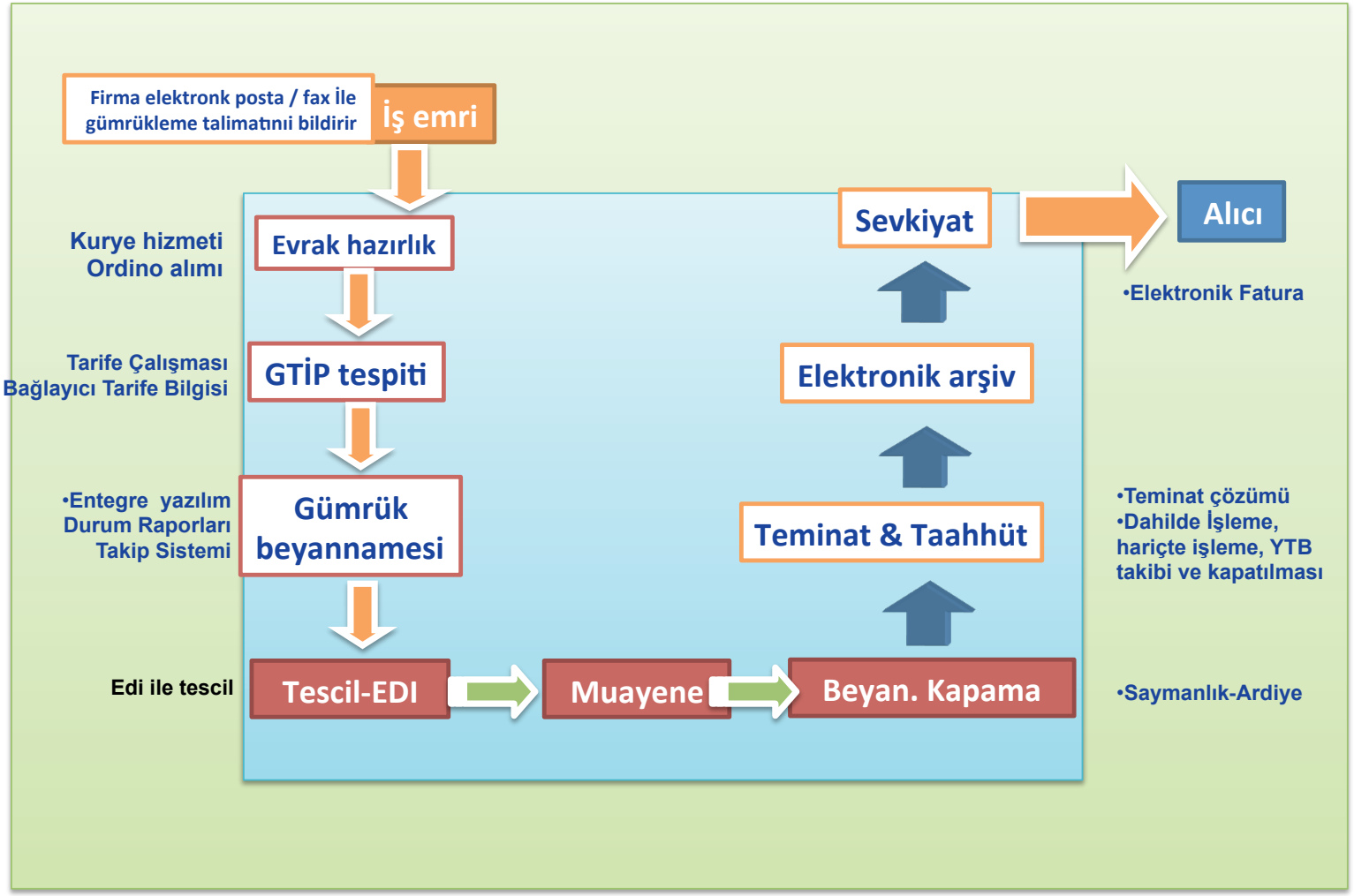

ŞİRKETLER GRUBU

DIŞ TİCARETTE KULLANILAN BELGELER

Dış ticarette kullanılan belgeler 4 ana grupta toplanır.

1. Ticari Belgeler
2. Sevk (Taşıma) Belgeleri
3. Sigorta Belgeleri
4. Resmi Belgeler

ŞİRKETLER GRUBU

RESMİ BELGELER

DOLAŞIM VE MENŞE İSPAT BELGELERİ

- Menşe Şehadetnamesi
- ATR
- EUR.1/EUR-MED
- Form-A
- Fatura Beyanı
- Tedarikçi beyanı

ŞİRKETLER GRUBU

MENŞE ŞAHADETNAMESİ (CERTİFİCATE OF ORİGİN)

■ Menşe bir eşyanın ekonomik milliyetidir. Örneğin;

- Türkiye'de hasat edilen bitkisel ürünler,
- Türkiye'de doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar,
- Türkiye topraklarından çıkartılan mineral ürünler,
- Yukarıdaki ürünlerin işlenmesi sonucu elde edilen ürünler

Türkiye menşeilidir.

■ Menşe şahadetnamesi, ihracata konu malların gittiği ülkelerde menşeinin kanıtlanması amacıyla, ihracatçı tarfından düzenlenen ve Ticaret ve/veya Sanayi Odalarınca onaylanan belgedir.

ŞİRKETLER GRUBU

A.TR DOLAŞIM SERTİFİKASI

- Türkiye veya Topluluk'ta serbest dolaşımda bulunan eşyanın, Türkiye ile AB arasında tesis edilen Gümrük Birliği çerçevesinde tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere, gümrük idaresince ya da bu idare tarafından yetki verilmiş kuruluşlarca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belgedir.
- İthal eşyası AB üyesi ülkelerden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelmediği durumlada, eşyaya 3'üncü ülkelere uygulanan vergi oranları uygulanır.
- Bu belge, Türkiye ile Avrupa Topluluğu arasındaki sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri ticaretinde kullanılan, eşyanın Türkiye ve Toplulukta serbest dolaşımda olduğunu gösteren ve o eşyanın tercihli rejimden faydalanmasını sağlamaktadır.

ŞİRKETLER GRUBU

A.TR DOLAŞIM BELGESİ

DOLAŞIM BELGESİ (MOVEMENT CERTIFICATE)

1. **İhracatçı** (Ad, açık adres, ülke) **Exporter** (Name, full address, country)	**A.TR** No G 0600455 2. **Taşıma Belgesi** (İhtiyari) ..... No ..... (Tarih) ..... **Transport document** (Optional) No. ..... (Date) .....
3. **Malın gönderildiği şahıs** (İhtiyari) (ad, açık adres, ülke) **Consignee** (Optional) (Name, full address, country)	4. **AET/TÜRKİYE ORTAKLIĞI** **ASSOCIATION** **between the** **EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY** **and** **TURKEY**
	5. **İhraç Ülkesi** **Country of exportation** 6. **Varış Ülkesi** **Country of destination (1)**
7. **Taşınmaya ilişkin bilgiler** (İhtiyari) **Transport details** (Optional)	8. **Gözlemler** **Remarks**

9. Sıra No: Item No	10. **Kolilerin markaları, numaraları, sayı ve cinsi (dökme mallar için, duruma göre, geminin adı, vagon veya kamyonun numarası belirtilecektir); Malların tanımı** **Marks and numbers; number and kind of packages (for goods in bulk, indicate the name of the ship or the number of the railway wagon or road vehicle); Description of goods**	11. **Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (hl, m³, v.s.)** **Gross Weight (kg) or other measure (hl, m³, etc.)**

12. **GÜMRÜK VİZESİ** **CUSTOMS ENDORSEMENT** Doğruluğu onaylanmış beyan Declaration certified İhraç belgesi Export document (2) Model (Form) ..... No. ..... Gümrük İdaresi ..... Customs Office Çıkış ülkesi ..... Issuing country Yer ve Tarih ..... Place and Date İmza (Signature) Mühür Stamp	13. **İHRACATÇININ BEYANI** **DECLARATION BY THE EXPORTER** **Aşağıda imzası bulunan ben, yukarıda, belirtilen malların bu belgenin verilmesi için gerekli koşullara uygun olduğunu beyan ederim.** I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate. Yer ve Tarih ..... Place and date İmza (Signature)

(1) Üye ülke veya Türkiye

Insert the member State or Turkey

(2) Sadece ihraç ülkesinin talebi halinde doldurulur.

Complete only where the exporting country requires

KILIÇASLAN 384 34 84 • 05-10514

ŞİRKETLER GRUBU

EUR.1 DOLAŞIM SERTİFİKASI (EUR.1 MOVEMENT CERTİFİCATE)

- **EUR.1 Dolaşım Sertifikası;** sertifika muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, ihracatçı tarafından doldurulmasını müteakip Ticaret / Sanayi Odaları tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra tasdik edilen ve gümrük idaresince vize edilmesini müteakip geçerli olan menşe ispat belgesidir.
- **EUR.1 Dolaşım Serifikası;**

- EFTA (İsviçre, İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç) ülkelerine,
- Avrupa Birliği ile demir çelik ürünlerinde (AKÇT ürünleri),
- Türkiye'nin serbest ticaret anlaşmaları imzaladığı ülkelere,
- Avrupa Birliği'ne yönelik tarım ürünleri ihracatında düzenlenen belgedir.

- Anlaşma kapsamındaki menşeili ürünlerin menşe ispat belgesinin anlaşmaya taraf ülke gümrük idaresine ibrazında , ithal konusu menşeili eşya için gümrük vergisi indirimi ya da istisnası uygulanmasını sağlar.
- EUR.1 Dolaşım Sertifikası beş nüsha olarak doldurulmaktadır. İlk nüshası meneviş renkli olup, asıl nüshadır. Diğer dört nüsha ise beyaz renklidir.
- EUR.1 Dolaşım Sertifikası bazı durumlarda istisnai olarak ait oldukları ürünlerin ihracından sonrada düzenlenebilmektedir.

ŞİRKETLER GRUBU

EUR-MED DOLAŞIM SERTİFİKASI (EUR-MED MOVEMENT CERTİFİCATE)

- EUR-MED Dolaşım Sertifikası PAAMK (Pan Avrupa Akdeniz Kümülasyonu)'a taraf ülkelere ilgili ürünlerin ihracatında kullanılan menşe ispat belgesidir.
- PAAMK Sistemi; AB-EFTA-Türkiye ve bazı Akdeniz ülkelerinin dahil olduğu bir çapraz kümülasyon sistemidir. PAAMK sistemine dahil tüm ülkelerin arasında serbest ticaret anlaşması, bu anlaşmaların hepsinde (ikili ticaret hariç) aynı menşe kurallarının uygulanması gerekmektedir. Sistemin işlemesi için PAAMK sistemine dahil en az 3 ülke arasında STA (Serbest Ticaret Anlaşması) tamamlanmalıdır.
- Başvuru için dilekçe, Türkçe fatura, taahhütname ve ihraç edilecek eşya yabancı menşeli ise ihracatçı beyanı eklenmesi zorunludur. EUR.MED'e kayıtlı eşyanın yabancı menşeli olması halinde mutlaka "tedarikçi beyanı" eklenecektir.
- Türkiye'de , ihraç konusu bir eşyanın üretiminde Akdeniz Ülkelerinin biri veya daha fazlasından STA kapsamında ithal edilmiş menşeli girdi kullanılıyorsa EUR-MED Dolaşım Belgesi kullanmak zorunludur.

ŞİRKETLER GRUBU

FATURA BEYANI

- **Fatura beyanı;** fatura muhteviyatı eşyanın anlaşma kurallarına göre menşeli olduğunun ihracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya başka bir ticari belge üzerinde yazılı olarak beyanıdır.
- Fatura beyanı ihracatçı tarafından düzenlenir ve imzalanır, Ticaret Odası veya Gümrük İdaresi'nde herhangi bir onay prosedürüne tabi tutulmaz.
- Kıymeti 6000 Euro'nun altında olan eşya için tüm ihracatçılar tarafından, 6000 Euro'nun üzerinde olan eşyaiçin sadece onaylanmış ihracatçılar tarafından düzenlenebilir.

ŞİRKETLER GRUBU

FORM-A BELGESİ

■ Form A Belgesi,

- Genelleştirimiş Tercihler Sistemi(GTS) çerçevesinde tercihli rejimden faydalanması talep edilen eşyanın GTS ülkesi menşeli olduğunun ispatı için kullanılan bir belgedir. Yani eşyanın tercihli menşe statüsünü gösterir.
- İthalat Rejimi Kararı ekinde yer alan “Gelişmekte Olan Ülkeler” ile “En Az Gelişmiş Ülkeler” listesinde yer alan ülkelerden gelen menşeili ürünlerin indirimli gümrük vergisinden yararlanabilmesi için geçerli bir Form A Belgesinin tevsiki gerekir.
- Kıymeti 6000 EURO yu geçmeyen GYÜ ve EAGÜ den gelen menşeili ürünler için Fatura Beyanı ibrazı halinde indirimli gümrük vergisinden yararlanmasını sağlar.

ŞİRKETLER GRUBU

TEDARİKÇİ BEYANI
(SUPPLİERS' DECLARATİON)

- A.TR dolaşım belgesi ile birlikte kullanılan ve Türkiye ile Topluluk arasında ticarete konu Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu kapsamı eşyanın menşeini gösteren belgedir.
- Türkiye ve Avrupa topluluğu arasında serbest dolaşımda bulunan ve Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu Sistemi'ne dahil ülkelerden biri menşeli eşyanın tercihli menşe statüsü tedarikçi beyanı ile kanıtlanmaktadır.
- Türkiye'den topluluğa veya topluluktan Türkiye'ye sevk edilen Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu Sistemi'ne dahil ülkelerden biri menşeli eşyanın, aynı halde veya işlendikten sonra yine Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu Sistemine dahil ülkelerden birine ihraç edilmesi sırasında, tercihli muameleden yararlanabilmek amacıyla menşe ispat belgesi düzenlenmesi talebinde bulunulduğunda, menşei kanıtlayıcı belge olarak tedarikçi beyanı kullanılmaktadır.
- Tedarikçi beyanı, söz konusu eşyanın ilgili tercihli menşe kurallarını sağladığını ve beyan sahibinin bu beyanı destekleyici her türlü kanıtı ibraz etmeye hazır olduğunu göstermektedir.

ŞİRKETLER GRUBU

TEDARİKÇİ BEYANI

- BEYANNAME
- Aşağıda imzası bulunan ben, bu belgede belirtilen (1).....tanımlı eşyanın (2)..... menşeli olduğunu ve.....

(3) ile tercihli ticareti düzenleyen menşe kurallarına uygunluğunu beyan ederim.

- ☐.....(ülke/ülkelerin ismi) ile kümülasyon uygulandığını
- ☐ Kümülasyon uygulanmadığını. (4)
- beyan ederim.
- İstenildiğinde, gümrük idaresine bu beyanı destekleyecek tüm kanıtları sağlamayı taahhüt ederim.
- .....(5)
- ..... (6) (7)

(1) Belgede yer alan eşyanın sadece bir kısmı söz konusu ise, bunlar açıkça gösterilmeli veya işaretlenmelidir. Beyandaki gösterim şu şekilde yapılmalıdır: "Belgede gösterilen veya ..... ile işaretlenen, ...(eşya tanımı), ...Ülke'de menşelidir."

(2) Türkiye, Topluluk, veya 69 uncu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ülkeler.

(3) 69 uncu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ilgili ülke veya ülkeler.

(4) Kümülasyon uygulanmamışsa işaretlenecektir. Kümülasyon uygulanmışsa yazılmayacaktır.

(5) Tarih ve yer

(6) İmza sahibinin adı ve firmadaki pozisyonu.

(7) İmza

ŞİRKETLER GRUBU

DİĞER RESMİ BELGELER

- Kontrol belgesi(tarım ürünleri ihracında kalite denetimi)
- Uluslar arası orijin ve bitki sağlık sertifikası
- Hayvan ihracına yönelik sağlık sertifikası/Helal Belgesi
- Gıda güvenliği/sağlık sertifikası
- Borsa tescil beyannamesi
- İşlenmiş tarım ürünleri beyan formu
- CİTES Belgesi,
- AQAP ve GMP Belgeleri
- Tip Onay Belgesi
- Spesifikasyon Belgesi
- Radyasyon Belgesi
- TAREKS Uygunluk Değerlendirmesi

ŞİRKETLER GRUBU

ULUSLARARASI ORİJİN VE BİTKİ SAĞLIK SERTİFİKASI (PHYTOSANİTARY CERTİFİCATE)

Bitki ve bitkisel ürün ihracatçısının, ihraç edeceği ürünlerde hastalık ve zararlı maddelerden arınmış olduğunu gösteren “Bitki Sağlık Sertifikası” adlı belgeyi temin etmesi gerekmektedir.

Söz konusu belge, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Tarım İl Müdürlükleri Bitki Koruma Şubeleri’nden temin edilmektedir.

Bu uygulamanın uluslararası geçerliliği olması nedeniyle Bitki Sağlık Sertifikası önemli bir belgedir. Bu belgenin ihracat sırasında gümrük idarelerine ibrazı zorunludur.

ŞİRKETLER GRUBU

SAĞLIK SERTİFİKALARI

İhracatçıların canlı hayvan, hayvansal maddeler ve deniz ürünleri ihracatında, bu ürünlerin insan ve hayvanlara geçebilen hastalıklardan temiz olduğunu gösterir “Sağlık Sertifikaları”nı temin etmeleri gerekmektedir.

- **Helal Belgesi (Helal Certificate):**

  İslam ülkelerinin et ithalatında talep ettikleri, hayvan kesimlerin islami kurallara uygun olduğunu ispatlayan belgedir

- **Gıda Güvenliği/Sağlık Sertifikası;**

- Et, süt ve kuru meyveler dışında gıda ve gıda katkı maddeleri ile gıda ambalaj materyallerinin ihracatında sertifika düzenlenmesi ve onaylanması amacıyla yapılacak kontrollerdir. Onay işlemleri, Tarım İl Müdürlükleri tarafından yapılmaktadır

ŞİRKETLER GRUBU

BORSA TESCİL BEYANNAMESİ

Tarım ürünleri ihracatında gümrüğe sunulması gereken belgelerden biri de Borsa Tescil Beyannamesi'dir.

Zirai ürünlerin kayıt altına alınması amacıyla vergi kayıp ve kaçaklarının önlenmesini sağlamak üzere ve bürokratik işlemlerin azaltılması, borsaların geliştirilmesi için zirai ürün gümrük çıkış işlemlerinde ihracatçıdan istenmektedir.

Borsa Tescil Beyannamesi, ticaret borsalarının 13 Temmuz 1995 tarih ve 22342 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan kotasyon listelerinde bulunan zirai ürünlerin ihracında talep edilmektedir.

İlgili ticaret borsasından temin edilen Borsa Tescil Beyannamesi ihracatçı tarafından 3 nüsha olarak doldurulur ve borsaya onaylatılmaktadır

ŞİRKETLER GRUBU

AQAP/GMP BELGESİTİP ONAY BELGESİ

- **AQAP Belgesi:** Milli Savunma Bakanlığı tarafından verilen, “Endüstriyel Kalite Güvence Seviye Belgesi”ni ifade eder.
- **GMP Belgesi:** Sağlık Bakanlığı tarafından ilaç sanayicilerine verilen ve üretimin her aşamasında gerekli kalite kontrolünün yapıldığını gösteren “İyi İmalat Uygulamaları Belgesi”dir.
- **Tip Onayı Belgesi:**

  Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından münhasıran otomotiv imalatçılarına verilen ve prototip araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteye ait tipin, ilgili mevzuata uygunluğunu gösteren belgedir.
- **Spesifikasyon Belgesi (Certificate of Specification):**

  Malların uluslararası standartlarının ayırımını yapan ve imalatçı firmanın TS bveya ISO Belgesine bağlı olarak düzenlediği belgedir.

ŞİRKETLER GRUBU

TAREKS UYGUNLUK DEĞERLENDİRMELERİ

TAREKS güvenlik, teknik mevzuata ve standartlara uygunluk ile kalite açısından tüketicimizi ve üreticimizi korumak amacıyla gerçekleştirilen ithalat ve ihracat denetimlerinin risk esaslı olarak elektronik ortamda yapılmasına imkân veren web tabanlı bir uygulamadır.

Tareks başvuruları Tek Pencere Sistemi(TPS) üzerinden web tabanlı olarak başvuru yapılmaktadır.

TAREKS ile ihracat ve ithalatta gerçekleştirilen denetimlerin, ekonomik ve ticari hayatın gereklerine uygun, en son teknolojinin imkânlarından yararlanarak çağdaş bir hizmet anlayışıyla yürütülmesi amaçlanmaktadır. Böylece, kaynakların etkin ve verimli bir şekilde kullanılması, maliyetlerin azaltılması, denetim başvuru ve işlemlerinin kolaylaştırılması ve yeknesaklaştırılması sağlanmaktadır.

GÜMRÜK TARİFESİ

GÜMRÜK

Belli bir malın gümrük sınırını geçisinde ödenen gümrük vergileri ile dış ticaret önlemlerinin uyguladığı birim

TARİFE

Uluslararası ticarete konu olan bütün mallara uygulanan vergileri belirleyen listeler

- Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanmaktadır.

EŞYANIN SINIFLANDIRILMASI (GTİP)

Gümrük → Eşya

G.T.İ.P

Vergi

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK TARİFESİ

Gümrük Tarifesi;

√ Bakanlar Kurulunca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini,

√ Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diğer cetvelleri,

Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak;

- Gümrük vergi oranlarını,
- Tarım politikası veya işlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini,

ŞİRKETLER GRUBU

TÜRK GÜMRÜK TARİFE CETVELİ

Türk Gümrük Tarife Cetveli	İthalat Rejim Kararı
Gümrük ve Ticaret bakanlığınca her yıl BKK olarak yayımlanmakta ve 1 Ocak itibariyle yürürlüğe girmektedir. Türk Gümrük Tarife Cetveli, eşyanın cins, nev'i ve niteliklerine göre sistematik bir şekilde numaralandırılmak suretiyle sınıflandırıldığı bir cetveldir. Tarife CETVELİ, eşyanın tanımı, ölçü birimi ve kanuni vergi oranları olmak üzere 4 sütundan oluşmaktadır. Bunlardan, "474 Vergi Haddi" sütunu uygulamaya esas alınmamaktadır. Ürünler, yatay ve dikey olarak, hammaddeler ve doğal ürünler, işlenmemiş ürünler, yarı işlenmiş ürünler ve işlenmiş ürünler sıralamasına göre sınıflandırılmaktadır. **7601** pozisyonunda "İşlenmemiş alüminyum" (hammadde) yer alırken, **7606** pozisyonunda "Alüminyum saçlar, levhalar, şeritler (kalınlığı 0,2 milimetreyi geçenler)" **(yarı işlenmiş ürün)**, 7614 pozisyonunda "Alüminyumdan demetlenmiş teller, kablolar, örme halatlar" **(işlenmiş ürün)** bulunmaktadır.	Ekonomi Bakanlığınca her yıl BKK olarak yayımlanmaktadır. 1 Ocak tarihi itibariyle yürürlüğe girmektedir Otonom vergi oranlarını içermektedir. 6 farklı eşya listesinden oluşmaktadır. 1 sayılı liste : Tarım ürünleri 2 sayılı liste : Sanayi ürünleri (OGT vergi oranları) 3 sayılı liste : İşlenmiş Tarım Ürünleri 4 sayılı liste : Balıkçılık ve deniz ürünleri 5 sayılı liste : Askıya alma (Suspension) Listesi 6 sayılı liste : Sivil havacılık ve havacılıkta kullanılan eşya listesi

İTHALAR REJİMİ KARARI - GÜMRÜK VERGİSİ ORANLARI

63. FASIL

G.T.İ.P.	MADDE İSMİ	GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%)						
			G.Kore	Malezya	GYÜ			
		1	2	3	5	6	7	8
6301.10.00.00.00	Elektrikli battaniyeler	0	0	1,7	0	0	5,5	6,9
6301.20.10.00.00	Örme veya kroşe	0	0	6	0	0	9,6	12
6301.20.90.00.00	Diğerleri	0	0	6	0	0	9,6	12
6301.30.10.00.00	Örme veya kroşe	0	0	6	0	0	9,6	12
6301.30.90.00.00	Diğerleri	0	0	3,8	0	0	6	7,5
6301.40.10.00.00	Örme veya kroşe	0	4,5	6	0	0	9,6	12
6301.40.90.10.00	Dokunmamış mensucattan	0	4,5	6	0	0	9,6	12
6301.40.90.90.00	Diğerleri	0	4,5	6	0	0	9,6	12
6301.90.10.00.00	Örme veya kroşe	0	0	6	0	0	9,6	12
6301.90.90.10.00	Dokunmamış mensucattan	0	0	6	0	0	9,6	12
6301.90.90.90.00	Diğerleri	0	0	6	0	0	9,6	12
6302.10.00.00.00	Yatak çarşafları (örme veya kroşe)	0	0	6	0	0	9,6	12
6302.21.00.00.11	Batik metodu ile elde baskı yapılmış olanlar	0	4,5	6	0	0	9,6	12
6302.21.00.00.19	Diğerleri	0	4,5	6	0	0	9,6	12

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK TARİFESİ

1. SÜTUN : POZİSYON NUMARASI

1 2 3 4 5 6	**7 8**	**9 10**	**11 12**
AS Nomanklatür Kodu	AB Kombine Nomanklatür Kodu	Milli Alt Açılım Kodu	İstatistik Kodu

İstatistik pozisyonlarına bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin ilk sütununda 12 rakamlı kod kullanılmıştır.

- **İlk altı rakam:** Armonize Sistem Nomanklatür kodunu, 01.01 1989 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- **7-8 inci rakamlar:** AB'nin Kombine Nomanklatür kodunu,
- **9-10 uncu rakamlar:** Farklı vergi uygulamalarımız nedeniyle açılan pozisyonları gösteren kodları,
- **11-12 nci rakamlar:** İstatistik kodlarını göstermek için kullanılmıştır.

ŞİRKETLER GRUBU

GTİP TESPİTİ İÇİN GEREKLİ BİLGİLER

- Ticari Tanımı
- Kullanım amacı ve yeri
- Gördüğü iş (fonksiyonu)
- Mamül madde cinsi ve özellikleri
- Tekstil ürünleri için (yarı mamül mensucat) karışım madde oranları, mamül olanlar için cins , nevi, niteliği
- Kimyasal maddeler için bileşenleri % ağırlık oranı olarak gösteren içerik belgeleri (MSDS,TDS blg)
- Numune, katalog, görsel ve teknik özellikler
- Muhtelif özelliklerde makine ve cihazların üretilme amacı, ne ürettiği veya işlediği , çalışma prensibi , teknik yapısını anlatan katalog vb.

bilgileri gereklidir.

ŞİRKETLER GRUBU

MENŞE

Menşe bir eşyanın ekonomik milliyetidir.

- Türkiye'de hasat edilen bitkisel ürünler
- Türkiye'de doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar
- Türkiye topraklarından çıkartılan mineral ürünler
- Karasularımızda ya da Türk bandırasını taşıyan araçlar tarafından uluslar arası sularda deniz altında çıkarılan ürünler,
- Yukarıda sayılan eşyalaradan elde edilen ürünler

TÜRK MENŞELİDİR

EŞYANIN MENŞEİ NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Eşyanın ithalatı esnasında gümrük vergilerinin hesaplanması
- Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması
- Dış ticarete ilişkin istatistik tutulması
- «Menşe işaretlemesi» (origin marking) gereklilikleri kapsamında

önem arz etmektedir.

Menşe Kuralları iki ana başlık altında incelenmektedir.

MENŞE KURALLARI

Tercihli Olmayan Menşe

- ✓Miktar Kısıtlaması
- ✓Gözetim ve korunma önlemleri
- ✓Anti –damping, anti- sübvansiyon
- ✓Tarife Dışı Engeller

MENŞE ŞEHADETNAMESİ

Tercihli Menşe

Bazı ülke veya ülke gruplarına tanınan ve özel anlaşmalarla belirlenen tavizlerin uygulanmasına ilişkin kurallar

EUR.1 – EUR-MED – Form A
Fatura Beyanı

Gümrük Vergisi İndirimi veya Muafiyeti

ÜRETİMİ BİRDEN FAZLA ÜLKEDE GERÇEKLEŞTİRİLEN EŞYADA MENŞE TESPİTİ

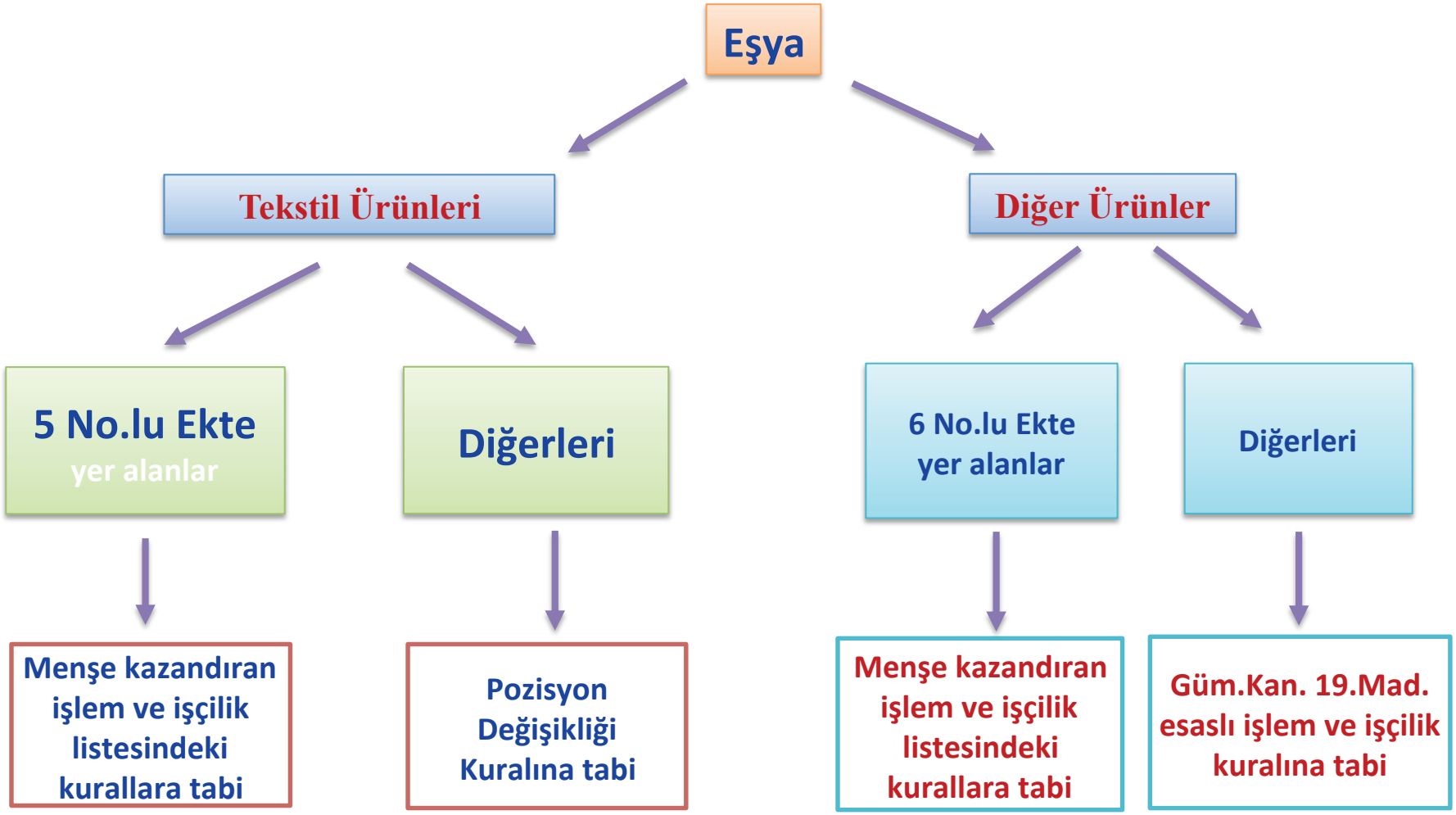

ŞİRKETLER GRUBU

TÜRKİYE'NİN TERCİHLİ TİCARET POLİTİKASI

1- Gümrük Birliğine dahil eşyanın AB ile ticaretinde gümrük vergisini kaldırmıştır.

- Sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri Türkiye ile AB arasındaki ticarette serbest dolaşım kuralına tabi olmuştur.
- Bu türden eşyanın Türkiye ile AB arasındaki ticaretinde eşyanın serbest dolaşımda olduğunu gösteren A.TR Dolaşım Belgesi ile ticarete konu olması halinde gümrük vergisi alınmamaktadır.

2- Tarım ürünleri ve Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) ürünleri gümrük birliğinin kapsamı dışında bırakılmıştır.

- Bu ürünlerin Türkiye ile AB arasındaki ticareti serbest dolaşım esasına değil, menşe esasına dayanmaktadır.
- Bu türden eşya anlaşmalarla belirlenen kurallar çerçevesinde menşeli olması ve EUR. 1 Dolaşım Sertifikası eşliğinde ithal edilmesi halinde tercihli rejimden faydalanır.

3- Türkiye AB ile ticarette, yapılan düzenlemelere ek olarak ticaret politikasını AB'nin ticaret politikası ile uyumlu hale getirme yükümlülüğü altına girmiştir.

- Ayrıca tek taraflı taviz verilmesi esasına dayalı Genelleştirilmiş Tercihler Sistemini (GTS) de uygulamaya koymuştur.

ŞİRKETLER GRUBU

MEVZUATIMIZDA TERCİHLİ MENŞEYE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

1- Karşılıklı Taviz Verilmesi Esasına Dayananlar

- Serbest Ticaret Anlaşmaları Kapsamında Ticaret
- Avrupa Birliği ile Tarım Ürünleri Ticareti
- Avrupa Birliği ile AKÇT Ürünleri Ticareti
- Türkiye-İran Tercihli Ticaret Anlaşması

2- Tek Taraflı Taviz Verilmesi Esasına Dayananlar

- Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi

ŞİRKETLER GRUBU

MENŞE KÜMÜLASYONU

- Aralarında bir Serbest Ticaret Alanı oluşturan bir anlaşmaya taraf olan ülkelerin, **birbirleri menşeli girdileri sınırsız ölçüde kullanmalarına olanak tanıyan** bir sistemdir.

- Menşe kümülasyonu; taraf ülkenin, diğer taraf ülkelere **“menşeli maddeler”** üzerinde sadece **“yetersiz işçilik ve işlemin ötesinde işlem yapmak”** suretiyle elde ettiği nihai ürünü, kendi ülkesi menşeli olarak tercihli rejim dahilinde ihraç etmesini sağlamaktadır.

ŞİRKETLER GRUBU

SERBEST TİCARET ANLAŞMAMIZ (STA) OLAN ÜLKELER

ÇAPRAZ KÜMÜLASYON

- AB (PAMK-PAAMK-BBMK)
- EFTA (PAMK-PAAMK)
- Türkiye (PAMK-PAAMK-BBMK)
- Bosna Hersek (BBMK)
- Karadağ (BBMK)
- Tunus (PAAMK)
- İsrail (PAAMK)
- Arnavutluk (BBMK)
- Suriye (PAAMK)
- Mısır (PAAMK)
- Sırbistan (BBMK)
- Filistin (PAAMK)
- Fas (PAAMK)
- Ürdün (PAAMK)

İKİLİ KÜMÜLASYON

- **Gürcistan - STA**
- **Makedonya - STA**
- Şili - STA
- Güney Kore - STA
- Malezya - STA
- Morityus - STA
- Moldova - STA
- Sri Lanka - STA
- İran - TTA

TERCİHLİ TİCARETTE GÜMRÜK VERGİSİ UYGULAMASI

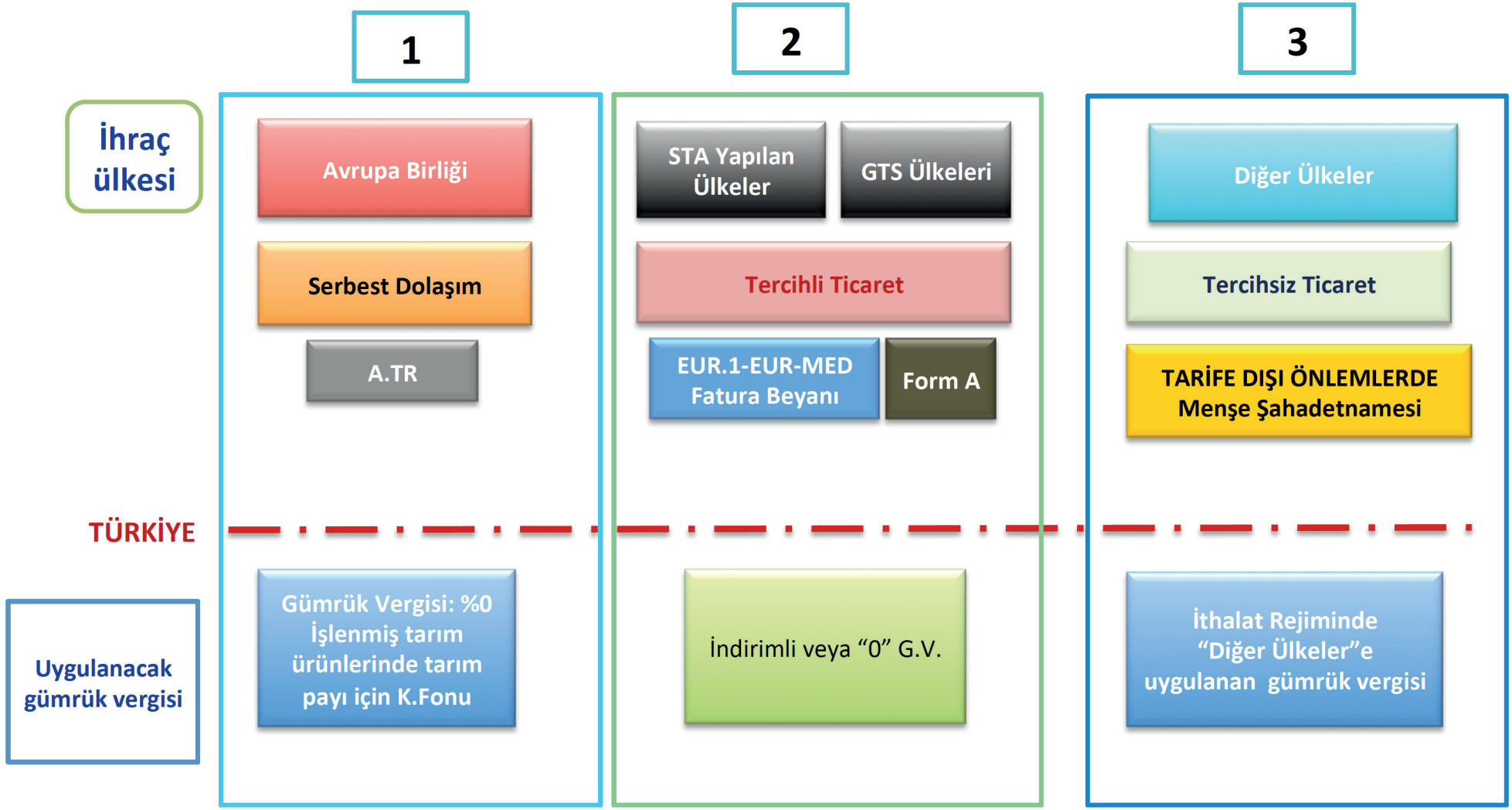

ÇAPRAZ KÜMÜLASYOM SİSTEMİ (PAMK-PAAMK-BBMK)

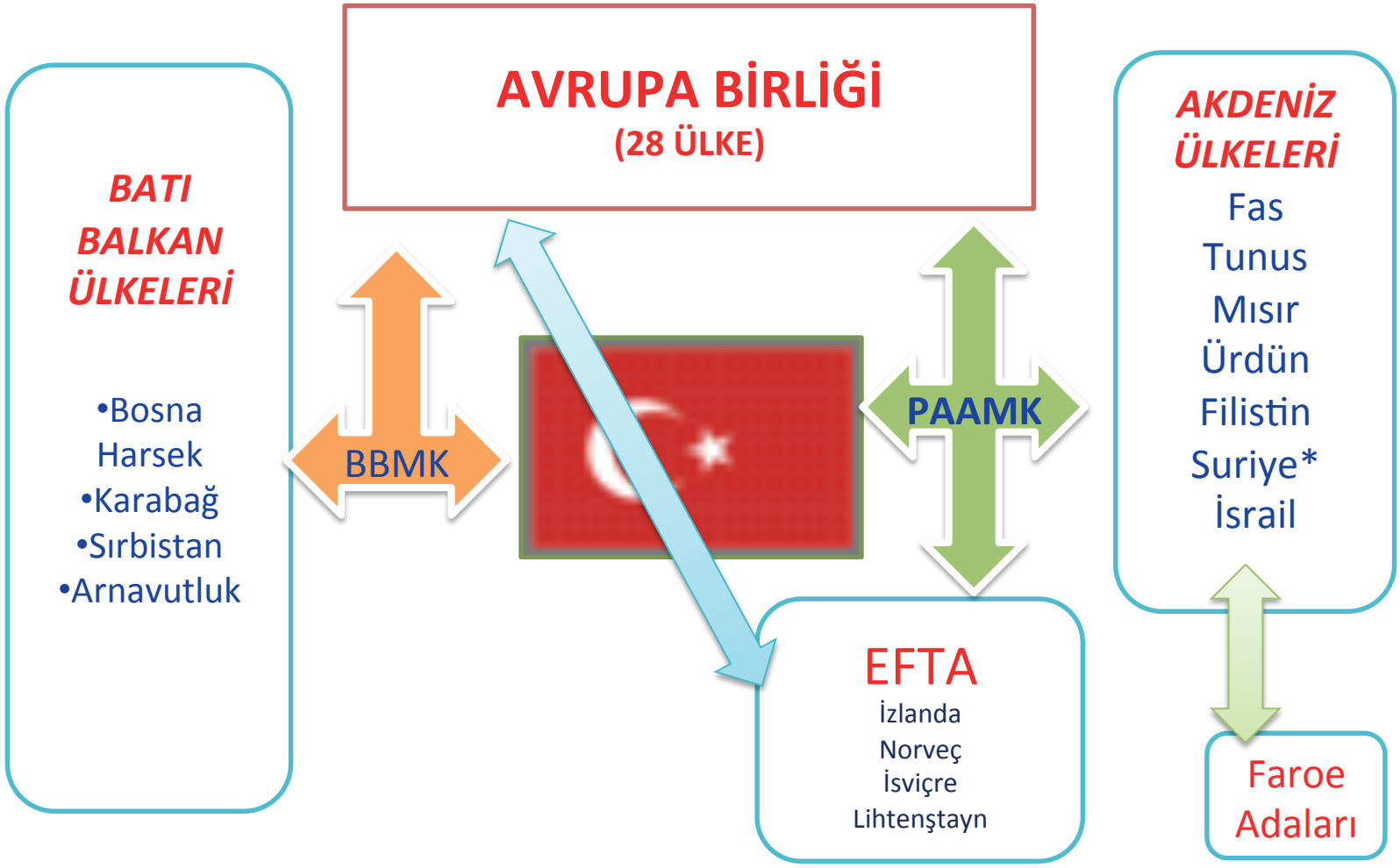

ŞİRKETLER GRUBU

ÇAPRAZ MENŞE KÜMÜLASYONU

- Çapraz menşe kümülasyonunda; kural olarak, diğer ortak ülkeler menşeli maddelerin **sadece yetersiz işçilik veya işlemlerin ötesinde işlemden geçirilmesi** sonunda elde edilen ürün, **nihai işçilik veya işlemin yapıldığı ülke menşeli** olarak diğer bir ortak ülkeye tercihli rejim dahilinde ihraç edilebilmektedir.
- Bununla beraber, bir ortak ülkede, diğer ortak ülkeler menşeli maddelerin **sadece yetersiz işçilik veya işleme tabi** tutularak ürün elde edilmiş ise; kümülasyon alanında ürünün menşe ülkesinin tespit edilmesi gerekmektedir.
- Bu durumda, söz konusu ortak ülkede ürüne **eklenen katma değer** ile ürünün imalatında kullanılan diğer ortak ülkeler menşeili maddelerin **gümrük kıymeti** mukayese edilir.

ŞİRKETLER GRUBU

TERCİHLİ REJİMİN UYGULANABİLMESİ İÇİN HANGİ KOŞULLAR SAĞLANMALIDIR?

- Her tercihli rejimin kendine özgü “menşeli ürün tanımı olabilmekle birlikte hepsinin uygulanması belli temel koşullara bağlıdır. Kısaca, ürünün:

√ Anlaşma kapsamında olması,

√ Anlaşma uyarınca menşe kazanım kurallarına uygun olarak menşe statüsünü kazanmış olması,

√ Menşe ispat belgesine sahip olması,

√ Doğrudan nakliyat kuralına uyularak nakliyatın gerçekleşmiş olması

gereklidir.

- Bu koşulları sağlayan ithalatçıya , tercihli rejim uygulaması ile kanuni vergi yerine indirimli ya da “0” gümrük vergi uygulanarak vergi avantajı sağlanmış olur.

ÖRNEK: ÇAPRAZ MENŞE KÜMÜLASYONUNUN İŞLEYİŞİ

MOTOR
ABD Menşeili
3900 USD

ŞASİ
AB Menşeili
3000 USD

MISIR

Diğer aksam – parça ve aksesuarlar
NORVEÇ menşeili
2000 USD

Fabrika Çıkış Fiyatı: 10 000 USD
TÜRKİYE menşeili
Diğer maddeler + işlem ve işçilikler: 1100 USD

ŞİRKETLER GRUBU

ÖRNEK: ÇAPRAZ MENŞE KÜMÜLASYONUNUN İŞLEYİŞİ

Türkiye, Norveç, AB ve Mısır arasında çapraz menşe kümülasyonuna imkan tanıyan serbest ticaret anlaşmaları ağı bulunur.

Türkiye'de elde edilen 8703 tarife pozisyonundaki ürünün menşe statüsü kazanması için menşeili olmayan maddelere uygulanması gereken işçilik veya işlem kuralı: ***"kullanılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalattır."***

√ Menşenin tespitinde ürünün imalatında kullanılan Norveç ve AB menşeili maddeler, Türkiye-Mısır ticaretinde Türkiye menşeili olarak kabul edilecektir.

√ Otomobilin fabrika çıkış fiyatının %60'ını menşeili unsurlar teşkil ettiğinden ve Türkiye'de yapılan işlemler yetersiz işçilik veya işlemin ötesinde olduğundan, nihai ürün Mısır'a **Türkiye menşeli** olarak ihraç edilecektir.

ÇAPRAZ KÜMÜLASYONDA TAMAMEN ELDE EDİLMEMİŞ EŞYA

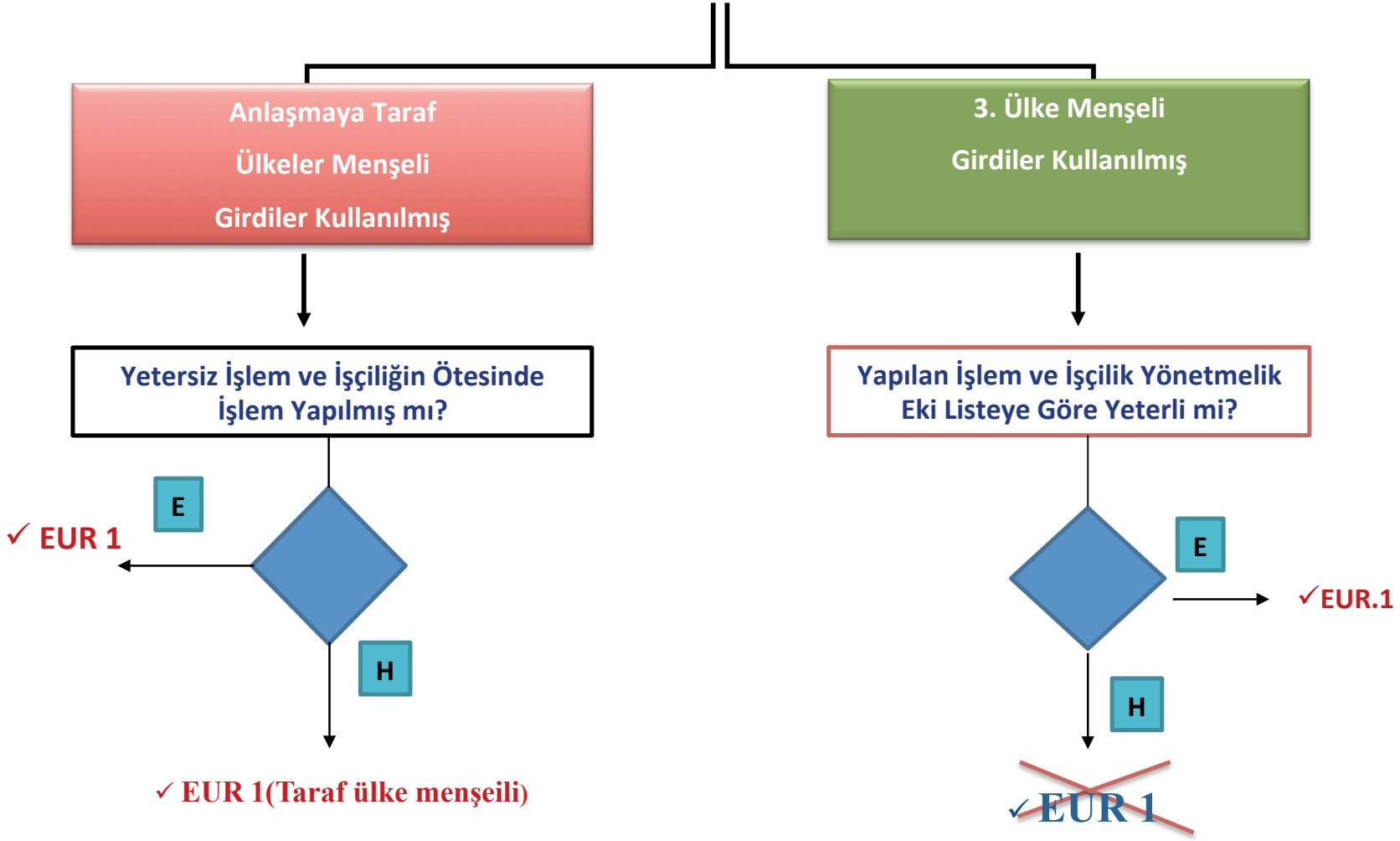

ŞİRKETLER GRUBU

EUR. 1 DOLAŞIM SERTİFİKALARININ DOLDURULMASI

- İhracatçı tarafından bağlı bulunduğu odadan temin edilen “Dolaşım Sertifikası İçin Başvuru Formu” ile “EUR 1 Dolaşım Sertifikası”, sertifikanın arkasında yazılı kurallara uygun olarak ihracatçı tarafından doldurulur ve imzalanır.

- Başvuru Formunun arkasında yer alan “İhracatçı Beyanının” eksiksiz olarak doldurulması eşyanın menşeinin tespiti açısından büyük önem arz etmektedir. İhraç edilmek istenen ürünün GTİP’ nu,
- Eşyanın tamamiyle elde edilmiş olup olmadığı,
- Tamamen elde edilmiş değilse üretimde hangi ülkeler menşeli girdilerin kullanıldığı,
- Bu girdilerin GTİP’leri ve gerekiyorsa kıymetleri,
- Bu girdiler üzerinde ne gibi bir işlem ve işçilik gerçekleştirildiği,

Belirtilir.

ŞİRKETLER GRUBU

SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ REJİMİ

- Serbest dolaşıma giriş rejimi, serbest dolaşımda olmayan eşyanın;

√ Ticaret politikası önlemlerine tabi tutulması,

√ İlgili mevzuatları gereği ithalleri sırasında ibrazı gereken belgelendirme, standardizasyon, izin ve kontrol işlemlerine tabi tutulması,

√ İlgili mevzuatları gereği alınması gereken sair vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin yerine getirilmesi,

√ Vergi, resim, harç ve benzeri yükümlülüklerden muaf ise buna ilişkin işlemlerin uygulanarak eşyanın yurt içi kullanıma sokulmasını düzenleyen rejimdir.

Bu rejimde;

- Eşyaya ticaret politikası önlemleri uygulanmalıdır.
- İthalat için öngörülen tüm prosedürler yerine getirilmelidir.
- Vergiye tabi olması halinde kanunen ödenmesi gereken tüm vergiler ödenmelidir.
- Bu rejimin amacı, bütün ithalat formalitelerinin yerine getirilerek, yurt içinde serbestçe alınıp satılabilmesi statüsüne getirilmesidir.

ŞİRKETLER GRUBU

ÖDENMESİ GEREKEN VERGİLER

- **İthalat vergileri**

- Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,
- Mali yükleri ve tarım politikası veya işlenmiş bazı tarım ürünlerine uygulanan vergileri kapsar.

Gümrük Vergisi	Toplu Konut Fonu
İlave Gümrük Vergisi	Tütün Fonu
Tek ve Maktu Vergi	Ek Fon
Dampinge Karşı Vergi	Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu
Sübvansiyona Karşı Telafi Edici Vergi	Çevre Katkı Payı
Katma Değer Vergisi	Telafi Erici Vergi (İhracat)
Özel Tüketim Vergisi	TRT Bandrol Ücreti (Ticari olmayan eşya için)
Ek Mali Yükümlülük	

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK VERGİLERİNİN TARH, TAHAKKUK VE TEBLİĞİ

- İthalatta gümrük yükümlülüğü, ithalat vergilerine tabi eşyanın, serbest dolaşıma girişi için verilen beyannamenin tescil tarihinde başlar. Yükümlü beyan sahibidir, dolaylı temsil durumunda hesabına gümrük beyanında bulunulan kişi de yükümlüdür.

- Gümrük vergileri, tahakkukundan hemen sonra beyanname veya beyanname yerine geçen belge üzerinde yükümlüye tebliğ edilir.
- Tebliğ edilen vergiler tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içerisinde ödenir.
- Süresi içerisinde ödenmeyen veya itiraz edilmeyen gümrük vergileri kesinleşir ve Amme Alacaklarının Tahsili Usulü hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsili cihetine gidilir.

ŞİRKETLER GRUBU

EKSİK ÖDENEN VERGİLERDE ZAMANAŞIMI

√ Süresi içerisinde ödenmeyen veya itiraz edilmeyen gümrük vergileri kesinleşir.

√ Yapılan incelemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı tespit edilen vergiler gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde yükümlüsüne tebliğ edilir.

√ Beyan sahibinin hatalı beyanı sonucu eksik ödenen veya ödenmediği tespit edilen gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarih ile vergilerin kesinleştiği tarih arasında geçen süreye gecikme zammı oranında faiz uygulanır.

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK VERGİLERİNDE ZAMANAŞIMI VE FAİZ UYGULANMASI

- Yapılan incelemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı tespit edilen vergiler gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde yükümlüsüne tebliğ edilir.
- Gümrük vergisi alacakları, ceza uygulanmasını gerektirir bir fiile ilişkin olması ve zamanaşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olması kaydıyla, bu alacaklar Türk Ceza Kanunun daki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde kovuşturulup tahsil edilir.
- Beyan sahibinin hatalı beyanı sonucu eksik ödenen veya ödenmediği tespit edilen gümrük verğileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarih (beyanname tescil tarihi) ile vergilerin kesinleştiği tarih arasıda geçen süreye gecikme zammı oranında faiz uygulanır.

ŞİRKETLER GRUBU

EŞYANIN GÜMRÜK KIYMETİ

Eşyanın satış bedelidir. Satış bedeli, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır.

- Eşyanın, gümrük vergisine esas alınacak kıymetinin Türk lirası olarak beyanı zorunludur.
- Fatura ve diğer belgelerde yazılı yabancı paralar, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan Merkez Bankası döviz satış kurları üzerinden Türk Lirasına çevrilir.
- Gümrük kıymeti, eşyanın bir ülkeden diğerine ihraç amaçlı satışı sonucu ithalatçının ya da alıcının, ithalatçı gümrük idaresine verdiği “kıymet beyanı” ile ortaya çıkmaktadır.
- Türk gümrük sisteminde, ithal eşyalarına uygulanacak gümrük vergilerinin hesaplanmasında eşyanın (CIF) değeri esas alınmaktadır. (CIF) değer ise, ana hatlarıyla, eşyanın satış fiyatı, navlun ve sigorta değerlerinin toplamını ifade etmektedir.

ŞİRKETLER GRUBU

KIYMETE DAHİL EDİLECEK UNSURLAR

- İthal eşyası için Türkiye'deki giriş liman ve yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderleri ile eşyanın giriş liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan yükleme ve elleçleme giderleri.
- Eşyanın teslim yerine kadar alınan tüm posta ücretleri
- Eşyanın giriş liman veya yerinden sonraki bir noktaya aynı taşıma şekliyle taşındığı durumlarda, nakliye giderleri giriş liman veya yerinden önce ve sonra katedilen mesafenin oranlarına göre belirlenen giderler
- Sigorta giderleri
- Royalti- Lisans ödemeleri
- Satın alma komisyonları dışındaki komisyonlar ve tellaliye
- Gümrük işlemleri sırasında söz konusu eşya ile tek eşya muamelesi gören kapların maliyeti
- İşçilik ve malzeme giderleri dahil ambalaj bedeli
- İthal eşyasının üretimi için gereken Türkiye ithal ülkesi dışında gerçekleştirilen mühendislik, geliştirme, sanat ve çizim çalışmaları, plan ve taslak hazırlama hizmetler
- İthal eşyanın üretimi sırasında kullanılan araç, gereç, kalıp ve benzeri aletler

KIYMETE İLAVE EDİLEMEYECEK UNSURLAR

- Satın alma komisyonu
- İç nakliye ve sigorta giderleri
- İthal eşyası için yapılan inşa, kurma, montaj ve bakım giderleri
- İthal eşyanın Türkiye'de çoğaltılması ile ilgili giderler
- Faiz giderleri
- Eşyanın ithali veya satışı nedeniyle Türkiye'de ödenecek ithalat vergileri
- Araştırma ve ilk dizayn taslak giderleri

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK KIYMETİ TESPİTİ

- İthal eşyasının gümrük kıymeti, satış bedelidir.
- Satış bedeli, Türkiye'ye ihraç amacıyla yapılan satış için alıcının satıcıya ya da satıcının bir yükümlülüğü kapsamında üçüncü bir kişiye fiilen ödediği veya ödeyeceği tutardır.
- Satış bedeli yöntemine göre eşya kıymetinin belirlenemediği durumlarda, yöntemler sırasıyla hiyerarşik olarak uygulanmak zorundadır.
- Ancak yükümlünün talebi halinde hesaplanmış kıymet yönteminin indirgeme yönteminden önce kullanılması mümkündür.

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK KIYMETİ TESPİTİ

Gümrük Kanunu'nun 27. maddesindeki unsurların eklenmesi, 28. maddesindeki unsurların çıkarılması ve Gümrük Yönetmeliği'nin 45 ile 50. maddelerinde belirtilen kıymet tespit yöntemlerinin sırasıyla uygulanması ile tespit edilir.

Bu yöntemler aşağıda belirtilmiştir.

- Satış bedeli yöntemi
- Aynı eşyanın satış bedeli yöntemi
- Benzer eşyanın satış bedeli yöntemi
- İndirgeme yöntemi
- Hesaplanmış kıymet yöntemi
- Son yöntem

ŞİRKETLER GRUBU

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

- Royalti ve Lisans Ödemeleri
- Peşin Ödeme ve Miktar İskontoları
- Satın Alma Komisyonları
- Kalıp Bedelleri
- Debit/Credit Note Uygulamaları
- İthalat tamamlandıktan sonra eşyanın fiyatının revize edilmesi
- Geriye dönük fiyat ayarlamaları ve düzetlemeler
- Gümrük vergilerinin tam ödenmesi
- Bedelsiz İthalat

ŞİRKETLER GRUBU

VERGİ KAYBINA NEDEN OLAN OLAN İŞLEMLERDE UYGULANACAK CEZALAR

- 1. Serbest dolaşıma giriş rejimi ile kısmi muafiyete tabi olarak geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyanın yapılan beyanı ile muayene ve denetleme sonucu veya eşyanın tesliminden sonra yapılan kontrol sonucunda;
- a) Gümrük Tarifesini oluşturan unsurlarda veya vergilendirmeye esas tutulan sayı, baş, adet, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık tespit edildiği ve bu aykırılığın %5 i aşan oranda ithalat vergileri farkı yaratması halinde, bu **fark vergiler alınmakla birlikte,** bu farkın **üç katı para cezası** uygulanır.
- b) Eşyanın yapılan kıymet beyanı ile Gümrük Kanunu'ndaki kıymet belirlemeye ilişkin hükümler çerçevesinde tespit edilen kıymete göre noksanlık tespit edilmesi halinde bu **farka isabet eden vergi** alınmakla birlikte, bu **farkın üç katı ceza** uygulanır.
- c) Satış birimine göre miktar itibariyle %5 i geçmeyen farklar ile maddi **hesap hatasından kaynaklanan farklar için, bu farklar alınmakla birlikte yarısı nispetinde** ceza uygulanır.

ŞİRKETLER GRUBU

VERGİ KAYBINA NEDEN OLAN İŞLEMLERE UYGULACAK CEZALAR

- **2.** Yukarıdaki maddelerde belirlenen farklılıklar dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ve tam muafiyetli geçici ithalat rejiminde tespiti halinde, yukarıda tespit edilen cezalar yarısı nispetinde uygulanır.
- **3.** Yukarıda belirtilen aykırılıkları gümrük idaresi tespit etmeden önce beyan sahibince beyan edilmesi halinde söz konusu cezalar %15 I oranında tatbik edilir.
- **4. Antrepo ve geçici depolama yerlerinde izinsiz eşya çıkarılması ve noksanlıklar:**
- Antrepo ve Gümrük idaresince izin verilen yerlere konulan eşyalar için teminat verilse dahi, kısmen veya tamamen işlemleri bitirilmeden veya gümrükten izin alınmadan eşya çıkarılması haline, eşyanın **gümrük vergiler alınmakla birlikte gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası uygulanır.**
- Bu yerlere alınan eşyanın, yapılan sayım ve kontrollerde fazla eşya çıkması halinde fazla çıkan eşya tasfiyeye tabi tutulur ve ayrıca fazla çıkan eşyanın ithalat veya ihracat vergileri tutarı kadar idari para cezası uygulanır.

ŞİRKETLER GRUBU

VERGİ KAYBINA NEDEN OLAN CEZALAR

- **5. Özet beyan noksanlıkları/fazlalıklarında uygulanan cezalar:**
- Gümrüğe sunulan özet beyan belgelerinde kayıtlı miktara göre noksan çıkan kapların noksanlık nedenleri mahreçten alınacak yazı ile ispat edilemiyorsa, bu noksan kaplardaki eşyanın tarifesine göre hesaplanan gümrük vergileri kadar para cezası uygulanır.
- Özet beyanlarda kayıtlı kap sayısına göre fazla çıkan eşyalar için de fazlalığın nedeni kanıtlanamadığı durumlarda, fazla çıkan eşaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir, ayrıca eşyanın CİF kıymeti kadar para cezası uygulanır.
- **6. Dahilde işleme, geçici ithalat ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinin ihlali halinde uygulanacak cezalar;**
- Bu rejimlerin ihlali halinde eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı ceza uygulanır.

ŞİRKETLER GRUBU

DİĞER İDARİ CEZALAR

- **Genel düzenleyici idarî işlemlerle ithali yasaklanan eşyayı ithal eden kişiye,** eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katı idarî para cezası verilir.
- Eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.
- **İthali, lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tâbi olan eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla ithal eden kişiye,** eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir.
- Eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.
- **İhracat rejimine tabi tutulan eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle iharacatının yasaklanmış olduğunun tespiti halinde,** eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası uygulanır.
- Eşyanın iharacı, lisansa, şarta, izne, uygunluk denetimine tabi olduğu halde, tabi değilmiş gibi beyan edildiğinin tespiti halinde eşyanın gümrüklenmiş değeri kadar idari para cezası uygulanır.

ŞİRKETLER GRUBU

İTİRAZLAR

- Yükümlüler, kendilerine tebliğ edilen vergiler, cezalar ve diğer idari kararlara karşı, tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilirler.
- İdareye intikal eden itirazlar otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir.
- İtirazın reddi kararına karşı, işlemin yapıldığı yerdeki idari yargı merciine başvurulur.
- Yükümlüler, gümrük vergisinin hesaplanmasına esas alınan tahlil sonuçlarının kendilerine tebliğinden itibaren on beş gün içinde Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü'ne itiraz edebilir.
- İkinci tahlil sonucu, eşyanın teknik özelliklerinin ve niteliklerinin belirlenmesi açısından kesindir.

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜKTE UZLAŞMA

- Gümrük idaresince tebliğ edilen gümrük vergileri ve idari para cezaları hakkında;

  yükümlü veya ceza muhatabı tarafından, tebliğ tari,hinden itibaren onbeş gün içerisinde itiraz edilmemiş olmak kaydiyle uzlaşma talebinde bulunulabilir.

- Uzlaşma talebinde bulunulması halinde, itiraz ve dava açma süresi durur, uzlaşmanın vaki olmaması halinde süre kaldığı yerden devam eder.

- Uzlaşma sonucu tutanağa bağlanır ve tutanağın tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenmesi gerekir.

- Uzlaşma sonuçları kesindir, itiraz edilemez, hiçbir merciiye şikayette bulunulamaz.

ŞİRKETLER GRUBU

UZLASMAYA KONU OLAMAYACAK ALACAKLAR

√ Gümrük vergilerinin matrahına giren, ancak aslı gümrük idarelerince takip ve tahsil edilmeyen vergi ve benzeri mali yükler uzlaşmaya konu edilemez.

√ Aynı tür vergi veya cezanın bir kısmı için uzlasma talebinde bulunulamaz.

√ İlgili mevzuat uyarınca alacağın tahsilat aşamasına geldiği durumlarda söz konusu alacak uzlaşmaya konu edilemez.

√ İlgili mevzuat uyarınca alacak tutarının kesin tahsilinin öngörülmediği ve teminata bağlandığı durumlar uzlaşmaya konu edilmez.

√ Alacağın 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 3 üncü maddesinde yer alan kaçakçılık suçlarına ilişkin olması halinde uzlaşma talebinde bulunulamaz.

ŞİRKETLER GRUBU

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ

Serbest dolaşımda olmayan eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde işleme faaliyetine tabi tutulmak üzere geçici ithal edilmesi ve işleme faaliyeti sonrasında elde edilen işlem görmüş ürünün yeniden ihraç edilmesi esasına dayanan ekonomik etkili bir gümrük rejimidir.

Amacı;

- Dünya piyasa fiyatlarında hammadde temin etmek suretiyle ihracatı artırmak
- İhraç ürünlerine uluslararası piyasalarda rekabet gücü kazandırmak
- İhraç pazarlarını geliştirmek ve ihraç ürünlerini çeşitlendirmektir.

ŞİRKETLER GRUBU

DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ MÜRACATLARININ İNCELENMESİ

■ Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni müracaatları;

√ İthal eşyasının işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanıldığının tespitinin mümkün olması,

√ Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarları ile Türk malı imajının olumsuz etkilenmemesi,

√ İşleme faaliyetinin, katma değer yaratan ve kapasite kullanımını artıran bir faaliyet olması yanında, işlem görmüş ürünün rekabet gücünü ve ihraç potansiyelini artıran koşullar yaratıyor olması,

√ Firmaların dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinleri kapsamındaki performansları,

kriterleri çerçevesinde değerlendirilir.

ŞİRKETLER GRUBU

DİR İLE YARARLANILAN MUAFİYET VE İSTİSNALAR

- İthalatta Gümrük Vergisi, KDV, ÖTV ile Diğer İlave Vergi ve Fonlardan Muafiyet
- Vergi, resim ve harç istisnası ile KKDF istisnası
- Ticaret politikası önlemlerine tabi olmama
- Çeşitli Ürün Güvenliği Tebliğleri kapsamı alınması gereken izinlerden muafiyet
- Yurt içi alımlarda KDV tecil-terkin uygulaması
- İthalatta alınması gereken vergilere ilişkin teminat indirimi

DAHİLDE İŞLEME REJİMİNİN İŞLEYİŞİ

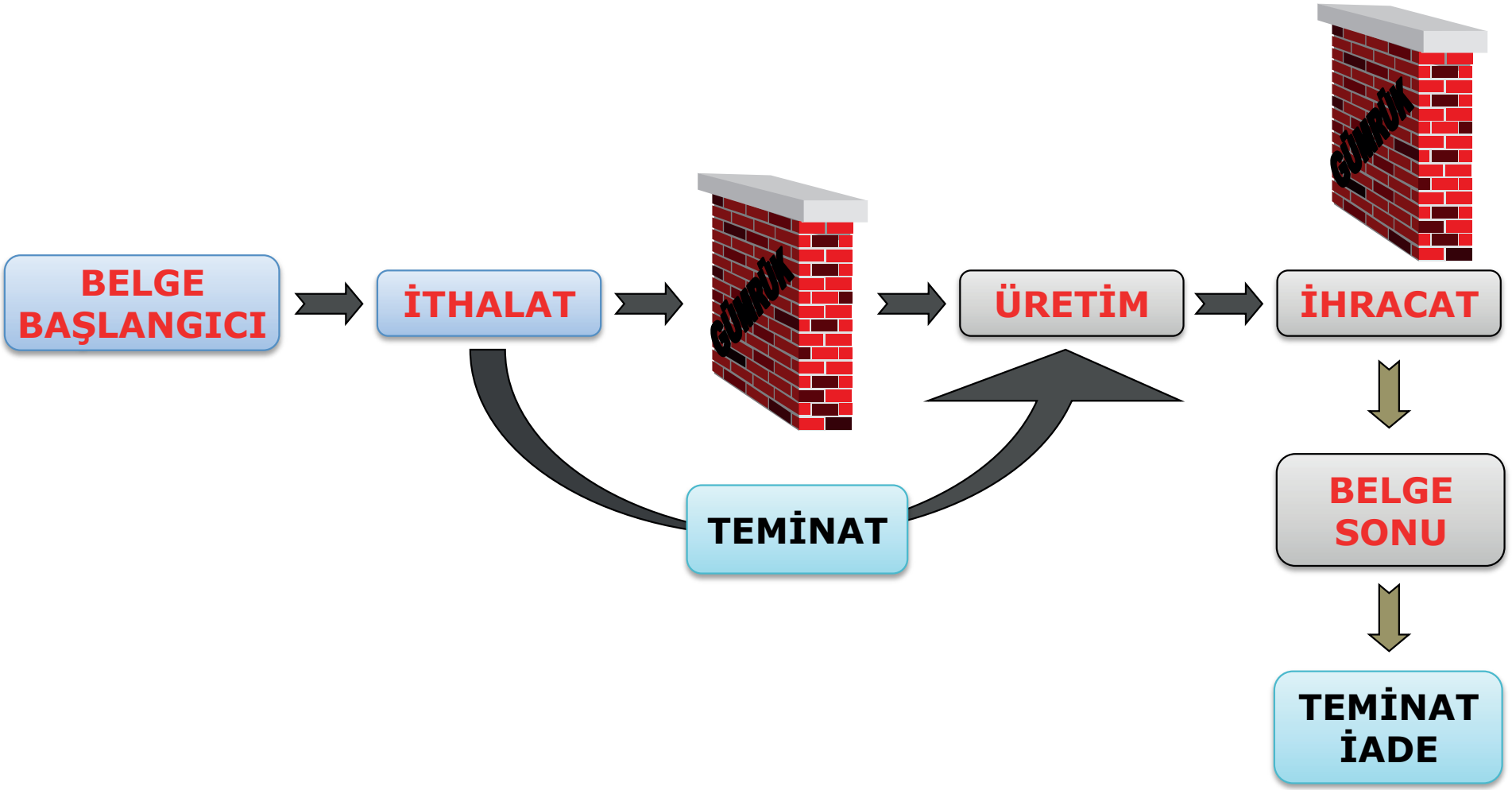

EŞ DEĞER EŞYA

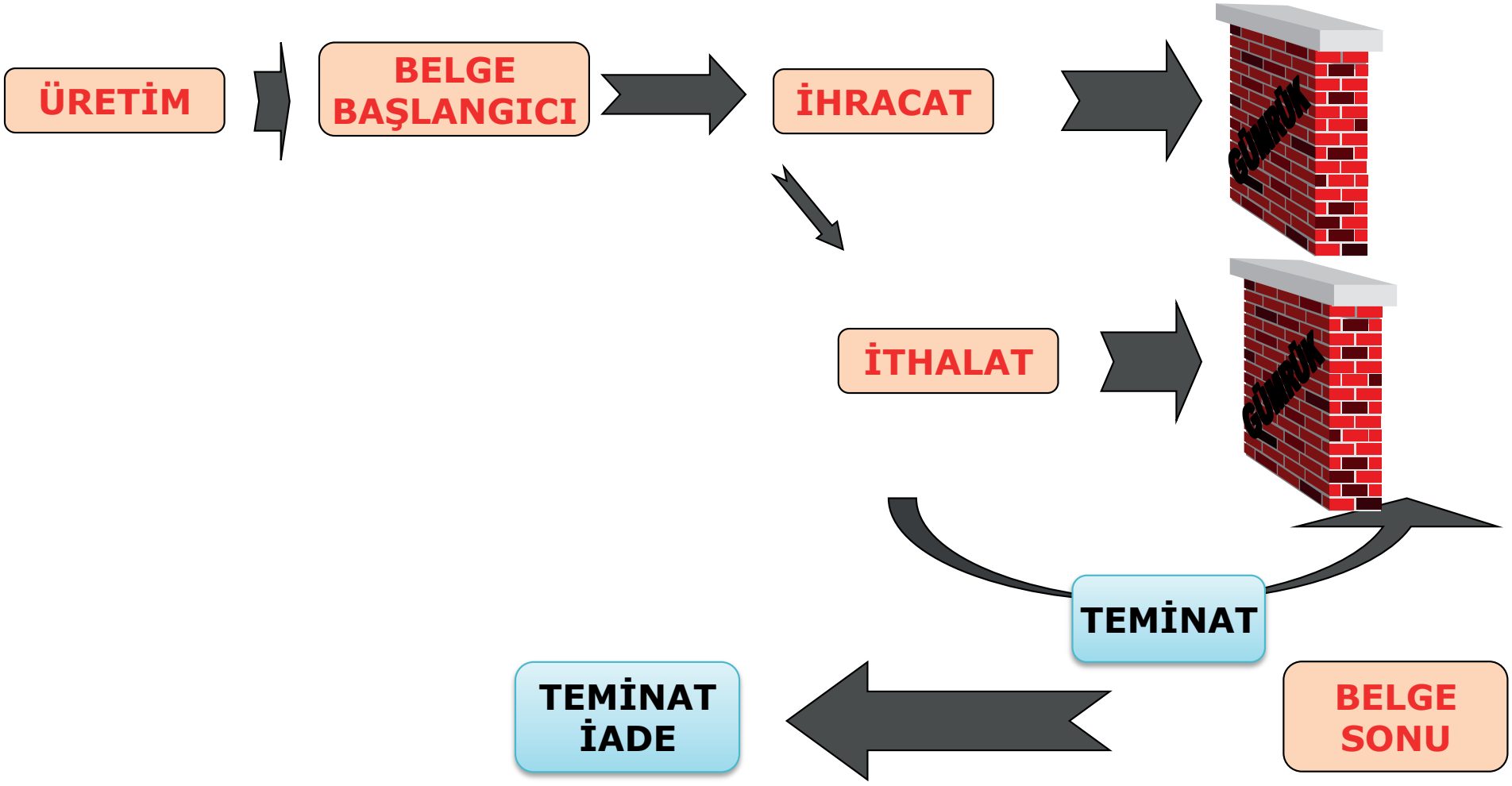

DİR - GERİ ÖDEME SİSTEMİ

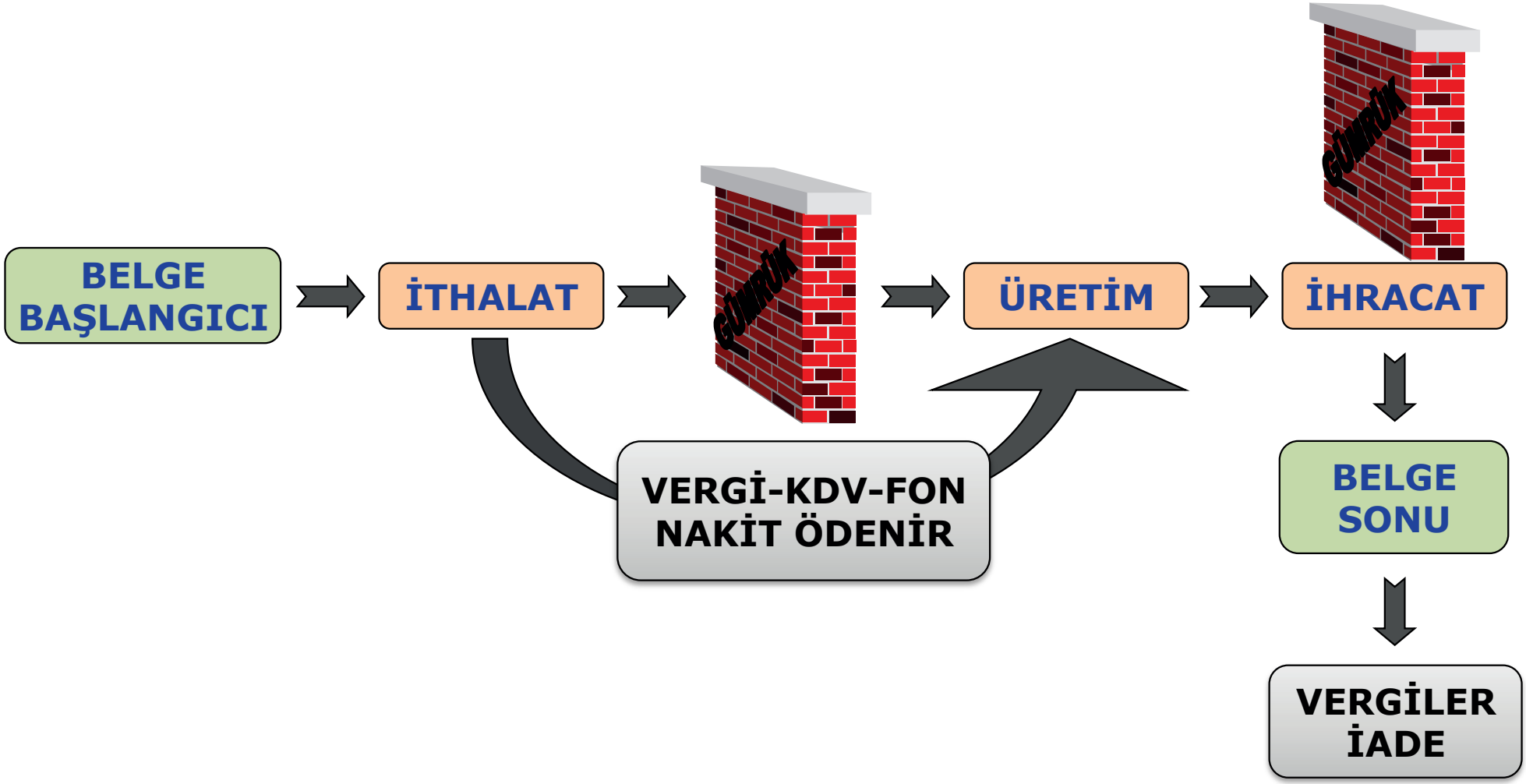

ŞİRKETLER GRUBU

DİR BELGE İZİN SÜRELERİ

- Süre sektörüne göre azami 12 aya kadar tespit edilebilir.
- Üretim süreci 12 ayı aşan ve savunma sanayi alanına giren ürünlerin ihracına ilişkin süre proje süresi kadar tespit edilebilir.
- Sürenin başlangıcı, izin belgesinin/dahilde işleme izninin tarihidir.
- Süre sonu iznin bitiminin rastladığı ayın son günüdür.
- Ekonomi Bakanlığı'nın düzenlediği belge DIR otomasyon sisteminden alınır.
- Yıl için de tekrar eden aynı üretim konusu ve ileri düzeyde işçilik işlemleri için yıllık olarak düzenlenir.
- Daha basit işçilik işlemleri ve bedelsiz hammadde ithalatında, ilgili Gümrük Müdürlüğü'nden ve tek bir ithalat beyannamesi kapsamındaki eşya için Dahilde İşleme İzni alınır.

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACATIN GERÇEKLEŞMESİ

√ Dahilde işleme izin belgesinde/dahilde işleme izninde ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesidir.

√ Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde belge/izin süresi içerisinde serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu eşyanın en geç belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının yapılması gerekir.

√ İhraç bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin esaslar kambiyo mevzuatı hükümlerine tabidir. İhraç bedelleri, döviz olarak veya mal olarak getirilebilir. Ancak, ihraç bedelinin mal olarak getirilmesi halinde, bu mallar dış ticaret mevzuatı hükümlerine tabidir.

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILACAK İŞLEMLER

■ Dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin ithalat bölümünde belirtilen eşyanın;

√ Belge/izin süresinin geçerli olması,

√ Belgede/izinde kayıtlı gümrük tarife istatistik pozisyonunda olması,

√ Belgede kayıtlı satır kodunda olması,

√ Cinsinin değişmemesi,

√ Miktarın (belgede/izinde kayıtlı birimlerle) aşılmaması,

√ Verginin teminata bağlanması,

√ İthalat rejiminde ithali belli kurum veya kuruluşların müsaadesine bırakılmış eşya için, ithalat esnasında bu kurum veya kuruluşların müsaadesinin aranması,

kaydıyla ithalatına izin verilir.

ŞİRKETLER GRUBU

DAHİLDE İŞLEME İZNİ

- Elyaf, iplik, ham ve mamul mensucat gibi temel tekstil hammaddeleri ile tekstil ve deri kimyasal maddeleri dışında kalan yardımcı maddelerin(tela, etiket, fermuar, çıtçıt, rivet, askı, şerit, kordela, lastik vb.) bir takvim yılında 200 000 USD ‘a kadar ithali yapılacak ürünlerin, ihracı yapılacak ürünlerin bünyesinde kullanılması,
- Kıymetli maden ve taşların ithalatını müteakip, işlendikten sonra ihraç edilmesi,
- -Eşyanın korunması, görünüş veya satış kalitesinin iyileştirilmesi,
- Eşyanın montajı, kurulması, diğer eşyayla birleştirilmesi gibi işçiliğe tabi tutulması,
- Eşyanın yenilenmesi dahil tamir edilmesi veya boyanması,
- Eşyanın baskı işlemine tabi tutulması, etiketlenmesi, ambalajlanması, elenmesi, fiziki boyutunun değiştirilmesi, kavrulması ve kabuğundan ayrılması,
- İhracı yapılacak tel ve çivi üretimi için filmaşin ithali,
- İhracı yapılacak kesilmiş sac için rulo sac ithali.

ŞİRKETLER GRUBU

GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMİNE TABİ EŞYA

- Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithali gözetim ve korunma önlemlerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girebilmesi için, firmaların ithal tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan gözetim ve korunma önlemleri çerçevesinde ithal lisanslarının (kota) ve/veya gözetim belgelerinin bulunması zorunludur.
- Aksi takdirde, bu eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün, üçüncü ülkelere ihracı ya da gümrük idaresi gözetiminde imhası gerekir.
- Ancak, belge/izin kapsamında A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihraç edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın bu ülkelerde gözetim ve korunma önlemlerine tabi olmaması halinde, bu eşya ile ilgili olarak gözetim ve korunma önlemleri çerçevesinde ithal lisansları (kota) ve/veya gözetim belgeleri aranmaz.

ŞİRKETLER GRUBU

TELAFİ EDİCİ VERGİ HESAPLAMASI

- Telafi edici vergi (TEV), ilgili ihracat beyannamesi (GB) tescil tarihinde yatırılmalıdır.
- GB tescil tarihinden 1 gün sonrasında dahi yatırılan TEV'lerde de gecikme zammı doğmaktadır. TEV'in ihracat beyannamesinin tescil tarihinde yatırılması önemlidir.
- Eğer tescil tarihinden sonra yatırılıyorsa, gecikme zammı yatırılmalıdır.
- Yatırılması gereken TEV hesaplamasında, ithalat beyannamesindeki CIF USD birim fiyatı, ihracat beyannamesi tarihindeki ithalat vergi oranı ve ihracat beyannamesi tarihindeki Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınmalıdır.

ŞİRKETLER GRUBU

TAAHHÜT KAPATMA İŞLEMİ

- Dahilde işleme izin belgesi ihracat taahhüdünü kapatmak için en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde, elektronik ortamda ve aynı zamanda DİR Tebliği Ek-3'te belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte belge sahibi firmanın üyesi bulunduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliğine,
- Dahilde işleme izni ihracat taahhüdünü kapatmak için en geç izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde, Ek-4'te belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte ilgili gümrük idaresine,

müracaat etmeleri zorunludur.

ŞİRKETLER GRUBU

DİİB İÇİN PROJE OLUŞTURULMASI

1. Kapasite raporunda yer alan ve projeye konu olacak hammade ve mamüllerin tespiti, ticari tanımları
2. GTİP tespiti
3. Gümrük Tarife Cetveline göre eşyaların ölçü birimlerinin belirlenmesi
4. İthal eşyanın CİF, ihraç mamülün FOB birim fiyatlarının belirlenmesi
5. Hangi hammaddeden hangi ürünler üretildiği ve projeye dahil edileceği belirlenir.
6. Mamül bünyesindeki hammadde kullanım oranları belirlenir.

ŞİRKETLER GRUBU

PROJE OLUŞTURULMASI

7. Varsa fire ve ikincil işlem görmüş ürün oran/miktarları belirlenir.
8. Hammaddelerin CIF birim $ kıymetleri
9. Mamüllerin FOB birim $ kıymetleri
10. Bir ürün ve hammadde kurgusu yapılarak belirlenecek ihracat miktarına göre ithal ihtiyaç listesini ya da ihtiyaç duyulan ithal miktarına göre ihracat miktarı bulunarak projenin hazırlanması gerekmektedir.
11. Yukarıdaki şekilde belirlenen veriler DIR Otomasyon sistemine girilerek belge müracaatı yapılır.

ŞİRKETLER GRUBU

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİNİN AMACI

Cari açığın azaltılması amacıyla ithalat bağımlılığı yüksek olan ara malı ve ürünlerin üretiminin artırılması,

Teknolojik dönüşümü sağlayacak yüksek ve orta-yüksek teknoloji içeren yatırımların desteklenmesi,

En az gelişmiş bölgelere sağlanan yatırım desteklerinin artırılması,

Bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması,

Destek unsurlarının etkinliğinin artırılması,

Kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi.

ŞİRKETLER GRUBU

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

I- BÖLGESEL TEŞVİK

- İller arasındaki gelişmişlik farkını azaltmayı ve illerin üretim ve ihracat potansiyellerini artırmayı hedefler.

II- ÖNCELİKLİ YATIRIM KONULARI

- Belirli yatırım konularının 5. Bölge destekleri ile desteklenmesi hedeflenmektedir.

III- STRATEJİK YATIRIMLAR

- Cari açığın azaltılmasına katkı sağlayacak katma değeri yüksek yatırımları desteklenmektedir.

IV- BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

- Teknoloji ve Ar-Ge kapasitesini artıracak, rekabet üstünlüğü sağlayacak yatırımları desteklenmektedir.

V- GENEL TEŞVİK

- Teşvik edilmeyecek yatırım konuları dışında kalan tüm yatırımları kapsamaktadır.

ŞİRKETLER GRUBU

ASGARİ YATIRIM TUTARI

Genel Teşvik Sistemi

- I. ve II. Bölgelerde 1 Milyon TL
- III., IV., V. ve VI. Bölgelerde 500 Bin TL'dir.

Büyük Ölçekli Yatırımlar

- Asgari sabit yatırım tutarı yatırım konusuna göre farklılık göstermekle birlikte, asgari 50 Milyon TL olarak belirlenmiştir.

Stratejik Yatırımlar

- Asgari sabit yatırım tutarı 50 Milyon TL'dir.

Bölgesel Teşvik Uygulamaları ve Öncelikli Yatırımlar

- Asgari 500.000 TL'den başlamak üzere desteklenen her bir sektör ve her bir il için ayrı ayrı belirlenmiştir.

ŞİRKETLER GRUBU

ŞİRKETLER GRUBU

PROJE BAZLI YATIRIMLARDA TEŞVİK

- 2016/9495 sayılı **Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar** kapsamında yapılacak yatırım teşviklerinden yararlanabilmek için;

- Ülkemizin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayabilme,
- Ülkemizde üretim kapasitesi yetersiz olan ürünlerde arz güvenliğini sağlayabilme,
- Ülkemizin teknoloji açığı olan alanlarda teknoloji kapasitesini geliştirme,
- Dış ticaret açığı verilen alanlarda ithalat bağımlılığını azaltma,
- Yüksek katma değerli olma vb. Özellikte olmalıdır.
- **Projelerin bu Karar kapsamında değerlendirmeye tabi tutulabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının 100 milyon ABD Doları olması gerekir.**

ŞİRKETLER GRUBU

KİMLER TEŞVİK BELGESİ ALABİLİR?

√ Kişiler, adi ortaklıklar,

√ Sermaye şirketleri,

√ Kooperatifler, birlikler, iş ortaklıkları,

√ Kamu kurum ve kuruluşları,

√ Dernekler ve vakıflar,

√ Yurt dışındaki firmaların Türkiye'deki şubeleri

Teşvik belgesi için başvuru yapabilir.

ŞİRKETLER GRUBU

MÜRACAAT MERCİ NERESİDİR?

- Müracaat mercii Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı(Teşvik Uygulam ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü) dır.
- Teşvik belgesi müracaatları, tebliğle belirlenecek bilgi ve belgelerle Bakanlığa yapılır.
- Ancak, genel ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan ve sabit yatırım tutarı onmilyon Türk Lirasını aşmayan, belirli yatırımlar için yatırımcının tercihine bağlı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki SanayiOdalarına ve Kalkınma Ajanslarına (yerel birimler) de müracaat edilebilir.

ŞİRKETLER GRUBU

MÜRACAATTA ARANAN BELGELER NELERDİR?

√ Müracaat dilekçesi.

√ İmza sirküleri

√ Yatırım bilgi formu ve taahhütname ile makine ve teçhizat listeleri.

√ Dörtyüz Türk Lirası tutarındaki meblağın Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine ait hesaba yatırıldığına dair belge

√ Firmanın ortaklık yapısı, sermaye miktarı ve faaliyet konuları açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi örneği.

√ Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına dair yazı

√ "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı" veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı" şartı aranması gereken yatırım konuları için Karar ara ilişkin yazı.

√ Yatırımın karakteristiğine bağlı olarak ilgili mevzuatı gereği diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gereken belgeler.

√ Stratejik yatırımlar için ayrıca fizibilite raporu.

√ Diğer bilgi ve belgeler.

ŞİRKETLER GRUBU

HANGİ HARCAMALAR TEŞVİK BELGESİ KAPSAMINDA ALINABİLİR ?

- **Mal ve hizmet üretiminde kullanılan ithal ve yerli makinave teçhizatlar,**
- **Bina –inşaat harcamaları,**
- **Arsa-arazi harcamaları,**
- **Diğer yatırım harcamaları:**
  - Yardımcı makine ve teçhizatlar,
  - İthalat ve gümrükleme giderleri,
  - Taşıma, sigorta ve montaj giderleri
  - Etüdve proje giderleri vb.

ŞİRKETLER GRUBU

HANGİ HARCAMALAR TEŞVİK BELGESİ KAPSAMINDA ALINAMAZ ?

√ Tamamlanmış yatırımlar ile müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları,

√ Ham madde, ara malı ve işletme malzemesi,

√ Kullanılmış yerli makine ve teçhizat,

√ Karayolu nakil vasıtaları ve her türlü binek araçları

√ Porselenden, seramikten ve camdan mamul sofra ve mutfak eşyası

ŞİRKETLER GRUBU

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

√ Müracaat tarihinden sonra yapılan harcamalar Belge kapsamına alınabilir.

√ Süresi biten Belge kapsamında alım yapılamaz.

√ Asgari yatırım tutarı altında kalan yatırımlar ile yarım kalan yatırımlara ilişkin sağlanan destekler geri alınır.

√ Yatırım tamamlandıktan sonra 6 ay içinde tamamlama vizesi için müracaat edilmesi gerekmektedir.

√ Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın temini tarihinden itibaren 5 yıl süresince satışı Bakanlığın iznine tabidir.

ŞİRKETLER GRUBU

GEÇİCİ İTHALAT REJİMİ

- Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın;

√ ithalat vergilerinden tamamen veya kısmen muaf olarak ,

√ ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın,

√ Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki olağan yıpranma dışında, herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracına olanak sağlayan hükümlerin uygulandığı rejimdir.

- Bu rejimdeki eşyanın, asli niteliğinin değişmemesi, bir işçiliğe tabi tutulmaması, belirlenen süre sonunda yeniden ihraç edilmesi esastır.

GEÇİCİ İTHALAT REJİMİNİN İŞLEYİŞİ

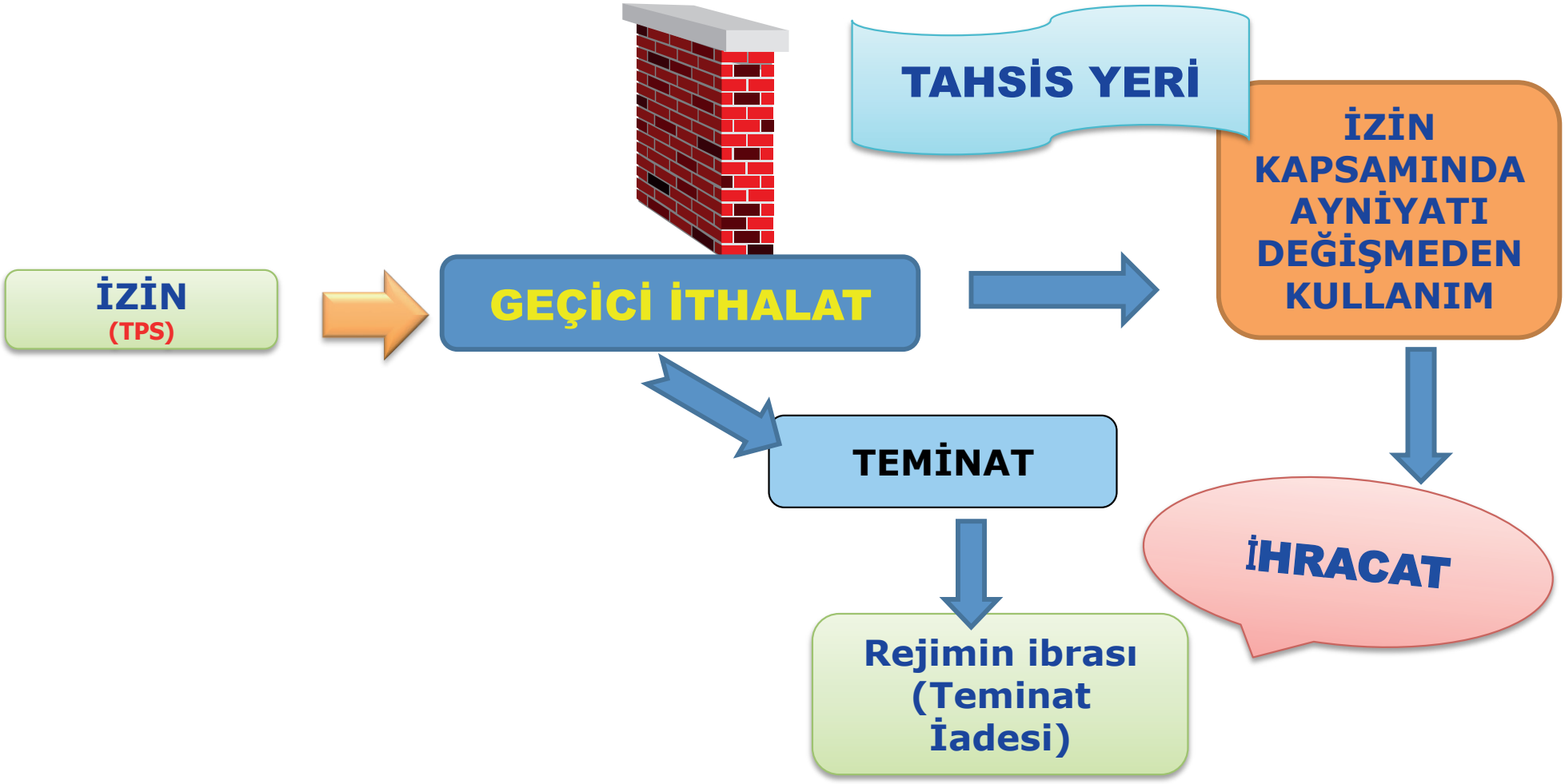

ŞİRKETLER GRUBU

REJİMDEN YARARLANAMAYACAK EŞYALAR

Geçici ithalat rejimi kapsamında tam muafiyetten yararlanarak getirilecek eşyalar ile geçici muafiyetten yararlanmayacak eşyalar, teminat alınmayacak haller Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmektedir.

Aşağıda yazılı eşyalar hem tam muafiyetten ve hem de kısmi muafiyetten yararlandırılamazlar.

- Türkiye'ye ithali yasak eşya
- Tüketilebilir nitelikteki eşyalar
- Ayniyat tespitinin yapılması mümkün olmayan eşya
- Ülke ekonomisine zarar verebileceği Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenecek eşya

ŞİRKETLER GRUBU

GEÇİCİ İTHAL İZNİNE TABİ OLMAYAN EŞYALAR

- Taşıt araçları; taşıt araçlarına ilişkin bir belgenin tescili izin hükmündedir.
- Sözle beyan edilen eşya; sözlü beyan belgesi, izin hükmündedir.
- ATA karnesiyle beyan edilen eşya; ATA karnesinin tescili izin hükmündedir.
- Bir tasarruf yoluyla beyan edilen eşya; bu şekildeki beyana bir müdahale olmadığı sürece izin alınmış olur.

Geçici ithalat eşyası, aynı koşulları taşıyan kişilere devredilebilir.

ŞİRKETLER GRUBU

TAM MUAFİYET SURETİYLE GEÇİCİ İTHALA

Bu rejimden yararlandırılan eşyanın geçici ithali, ithal vergilerinden muaftır; geçici ithal edilip süresi içinde yeniden ihraç edilen eşyadan bir vergi alınmaz.

- Taşıma araçları, paletler, konteynırlar
- Mesleki teçhizat
- Pedagojik materyal ve bilimsel malzeme
- Yolcular tarafından ithal edilen kişisel veya sportif amaçlı eşya
- Gemi adamlarının ihtiyaç malzemesi
- Kriz hallerinde gönderilen ihtiyaç malzemesi
- Acil doku nakili için tıbbi teçhizat
- Canlı hayvan ve bunlara ait teçhizat

- Ses, görüntü ve veri taşıyan eşya
- Turistik reklam malzemesi
- Ambalajlar
- Özel nitelikli eşya
- Numuneler
- Üretim araçları parçaları
- Sergilenmek amacıla getirilen eşya
- Yedek parça, aksesuar ve ekipman

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK ANTREPO REJİMİ

Gümrük Antrepo Rejimi;

- İthalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamış ve serbest dolaşıma girmemiş eşyanın
- Gümrük antreposuna alınması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek serbest dolaşımda bulunan eşyanın

bir gümrük antreposuna konulmasına ilişkin hükümleri belirleyen rejimdir.

Antrepo işleticisi, gümrük antreposu işletmesine izin verilen kişidir.

Kullanıcı, eşyanın antrepo rejimi beyanında bulunan kişi veya bu kişinin hak ve yükümlülüklerinin devredildiği kişidir.

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK ANTREPO REJİMİ

Gümrük Antreposu; Gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın veya izin verildiği durumlarda serbest dolaşımda bulunan eşyanın ihraç edilmek kaydıyla konulduğu yerlerdir.

Genel Antrepolar; eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen

(A, B ve F tipi)

Özel Antrepolar; yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan

(C, D ve E tipi)

Gümrük antrepolarıdır.

ŞİRKETLER GRUBU

ANTREPO TÜRLERİ

A tipi antrepo, işleticisinin, stok kayıtlarını tuttuğu ve antrepoya konulan eşyada her hangi bir noksanlık olması halinde gümrük vergilerini ödemekten sorumlu olduğu genel antrepo tipidir.

B tipi antrepo, antrepoya konulan eşyadan, **kullanıcının sorumlu** olduğu, antrepo beyannamesini kullanıcının verdiği genel antrepo tipidir. Antrepo işleticisi sadece antrepoyu kiralar.

C tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcısı aynı kişi olan ve antrepoya alınan eşyadan bu kişinin sorumlu olduğu özel antrepo tipidir.

D tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcının aynı kişi olduğu, özel antrepo tipidir.

E tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcısının aynı kişi olduğu, izin hak sahibinin depolama yerinin antrepo addedildiği veya depolama yeri olmazsa dahi eşyaya antrepo rejimi hükümlerini uygulandığı özel antrepo tipidir.

F tipi antrepo, gümrük idarelerince işletilen genel antrepo tipidir.

ŞİRKETLER GRUBU

GENEL HÜKÜMLER

Antrepo işleticisi;

- Gümrük antreposunda bulunduğu süre içerisinde eşyanın gümrük gözetimi altında bulunmasını sağlamaktan
- Gümrük antrepo rejimi kapsamında eşyanın muhafaza edilmesiyle ilgili yükümlülükleri yerine getirmekten
- İzinde belirtilen özel şartlara uymaktan

sorumludur.

ŞİRKETLER GRUBU

ÖZEL HALLERDE EŞYANIN REJİME GİRİŞİ

- **Süresi içerisinde antrepo beyannamesi verilmemesi halinde,** bu durumdaki eşya, ilgili gümrük idaresinin denetimindeki **en yakın geçici depolama yerine veya geçici depolama yeri yoksa gümrük idaresince uygun görülen yere** gönderilir.
- Aynı sevkiyata konu olarak birlikte antrepoya birden fazla taşıtla **peyderpey sevk** edilen ve tamamı bir seferde antrepoya alınamayacak eşya için, eşya sahibi veya temsilcisi ya da taşıyıcı tarafından ilgili gümrük idaresine yazılı talepte bulunulması halinde, gümrük idaresince, **ilk eşyanın antrepoya girişinden itibaren en geç beş iş günü** içinde antrepo beyannamesinin verilmesi koşuluyla eşyanın peyderpey antrepoya alınmasına izin verilebilir.
- İhtiyaç halinde bu süre gümrük idaresince bir defaya mahsus olmak üzere **beş iş gününe kadar** uzatılabilir.

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK KONTROLÜ ALTINDA İŞLEME REJİMİ

Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinde, ithalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, niteliğini ve durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin gümrük vergileri üzerinden serbest dolaşıma girmelerine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

Elde edilen bu tür ürünler, işlenmiş ürün olarak adlandırılır.

Bu rejimden yararlanacak ürünler Gümrük Yönetmeliği ekinde yer almakta olup, gümrük idaresinden izin alınmak kaydiyle bu rejimden yararlanılabilir.

ŞİRKETLER GRUBU

İZİN TALEBİ

1. Gümrük kontrolü altında işleme izni, işleme işini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir.
2. İzin, sadece Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilere aşağıdaki hallerde verilir.

a) İşlenmiş ürünler içinde ithal eşyasının teşhisinin mümkün olduğu

b) Eşyanın işlenmesinden sonra, rejime tabi tutulduğu sıradaki niteliğine veya durumuna dönüştürülmesinin ekonomik olarak mümkün olmadığı

c) Rejimin uygulanmasının, ithal eşyasının tabi olduğu menşe ve miktar kısıtlaması kurallarının etkilerini saptırmayacağı

d) Türkiye'deki benzer eşyanın üreticilerinin temel ekonomik çıkarlarını olumsuz etkilemeyen, bir işleme faaliyeti yaratma veya devam ettirme yönündeki ekonomik amaçlara uyulduğu

REJİME TABİ TUTULABİLECEK EŞYA VE İŞLEMLER

Sıra No:	Gümrük Kontrolü Altında İşlenmesine İzin Verilen Eşya	Uygulanabilecek İşlem
1	Her türlü eşya	Olduğu gibi veya setler halinde sunulacak şekilde işlemek
2	Her türlü eşya	Atık veya döküntü halinde getirmek veya yok etmek
3	Her türlü eşya	Denatürasyon
4	Her türlü eşya	Kısım veya bileşenlerin geri kazanılması
5	Her türlü eşya	Hasar görmüş kısımların ayrılması veya yok edilmesi
6	Her türlü eşya	Görülen hasarın etkilerini düzeltecek şekilde işleme
7	Her türlü eşya	Serbest bölgede veya gümrük antreposunda izin verilen elleçleme faaliyetleri
8	TGTC'nin 24. Faslındaki tütünler	2403 91 00 tarife pozisyonundaki "homojenize edilmiş" veya "yeniden tertip edilmiş" tütün ve/veya 2403 99 90 tarife pozisyonundaki toz tütün haline getirmek
9	2401 10 tarife pozisyonundaki ham veya işlenmemiş tütün, 2401 20 tarife pozisyonundaki ham veya işlenmemiş kısmen sapları koparılmış/damarları çıkarılmış tütün	2401 20 tarife pozisyonundaki tamamen veya kısmen sapları koparılmış/damarları çıkarılmış tütün şeklinde ve 2401 30 00 tarife pozisyonundaki tütün döküntüsü oluşturacak şekilde işleme
10	1511 90 19 tarife pozisyonundaki Palm yağının katı fraksiyonları veya 1511 90 91 tarife pozisyonundaki Palm yağının sıvı fraksiyonları veya 1513 11 10 tarife pozisyonundaki Hindistan cevizi yağı veya 1513 19 30 tarife pozisyonundaki Hindistan cevizi yağının sıvı fraksiyonları veya 1513 21 10 tarife pozisyonundaki Palm çekirdeği yağı veya yalnızca 1513 29 30	Aşağıdakileri oluşturan işleme -3823 11 00, 3823 12 00, yalnızca 3823 19 10 yalnızca 3823 19 30 ve yalnızca 3823 19 90 tarife pozisyonlarındaki yağ asitleri karışımları -2915 70 00, 2915 90 00 00 11, yalnızca 2915 90 00, yalnızca 2916 15 00 ve yalnızca 2916 19 50 2916 19 95 90 tarife pozisyonlarındaki yağ asitleri -Yalnızca 3824 90 97 tarife pozisyonundaki yağ asitlerinin metil ester karışım -Yalnızca 2915 70 00, yalnızca 2915 90 00 yalnızca 2916 15 00 ve yalnızca 2916 19 80 tarife pozisyonlarındaki yağ asitlerinin metil esterleri -3823 70 00 tarife pozisyonuna karşılık gelen yağ alkollerinin karışım -2905 16 85 (2-Etil-1-hekzanol hariç), 2905 17 00 ve 2905 19 00 tarife pozisyonlarındaki yağ

GÜMRÜK KONTROLÜ ALTINDA İŞLEME

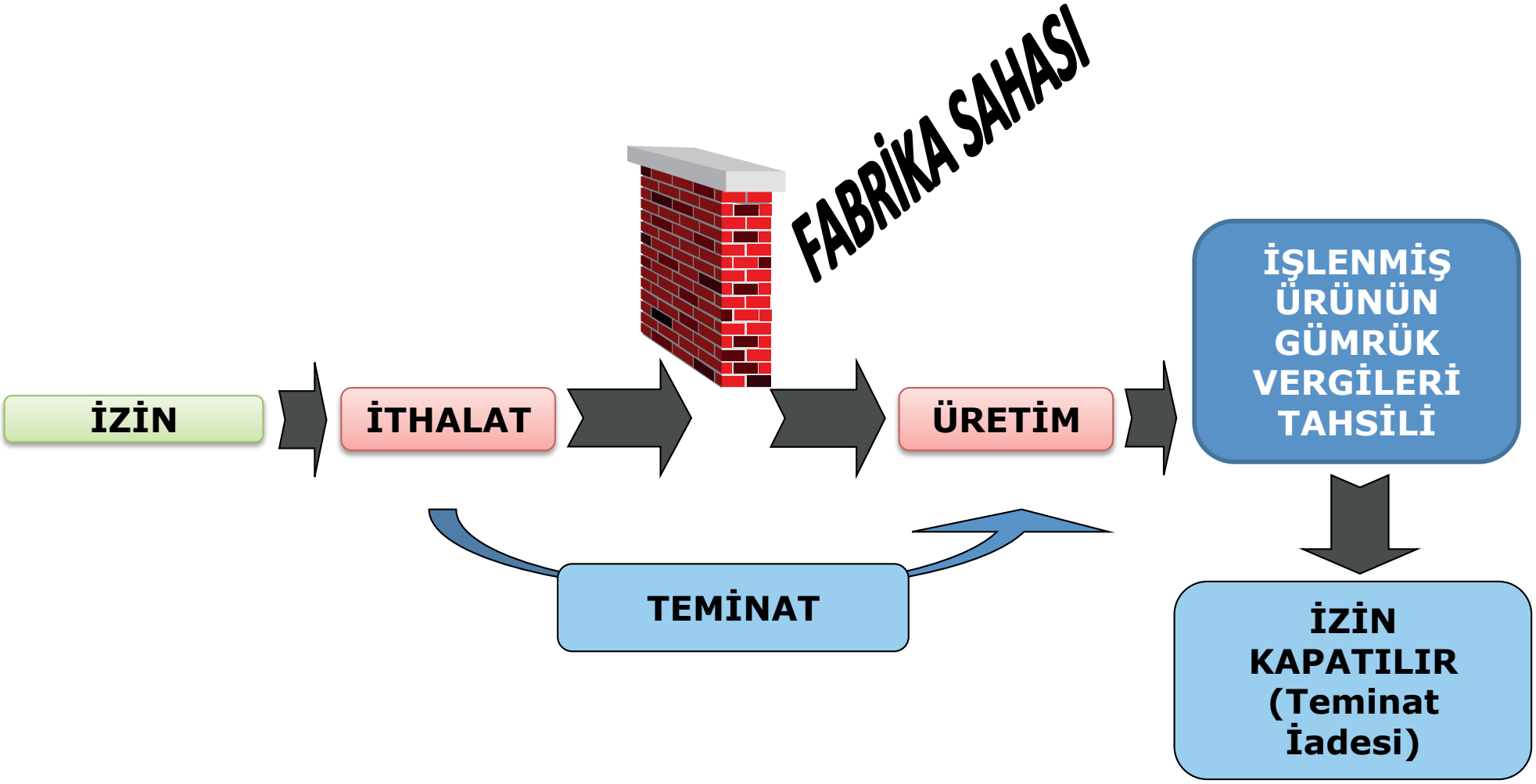

ŞİRKETLER GRUBU

HARİÇTE İŞLEME REJİMİ

- Hariçte işleme rejimi, serbest dolaşımda bulunan eşyanın işlemek veya tamir edilmek amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak ihraç edilip, işleme faaliyetine tabi tutulduktan sonra tekrar serbest dolaşıma sokulması esnasında gümrük vergilerine tam veya kısmi muafiyet uygulanmak suretiyle ithalini düzenleyen rejimdir.
- Hariçte işleme rejimi, temel olarak Türkiye Gümrük Bölgesinde üretimi veya tamiri yapılamayan eşyaların ithali yerine, ülkemizde üretilmiş girdilerden elde edilen ürünlerin daha ileri bir işleme faaliyetinin yurt dışında yapılarak geri ithal edilmesi, önemli ölçüde döviz tasarrufu sağlar.

ŞİRKETLER GRUBU

HARİÇTE İŞLEME İZNİ

■ Hariçte işleme izinleri işlemin niteliğine göre üç farklı idare tarafından izin verilmektedir.

√ Hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj maddelerinin daha ileri düzeyde işlem görmesine ilişkin taleplerin Dış Ticaret Müsteşarlığı'na yapılması gerekir. Bu talepler için Müsteşarlıkça Hariçte İşleme İzin Belgesi düzenlemektedir.

√ Maden cevheri veya konsantrelerinin izabe edilmesi veya işlenmesi ile ilgili hariçte işlema izni için Maden İhracatçı Birlikleri ne bağlı ihracatçı birliklerine başvurulması gerekir.

√ Tamir amaçlı, garanti hükümleri uyarınca veya bir imalat hatası nedeniyle gönderilecek eşyalar için gümrük idarelerine başvurulması gerekir.

■ Hariçte işleme izninin verilebilmesi için;

√ İzin hak sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olması,

√ İşlem görmüş ürünün, geçici ihraç edilen eşyanın işlenmesi sonucu elde edildiğinin tespit edilebilir olması,

√ Türkiye Gümrük Bölgesindeki üreticilerin temel ekonomik çıkarları olumsuz etkilenmemelidir.

HARİÇTE İŞLEME REJİMİM İŞLEYİŞİ

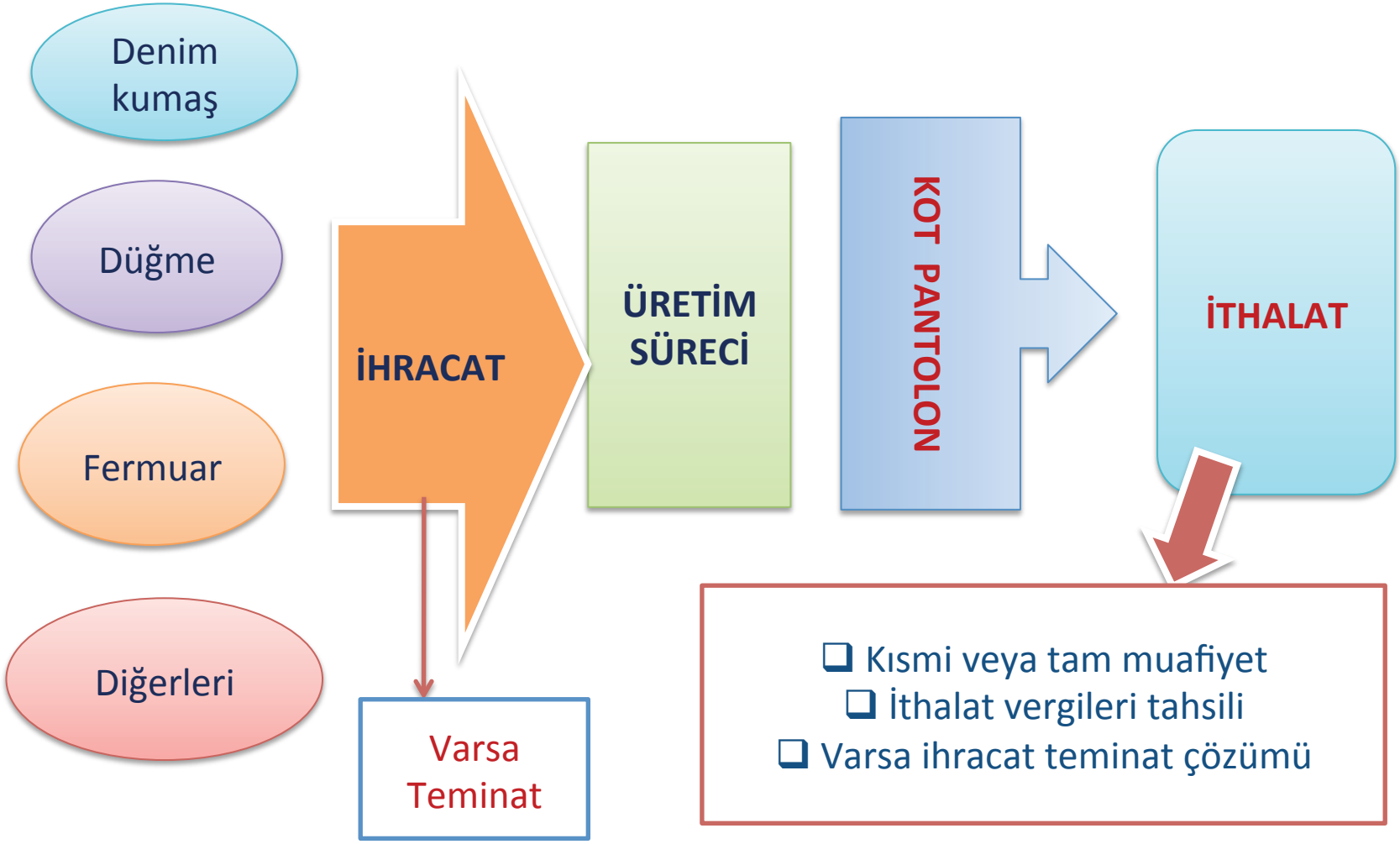

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK İDARELERİNCE YAPILACAK İŞLEMLER

√ Gümrük idareleri tarafından, Hariçte Işleme Izin Belgesi/Hariçte İşleme İzni'nde belirtilen değer ve miktarı geçmemek üzere, belge/izin süresi (belgeye/izne verilen ek süreler dahil) içerisinde eşyanın ihracına ve ithaline müsaade edilir.

√ İhracat rejiminde ihracı belli kurum veya kuruluşların müsaadesine bırakılmış mallar için, ilgili kurum veya kuruluşun müsaadesi ihracat esnasında aranır.

√ Gümrük idarelerince, gümrük beyannamesi üzerine belge/izin tarih ve sayısının kaydedilmesi zorunludur. Ayrıca, gümrük beyannamesinde yer alan bilgiler, gümrük idarelerince belgenin/iznin ihraç ve ithal edilen eşya ile ilgili bilgiler bölümüne kaydedilir.

√ Tamirat amaçlı, garanti hükümleri uyarınca veya bir imalat hatası nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilen ve işleme faaliyetinin sonucunda ithal edilen eşya ve/veya bu eşyanın ihracından önce ikame eşyanın ithalatına ilişkin işlemler, gümrük idarelerince gümrük mevzuatı çerçevesinde sonuçlandırılır.

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACAT NEDİR? KİMLER İHRACAT YAPABİLİR?

■ Bir malın, yürürlükteki ihracat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkarılmasını işlemidir. Eşyanın ihracı için;

√ Ticaret politikası önlemlerine tabi ise buna ilişkin hükümlerin yerine getirilmesi,

√ Eşya üzerinde ihracat vergisi var ise buna ilişkin yükümlülüğün yerine getirilmesi,

√ Eşyanın ihracına bağlı ilgili mevzuatları gereği yerine getirilmesi gereken formalitelerin tamamlanması(izin, kontrol belgesi, sağlık sertifikası, borsa tescil beyannamesi vb.) gerekir.

■ İhracat Yönetmeliğine göre,

√ ihraç edeceği mala göre ilgili İhracatçı Birliğine üye olan ve

√ gerçek usulde vergiye tabi (tek vergi numarasına haiz) her gerçek ve tüzel kişi tacirler ile

√ Esnaf ve Sanatkarlar Odasına kayıtlı olup üretim faaliyetinde bulunan esnaflar ihracat yapabilir.

İHRACAT İŞLEMİ NE ŞEKİLDE YAPILIR?

√ İhracı yapılacak eşyanın gümrük beyannamesi ile gümrük idaresine beyanı gerekir.(Yazılı beyan)

- Bununla birlikte bazı özel düzenlemeler kapsamında , basitleştirilmiş usuller veya uluslararası anlaşmalar kapsamında aşağıda belirtilen şekildeki belgeler ile beyanı da mümkündür.

√ Sözlü beyan formu

√ Özet Beyan

√ İdari veya ticari belge

√ ATA karnesi

√ NATO Anlaşması kapsamında 302 form,

√ Kurye mektubu

√ Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği yazısı

İle yapılan beyanlarda ihracat beyannamesi aranmaz.

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACAT ŞEKİLLERİ

- A – Özellik Arz Etmeyen İhracat
- B – Kayda Bağlı İhracat
- C – Özelliği Olan İhracat

√ 1. Kredili İhracat

√ 2. Konsinye ihracat

√ 3. İthal edilmiş malların ihracı

√ Özelliği olan ihracat

a. Transit ticaret

b. Bedelsiz ihracat

c. Ticari kiralama yoluyla ihracat

d. Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri kapsamında ihracat

e. Takas ve bağlı muamele yoluyla ihracat

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACAT SÖZLEŞMELERİNDE BULUNMASI GEREKENLER

- Sözleşmenin konusu
- Fiyat ve şartlar
- Ödeme koşulları
- Paketleme-etiketleme
- Sevkiyat şartları ve sevkiyat zamanı
- Masrafların kime ait olacağı
- Malların iadesinin mümkün olup olmadığı
- Teminatlar
- İhtilafların halli
- Fors majör (mücbir sebep)
- Sözleşmenin süresi ve tarihi
- Diğer hususlar
- İmza
- Sözleşmenin yürürlük tarihi

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACAT PROSEDÜRLERİ NELERDİR?

- İhracat işlemelerinde izlenecek prosedürler;

  1. İhracat yapılacak ülkeye,
  2. İhracat şekline,
  3. İhraç edilecek ürüne,

göre değişmektedir.

- İhracatı yapacağımız ülkeye, ihracat şekline ve ihraç ürününe göre hazırlanacak belgeler ve izlenecek prosedürler farklı olabilmektedir.
- Ancak ihracatın gerçekleştirilebilmesi için gerekli prosedürün belirlenmesi, her üç durumunda gözden geçirilmesi gerekmektedir

ŞİRKETLER GRUBU

1. İHRACATIN YAPILACAĞI ÜLKEYE GÖRE İŞLEMLER

√ Avrupa Birliği'ne (AB) üye ülkelere yapılacak ihracatta,

√ EFTA ülkelerine (İsviçre, Norveç, İzlanda, Lihtenştayn)

√ Serbest Ticaret Anlaşmaları(STA) kapsamında yapılacak ihracatta,

√ İkili ve çok taraflı kredi anlaşmalarımızın bulunduğu ülkelere bu kapsamda yapılacak ihracatta,

√ Genel Preferanslar Sistemi (GSP) kapsamında Türkiye'ye tavizli gümrük oranları uygulayan ülkelere yapılacak ihracatta,

√ BM kararlarına göre ambargo uygulanan ülkelere ihracatta,

√ Tek taraflı olarak ambargo uygulanan ülkeler (Ermenistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi)

√ Sınır ticaret merkezleri kapsamında yapılacak ihracat,

düzenlenmesi gereken belgeler, müracaat edilecek kurum ve kuruluşlar ile işlemlerde izlenmesi gereken prosedürler değişebilmektedir.

2. İHRAÇ EDİLECEK ÜRÜNE GÖRE İŞLEMLER

Kanun ve kararnamelerle ihracı yasaklanmış veya belirli bir kurum/kuruluşun iznine bağlanmış ürünler kapsamında olup olmadığının kontrolü temin edilmelidir.

- **İhracı Yasak Mallar Listesi**
- **İhracı Ön İzne Bağlı Mallar Listesi**
- **İhracı Kayda Bağlı Mallar Listesi**

İhracı kayda bağlı ve Kimyasal Silah Sözleşmesi Ekinde Yer Alan Kimyasal Maddelerin İhracatına İlişkin Özel uygulamalara tabi ürünlerin ihracatında hazırlanması gereken belgeler bulunmaktadır. Söz konusu ürünlerle ilgili olarak düzenlenmesi gerekli belgeler:

- **Kontrol Belgesi**
- **İmalatçının Analiz Belgesi**
- **Zirai Karantina Belgesi**
- **Borsa Tescil Beyannamesi**
- **Nihai Kulanım Sertifikası**
- **Orman Bakanlığı İzinleri**
- **Uluslararası Orijin ve Bitki Sağlık Sertifikası**

3. İHRACAT ŞEKLİNE GÖRE İŞLEMLER

- **Özellik Arz Etmeyen İhracat:**

  Kanun, kararname veya uluslararası anlaşmalarla ihracı yasaklanmış veya belli bir merciin iznine bağlı kılınmış mallar grubunda ve İhracat Yönetmeliği Eki'ndeki Kayda Bağlı Mallar Listesi'nde yer almayan malların ihracı

- **Kayda Bağlı İhracat:**

  İhracat Yönetmeliği Eki'ndeki Kayda Bağlı Mallar Listesi'nde yer alan malların ihracı

- **Konsinye İhracat:**

  Kesin satışı daha sonra yapılmak üzere komisyonculara, dış alıcılara, şube veya temsilciliklere mal gönderilmesi.

- **Yurt dışı fuar ve sergilere katılım:**

√ Uluslar arası fuar ve sergiler Ekonomi Bakanlığı tarafından belirlenir.

√ Fuar ve sergilere gönderilecek mallar için gümrük idarelerine başvurulur.

√ Yurt dışı fuar ve sergilere geçici çıkış hükümlerine göre gönderilen malların kesin satışının yapılması halinde kesin satış faturasıyla birlikte gümrük idaresine başvurularak kesin ihracat işlemi yapılır.

3. İHRACATIN ŞEKLİNE GÖRE İŞLEMLER

- **Ticari Kiralama Yoluyla Yapılacak İhracat:** Malların bir bedel karşılığında, belirli bir süre kullanılmak üzere geçici olarak ihracı.
- **Transit Ticaret:** Yabancı bir ülkeden satın alınan bir malın, transit olarak veya doğrudan başka bir ülkeye ihracı.
- **Bağlı Muamele:** İhraç veya ithal edilen mal, hizmet veya teknoloji transferi bedelinin kısmen veya tamamen mal, hizmet, teknoloji transferi veya kısmen döviz ile karşılanması.
- **Serbest Bölgelere Yapılacak İhracat**
- **Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri kapsamında yapılacak ihracat**
- **Bedelsiz İhracat:** Karşılığında yurda bir bedel getirilmeksizin yurt dışına mal gönderilmesi.

√ Gerçek ve tüzel kişiler tarafından götürülen veya gönderilen hediyeler, miktarı ticari teamüllere uygun hediyeler ile reklam ve tanıtım malları,

√ Daha önce ihraç edilmiş malların bedelsiz olarak gönderilmesi gereken parçaları, garanti kapsamındaki malların yenilenmesi gereken parçaları

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACI ÖN İZNE BAĞLI MALLAR

√ Kontrole tabi tutulacak harp araç ve gereçleri ile silah, mühimmat, bunlara ait yedek parçalar, askeri patlayıcı maddeler ve bunlara ait teknolojiler.

√ Bazı tarım ürünlerinin ihracatında ticari kalite denetimi

√ Afyon ve haşhaş kellesi; uyuşturucu maddeler.

√ Tehlikeli atıklar.

√ Nesli tehlike altında olan av hayvanları ve bunlardan mamül konfeksiyon.

√ Organik gübreler(kimyevi olanlar hariç)

√ Tohumluklar

√ Yem Kanunu kapsamına giren yemler

√ Veteriner ilaçları

√ Damızlık büyük ve küçük baş hayvanlar

√ Doğal çiçek soğanları

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACI ÖN İZNE BAĞLI MALLAR

√ Şeker

√ Doğa mantarı

√ Ankara(tiftik) keçisi

√ Yarış atları

√ Mavi yüzgeçli orkinos

√ Orman ağacı tohumları

√ Zeytin fidanı

√ Yaprak tütün ve tütün döküntüleri

√ Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracına İlişkin Yönetmelik kapsamındaki eşyalar.

√ Tekel dışı bırakılan ve Emniyet Genel Müdürlüğü2nün iznine tabi av malzemesi, parlayıcı-patlayıcı maddeler(harp silah ve mühimmatları hariç)

ŞİRKETLER GRUBU

BAZI TARIM ÜRÜNLERİNİN İHRACATINDA TİCARİ KALİTE DENETİMİ

- 2017/21 sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliği kapasamında yer alan tarım ürünleri, Ekonomi Bakanlığı Bölge Müdürlüklerince “Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi” (TAREKS) üzerinden ticari kalite yönünden uygunluk denetimine tabi tutulur.
- Risk esaslı olarak yapılan tarım ürünlerinin ticari kalite denetiminin hangi sıklıkla denetime tabi tutulmasının belirlenmesi amacıyla ihracatçı firmaların sınıflandırılması sağlanmıştır.

SINIF	BAŞVURUDA ARANAN BİLGİ VE BELGELER
A	√ Marka tescil belgesi √ Kalite Sistem Belgesi √ Kapasite Raporu √ Sorumlu Denetçi √ Uzman laboratuvar elemanı istihdamı √ Ürünün imalatı/hazırlanması için gerekli altyapı
B	√ Marka Tecil Belgesi hariç, “A” sınıfı için aranan bilgi ve belgeler
C	√ Kalite Sistem Belgesi hariç, “B” sınıfı için aranan bilgi ve belgeler

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACI YASAK MALLAR

√ Kültür ve tabiat varlıkları(eski eserler)

√ Hint keneviri

√ Tütün tohumu ve fidesi

√ İhracı ön izne bağlı olanlar hariç diğer av ve yaban hayvanları.

√ Ceviz, dut, kiraz, armut, erik, porsuk, dışbudak, karaağaç ve ıhlamur türü ağaçların kütük, tomruk, kereste, kalas ve taslak olarak ihracı.

√ Odun, sığla, yalankoz, datça hurması, salep

√ Zeytin, incir(tescili yapılmış ve Milli Çeşit Listesinde yayımlanmış olan çeşitlerin yurt içinde sertifikalndırılmış olanlar hariç), fındık, antep fıstığı, asma fidanları.

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACATTA KULLANILAN BELGELER VE ONAY MERCİİLERİ

• EUR.1 Belgesi	Sanayi/Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları
• A.TR Belgesi	Sanayi/Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları
• Form A Belgesi	Sanayi/Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları
• EUR-MED Belgesi	Sanayi/Ticaret Odaları, Ticaret Borsala
• Ekspertiz Raporu	Sanayi/Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları
• Menşe Şahadetnamesi	Sanayi/Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları
• Döviz Beyan Tutanağı	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
• Özel Fatura	Maliye Bakanlığı
• Halı Ekspertiz Raporu	Kültür Bakanlığı

ŞİRKETLER GRUBU

TESLİM ŞEKLİNİN BELİRLENMESİ

- Dış ticarette alıcı ile satıcı arasında üzerinde anlaşmaya varılması gereken en önemli konulardan birisi de malların nasıl teslim edileceği, bir başka ifadeyle, **malların teslimi ile ilgili olarak ortaya çıkacak yükümlülükleri kimin üstleneceğidir.**
- **Teslim yükümlülüğü;**
- **Satıcının, malları hangi noktaya getirdiğinde yasal olarak alıcıya teslim etmiş sayılacağı,**
- **Malların taşınması sırasında doğacak masrafların alıcı ve satıcı arasında nasıl paylaşılacağı,**
- **Taşıma sırasındaki kayıp ve hasar rizikolarını kimin üstleneceğidir.**

ŞİRKETLER GRUBU

TESLİM ŞEKLİNİN BELİRLENMESİ

- Alıcı ile satıcı arasında imzalanan satış sözleşmelerinde, malın alıcıya tesliminde;

√ Hangi hal ve noktada satıcının yükümlülüklerini yerine getirmiş sayılacağı,

√ Navlun ve sigorta giderlerinin kimin tarafından karşılanacağının kararlaştırılması,

- Bu konuda çıkabilecek anlaşmazlıkları önlemek ve tam bir mutabakat sağlanması amacıyla MİLLETLER ARASI TİCARET ODASI (Internatıonal Chamber Of Commerce) tarafından uluslar arası standart kurallar konulmuştur.
- Günümüzde geçerli olan kural ise, 2010‘ da yayınlanan 715 sayılı broşürle belirlenmiştir.

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACATTA DÜZENLENEN BELGELER

Firmalarca düzenlenen belgeler

- Faturalar
- Koli Listesi
- Sertifikalar
- Analiz Belgesi

Nakliye ve Sigorta Belgeleri

- Çeki/Koli Listesi
- Taşıma Belgeleri
- Sigorta Poliçesi

Resmi Belgeler

- Dolaşım Belgeleri
- Menşe Belgeleri
- İzin/Kontrol Belgeleri, Sağlık Sertifikası v.b.
- Gümrük beyannamesi

İHRACAT GÜMRÜKLEME SÜREÇLERİ

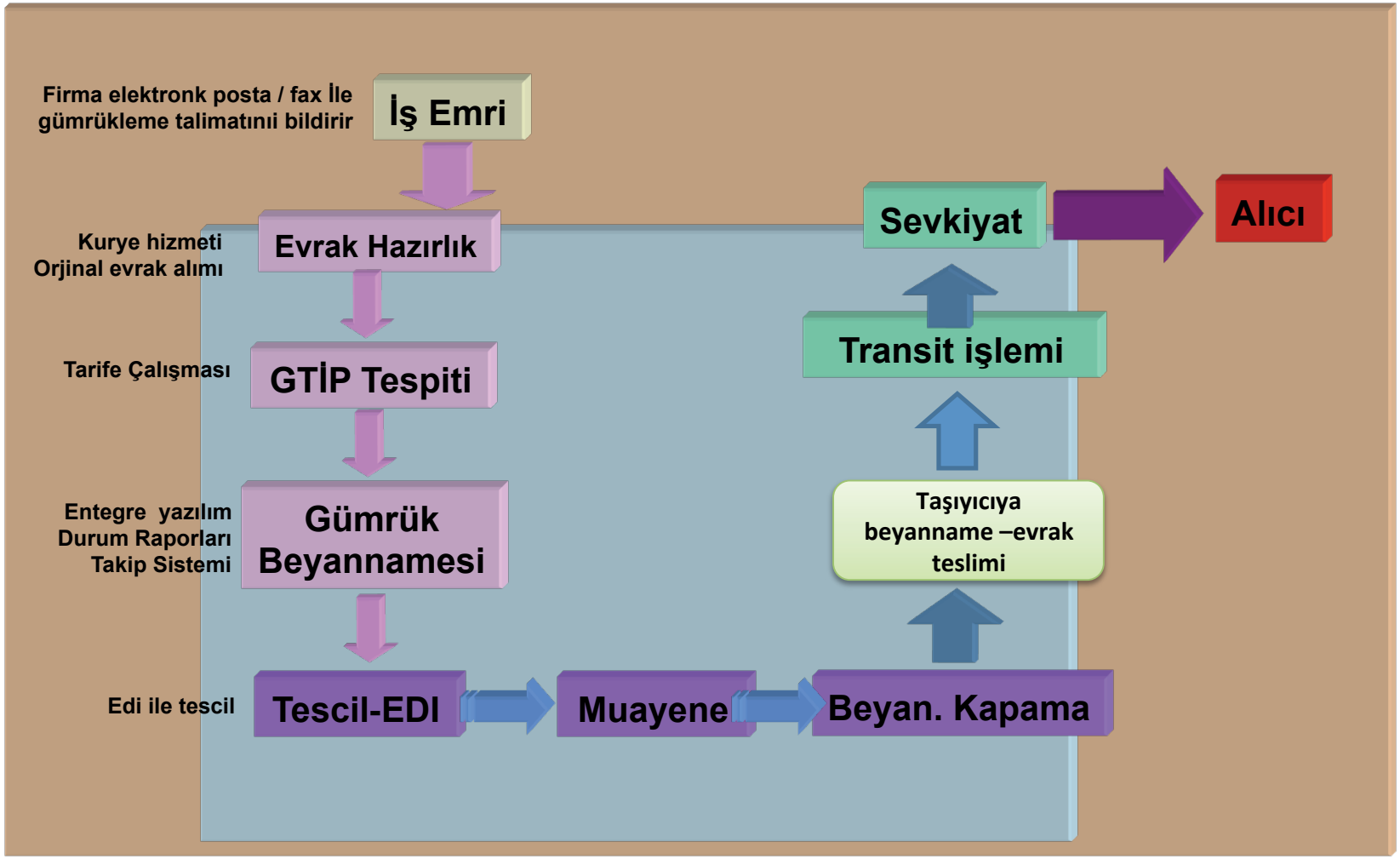

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜK İŞLEMLERİNDE KOLAYLAŞTIRMA

Onaylanmış İhracatçı,

Eksik Beyan,

Kısmi Teminat,

Götürü Teminat Uygulaması,

Beyanın Kontrolüne Yönelik Kolaylaştırmalar,

OKSB Uygulamaları

İzinli Gönderici,

İzinli Alıcı,

İthalatta ve İhracatta Yerinde Gümrükleme,

Emniyet Ve Güvenlik Yönlü Kolaylaştırmalar

ŞİRKETLER GRUBU

İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME NEDİR?

İhracatta yerinde gümrükleme, eşyanın ihracata yönelik gümrük işlemlerinin;

√ İhracat eşyasının ihracat (iç) gümrük müdürlüğüne getirilmeden,

√ Firmanın kendi tesislerinden yapılarak,

√ Aracın firmanın tesislerinde mühürlenerek doğrudan çıkış (sınır) gümrük idaresine sevk edilmesi esasına dayanır.

ŞİRKETLER GRUBU

KİMLER İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZNİNE SAHİP OLABİLİR?

- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü almaya hak kazanmış,
- Başvuru yılından bir önceki yıl ve bizzat kendisi asgari 5 Milyon Dolar tutarında fiili ihracat yapmış olan,
- Eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve izin kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanıma sahip olan

ihracatçı firmalar, ihracatta yerinde gümrükleme iznine sahip olabilir.

ŞİRKETLER GRUBU

İZİN KAPSAMINDA HANGİ REJİMLER DÂHİLİNDE İŞLEM YAPILABİLİR?

- İzin kapsamında, sadece “kesin ihracat” (1000) ve “dâhilde işleme rejimi” (3141-3151) kapsamında işlem gören ihracat beyannamesi ile “1040” rejim kodu ile işlem gören ihracat beyannamesine ilişkin işlemler yapılabilir.
- Ancak, bu izin kapsamında ihracı yapılacak eşya ile birlikte ya da boş olarak gönderilecek olan kap, ambalaj, palet ve benzeri eşyanın ihracında rejim kodu sınırlaması yapılmamaktadır.
- Ayrıca, 3141 ve 3151 rejim koduyla işlem görmüş ihracat beyannameleri kapsamı eşyaya ayniyet tespitine yönelik tedbirler uygulanmaz.

ŞİRKETLER GRUBU

BASİTLEŞTİRİLMİŞ UYGULAMALAR

Talebe gerek kalmaksızın, faydalanılan izinler:

a) Eksik beyan usulü,

b) Kısmi teminat uygulaması.

Ek koşul veya koşulları da sağlamaları halinde izin verilen uygulamar:

a) Götürü teminat uygulaması,

b) Onaylanmış ihracatçı yetkisi kapsamında;

√ A.TR Dolaşım Belgelerini düzenleyebilme izni,

√ Serbest Ticaret Anlaşması yapılan ülke veya ülke gruplarıyla tercihli ticarette, fatura beyanı veya EUR. MED fatura beyanı düzenleyebilme izni,

√ İhracatta yerinde gümrükleme izni,

c) İzinli gönderici yetkisi,

ç) İzinli alıcı yetkisi,

d) İthalatta yerinde gümrükleme izni.

ŞİRKETLER GRUBU

EKSİK BEYAN USULÜ

Aşağıda sayılan belgelerin bir ya da daha fazlası beyannamenin tescilinden sonra temin edilmek üzere beyanda bulunulabilir.

a) Fatura.

b) A.TR Dolaşım Belgesi.

c) Menşe ispat belgeleri.

d) Teslim şekli gereği ibrazı gereken navlun makbuzu ve sigorta poliçesi.

e) İşlenmiş tarım ürünlerinin analiz sonuç raporu.

f) Vergilendirmeyi doğrudan etkileyen diğer belgeler.

g) (2) Birinci fıkrada sayılan belgeler beyannamenin tescil anında hazır olmakla birlikte temin edilmemiş olan belgelerdir.

ONAYLANMIŞ İHRACATÇI

(Talep edilmesi halinde veya ek koşulun sağlanması ile)

a. A.TR Dolaşım Belgelerini Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluş tarafından düzenleme ve vize işlemi için gümrük idarelerine ibraz etme zorunluluğu olmaksızın düzenleyebilme izni,

b. Serbest Ticaret Anlaşması yapılan ülke veya ülke gruplarıyla tercihli ticarette, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında tarım ürünlerinin tercihli ticaretinde eşyanın kıymetine bakılmaksızın eşya ve ülke/ülke grubu bazında fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izni,

c. İhracatta yerinde gümrükleme izni. (bir yıl içerisinde asgari beş milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapmış olmak şartı ile,)

İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZNİ

Yerinde Gümrükleme

Aracı kendi tesislerinde mühürleme

+

Eşyayı ihracat (iç) gümrük idaresine sunmaksızın işlemlerini kendi tesislerinden yapabilme

İhracatta Yerinde Gümrükleme İş Akışı

Eşya güvenli alana alınır

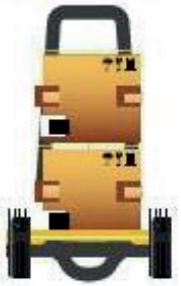

Eşyanın çıkışa hazır olduğu gümrüğe bildirilir

Gümrük tarafından risk analizi yapılır

Riskli durum varsa, muayene yapılır

Muayene sonrası aracın çıkışına izin verilir

Riskli durum yoksa, aracın çıkışına izin verilir

ŞİRKETLER GRUBU

İZİN KAPSAMI EŞYANIN KESİN İHRACATINDA MÜHÜRLEME VE YÜKLEME İŞLEMLERİNİ KİM, NEREDE YAPAR?

İzinli Gönderici olmayan taşıyıcı taşırsa,	Hangi tesiste yüklenir?	İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesisi.
	Kim mühürler?	İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibi mühürler.
İzinli gönderici taşırsa,	Hangi tesiste yüklenir?	İhracatta yerinde gümrükleme izin sahibinin veya izinli göndericinin tesisi.
	Kim mühürler?	İzinli gönderici mühürler.

TRANSİT REJİMİ

■ Transit rejimi, bir gümrük bölgesinde iki gümrük idaresi arasında eşya hareketini kolaylaştırmak amacıyla, eşyanın ülkeye girişinde alınması gereken vergiler ile ticaret politikası önlemlerinin şartlı olarak askıya alındığı, gümrük işlemlerinin giriş gümrüğünden ziyade varış gümrüğünden yapılmasına olanak sağlayan bir gümrük rejimidir.

• Transit rejimi;

√ İthalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşımda olmayan eşya ile,

√ İhracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmış,

eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan diğerine taşınmasında uygulanır.

ŞİRKETLER GRUBU

TOPLULUK TRANSİTİ VE ORTAK TRANSİT

- **Topluluk transit rejimi,** Eşyanın Topluluk sınırları içindeki iki nokta arasında gümrük vergilerine tabi tutulmaksızın taşınmasını sağlayan rejimdir.
- **Ortak transit rejimi,** Ortak Transit Sözleşmesi kapsamında AB ve EFTA ile 01.12.2012 tarihinden itibarende bu ülkelerle Türkiye arasında elektronik veri değişim sistemi(NCTS) kapsamında topluluk eşyası T2, topluluk dışı eşya için T 1 rejimi kapsamında taşınır.
- **Ulusal transit rejimi,** Türkiye Gümrük Bölgesi içinde başlayıp biten, yani hareket ve varış gümrük idaresi TGB de yer alan transit taşımayı kapsamaktadır.

NCTS

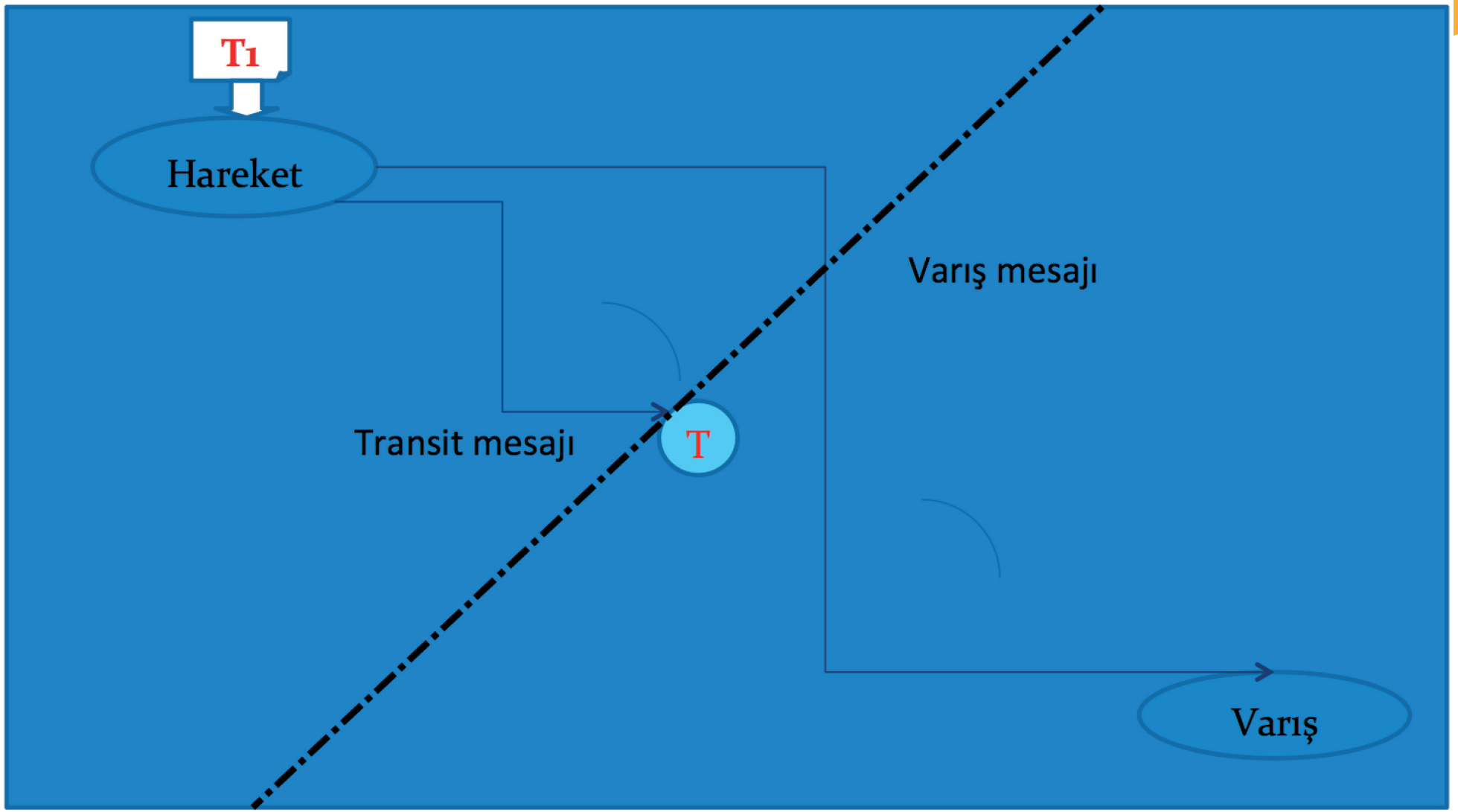

ŞİRKETLER GRUBU

TRANSİT BEYANI

- **Transit beyanı,** ulusal veya ortak transitte NCTS üzerinden yapılmaktadır.
- NCTS kullanılmaması halinde ise KAGIT USUL kullanılabilmektedir.
- **Transit rejim beyanı ulusal transitte iki şekilde yapılabilmekte;**

√ NCTS sistemi kullanılarak transit rejim beyanında bulunularak T1 transit refakat belgesi ile;

√ Kağıt usul kullanılarak gümrük beyannamesinin 1,4 ve 5.inci nüshaları ile transit rejim beyanında bulunulabilmektedir.

- NCTS de başlayan işlem yine NCTS de sonlandırılır.
- Kağıt usulde başlayan tüm taşımalar kağıt usulün hükümlerine göre sonlandırılır.

ŞİRKETLER GRUBU

ORTAK TRANSİT REJİMİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

■ **Rejim hak sahibi = “Asıl sorumlu”**

√ Ortak transit rejimi beyanında bulunan veya adına ortak transit rejimi beyanında bulunulan kişidir.

√ Rejimle ilgili hak ve sorumluluklar asıl sorumluya aittir.

√ Asıl sorumlu fiilen taşımayı gerçekleiştiren kişi olmayabilir.

■ **Kefil (TOBB,banka, sigorta kuruluşu vb.)**

√ Teminat ülkesinde yerleşik ve onaylı olmalıdır.

√ İlgili tüm ülkelerde temsilci bulundurma zorunluluğu

DIŞ TİCARETTE RİSKLER

ŞİRKETLER GRUBU

RİSK TÜRLERİ

√ Eşyaya ilişkin riskler

√ Taşımaya ilişkin riskler

√ Gümrüklemeye ilişkin riskler

√ Kıymete ilişkin riskler

√ Piyasaya ilişkin riskler

√ Ödemeye ilişkin riskler

COOK PAYDAŞLI KONTROL SİSTEMİ

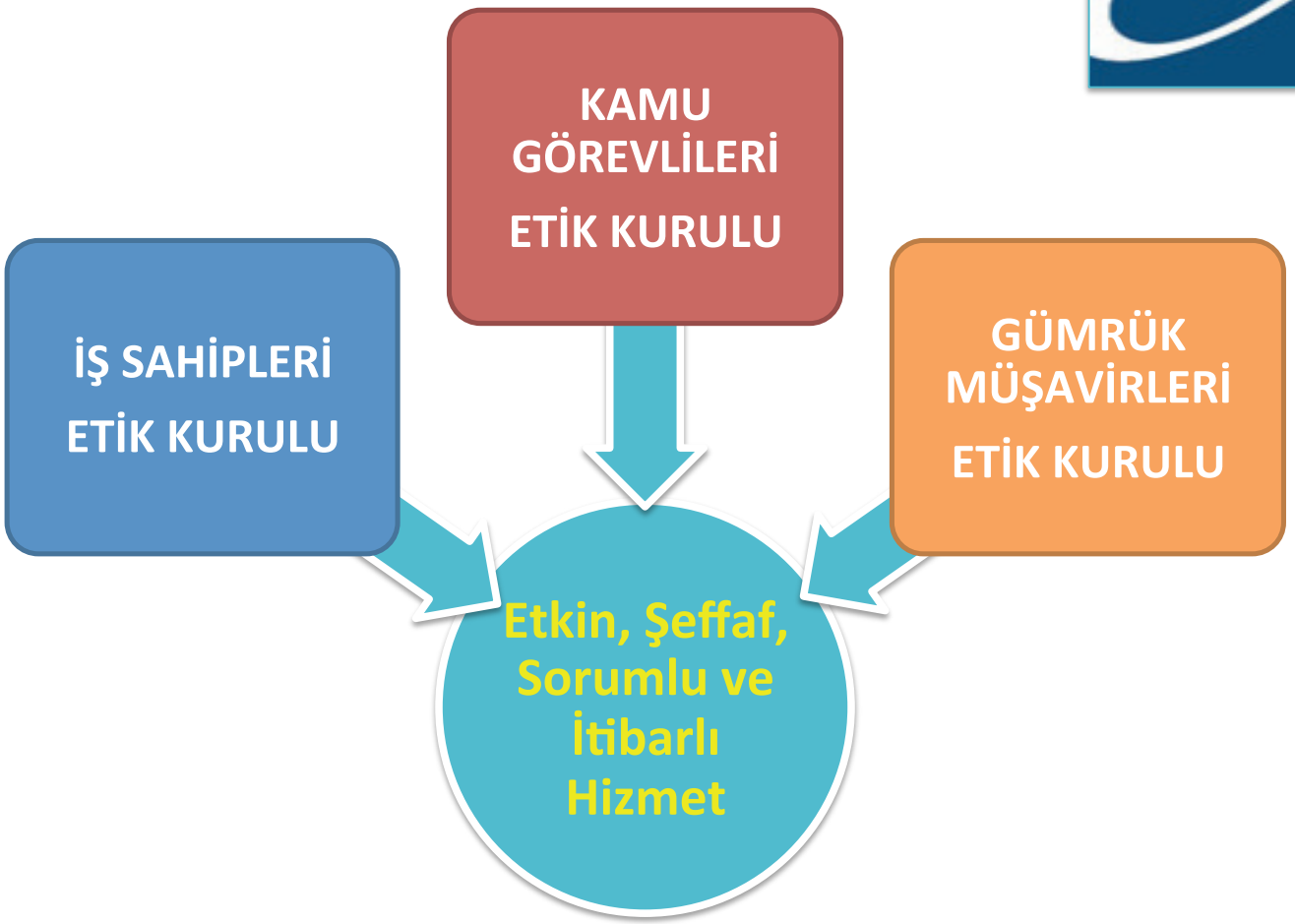

EŞYAYA İLİŞKİN RİSKLER

√ Eşyanın sipariş evsafına uygun olmaması,

√ ülkeye girişi sırasında çeşitli koruma önlemlerine ve standartlara uygun olmaması,

√ süre sınırı olan eşyalarda son kullanma tarihinin geçmesi

gibi çeşitli riskler bulunmaktadır.

ŞİRKETLER GRUBU

TAŞIMAYA İLİŞKİN RİSKLER

- Ticarete konu eşya ile ilgili olarak tarafların yükümlülüklerini belirleyen sözleşme yapılmamış olması,
- Taşıma şekline bağlı olarak taşıma sözleşmesi yapılmamış olması hallerinde;

√ Taşıma maliyetleri,,

√ Taşıma sırasında eşyanın hasar görmesi,

√ Yükleme veya boşaltma esnasında oluşabilecek kayıp ve hasalar,

gibi çeşitli riskler bulunmaktadır.

ŞİRKETLER GRUBU

GÜMRÜKLEMEYE İLİŞKİN RİSKLER

Eşyanın ülkeye girişine ilişkin olarak;

- Gümrük tarifesinin,
- Menşeinin,
- Kıymetinin doğru beyan edilmemesi,
- Gümrük mevzuatı çerçevesinde uyulması gereken kurallara uyulmaması,

Hallerinde, hem gümrük mevzuatı hem kaçaçakçılık mevzuatı açısından riskler oluşturmaktadır

KIYMETE İLİŞKİN RİSKLER

Eşyanın kıymeti satış bedelidir.

Satış Bedeli, ihraç amaçlı bir satışta alıcının satıcıya veya satıcının bir yükümlülüğünü karşılamak üzere doğrudan veya dolaylı olarak yaptığı veya yapacağı ödemeler toplamıdır.

Ancak kıymetin düşük gösterilmesi veya ilave edilmesi gereken unsurların ilave edilmemiş olması, alıcı ile satıcı arasındaki ilişkinin varlığı halinde fiyata olan etkilerinin beyan edilmemesi hallerinde idari para cezası uygulanması açısından ciddi risk oluşturur.

ŞİRKETLER GRUBU

PİYASAYA İLİŞKİN RİSKLER

- Piyasadaki dalgalanmalar,
- Döviz kurundaki değişkenler,
- Üretime konu eşyaya ilişkin hammadde fiyatlarındaki dalgalanmaları,
- Haksız rekabete ilişkin unsurlar,
- Dış ticaret dengesinde önemli rol oynamakta ve piyasadaki bu hareketler fiyatlandırma açısından ciddi riskler oluşturmaktadır.

ŞİRKETLER GRUBU

ÖDEMEYE İLİŞKİN RİSKLER

- Dış ticarete konu eşyanın bedelinin transferiyle ilgili gerekli sözleşmelerin ve ödeme şeklinin gereklerinin yerine getirilmemesi, özellikle ihraç eşyasının bedelinin ülkeye getirilmesinde önem arz etmektedir.
- Bunun için eşyanın satıldığı firma ile yapılacak ödeme şekli ve sözleşmelerindeki kurallara uyulması çok önemlidir.

ŞİRKETLER GRUBU

RİSKLER NASIL AZALTILIR?

- Eşyanın gümrük tarifesinin doğru belirlenmesi ve bu tarifeye göre ödenecek vergilerin ve alınması gereken izinlerin, uygunluk değerlendirmesine ilişkin dökümanların önceden temin edilmesi riskleri minimize eder.
- Eşyanın taşınması ve bu sırada oluşabilecek masrafların kime ait olacağı ile ilgili teslim şeklinin ve teslim yerinin belirlenmesi gerekmektedir.
- Eşyanın transferi ile ilgili özellikle ilk kez yapılan ticaret işlemlerinde mutlaka en güvenli ödeme şekli olan akreditif tercih edilmelidir.
- Her ne kadar teslim ve ödeme şekli faturada belirtilse bile mutlaka satış sözleşmesi yapılmalı ve sözleşmenin içeriği her iki tarafı en iyi koruyacak şekilde düzenlemelidir.
- Eşyanın kıymetini oluşturan unsurlara ilişkin tüm değişkenler önceden bilinmelidir.
- Piyasadaki dalgalanmalar, uluslararası krizler, ülke dengeleri çok iyi gözlemlenmelidir.

Referans: Atilla ŞAHİN

ŞİRKETLER GRUBU

TEŞEKKÜR EDERİZ